

בעזה"י

מדאה יבמות

על מסכת יבמות

תרשימים ושרטוטים
על דברי הגמ' ורש"י

מכאן התמונות שאינן נמצאות בתוך הגמרא

נערך ונסדר בס"ד
ע"י
רפאל שלמה טוביה
בלאאמו"ר אברהם דן מרדכי שליט"א
וולף

שנת תשפ"ב - מהדורה שביעית

מתני', ארבעה אחין שנים מהם נשואים שתי אחיות וכו'.

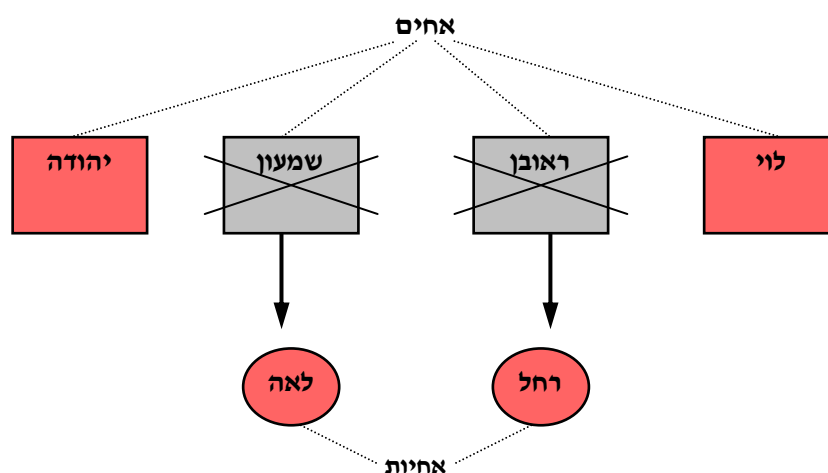
1. ארבעה אחים, ראובן, שמעון, לוי, יהודה.

2. ושתי אחיות, רחל ולאה.

3. ויקח ראובן את רחל, ושמעון לקח את לאה.

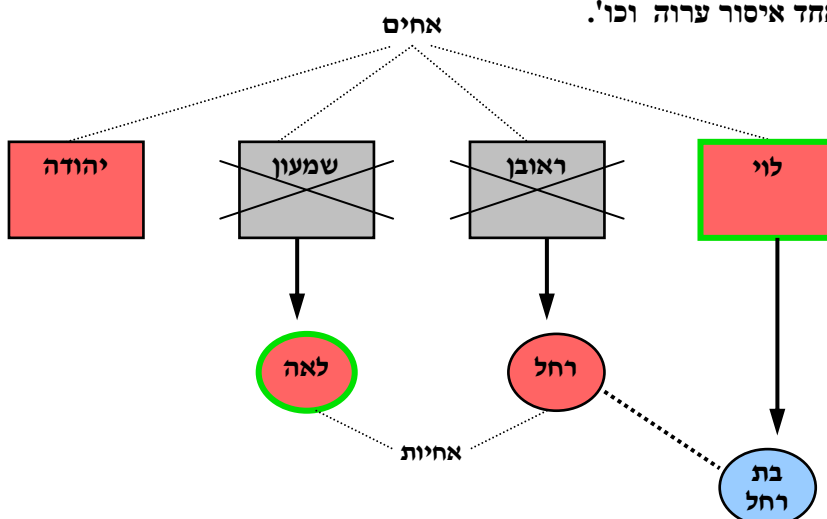
4. ומתו ראובן ושמעון בלי בנים.

5. ונשותיהם נופלות לפני לוי ויהודה ליבום.

6. וכיון ששתיהן זקוקות לכל אחד מהן, וכל אחת הינה גם אחות זקוקתו, הוה לה כאחות אשתו ואסורות להתייבם.

... היתה אחת מהן אסורה על האחד איסור ערוה וכו'.

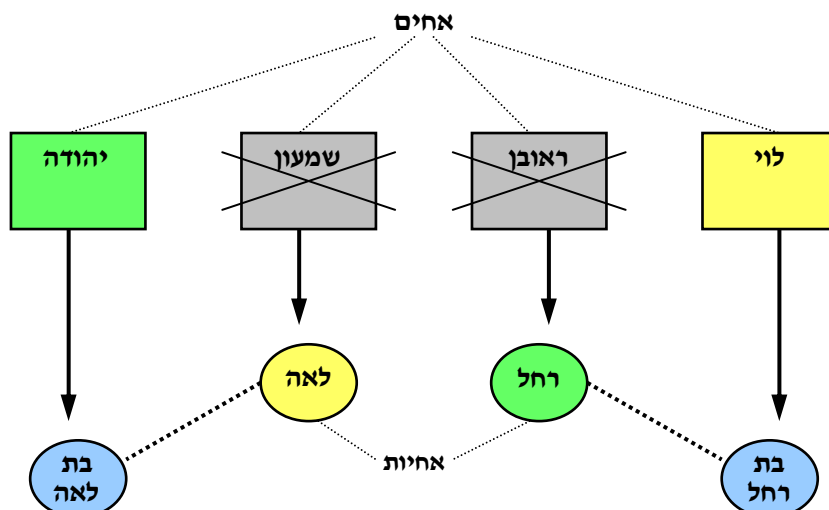

1. ואם לפני מות ראובן ושמעון, לקח לוי את בת רחל לאשה.

2. והיות שרחל אסורה ללוי משום שהיא חמותו, לכן מותרת לו לאה, כיון שאינה אחות זקוקתו.

3. אבל ליהודה שתיהן אסורות, כי שתיהן זקוקות לו, וכל אחת הינה אחות זקוקתו.

... היתה אחת מהן אסורה לזה ... והשניה אסורה על זה וכו'.

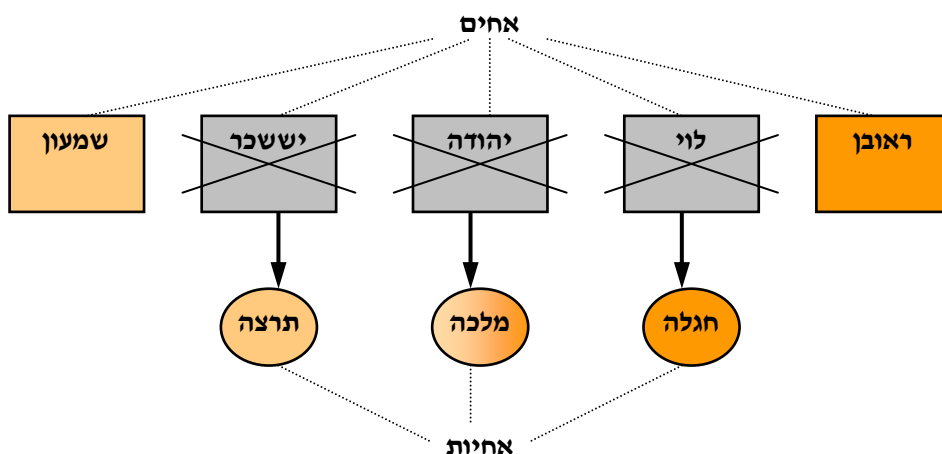

5. והאסורה לזה מותרת לזה, והאסורה לזה מותרת לזה.

1. ראובן לוי יהודה יששכר ושמעון - ה' אחים.
2. חגלה מלכה ותרצה - ג' אחיות.
3. ויקחו לוי יהודה ויששכר, את ג' האחיות לנשים.
4. ומתו לוי יהודה ויששכר בלי בנים.
5. ונשותיהם (ג') האחיות נופלות לפני ראובן ושמעון ליבום.

אמר רבה ב"ר הונא אמר רב שלש אחיות יבמות וכו'.

[דף כ"ו ע"ב]

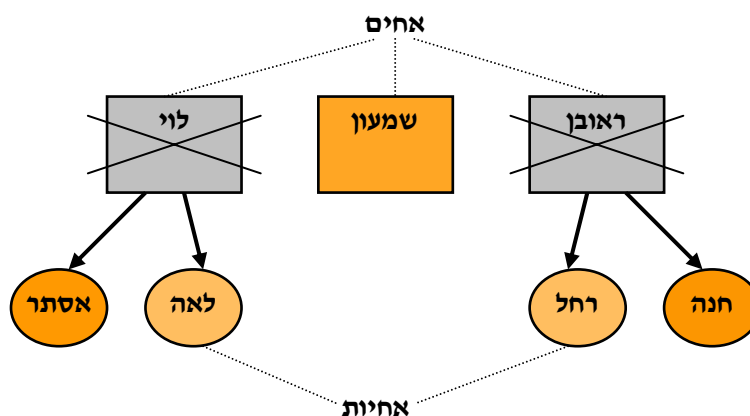
6. זה חולץ לאחת וזה חולץ לאחת, והאמצעית צריכה חליצה משניהם.

... לא צריכה דנפול בזו אחר זו

1. שבתחלה מת לוי.
2. וראובן חלץ לחגלה חליצה כשרה, (שאם רצה יכול גם ליבמה).
3. ואח"כ מת יששכר.
4. ושמעון חלץ לתרצה, ג"כ חליצה כשרה.
5. ולבסוף מת גם יהודה.
6. אשתו מלכה חולצת לראובן ושמעון, שהיא אחות חלוצה של שניהם וא"א ליבמה.

[דף כ"ז ע"א]

אמר שמואל חלץ ליבמתו וכו'.

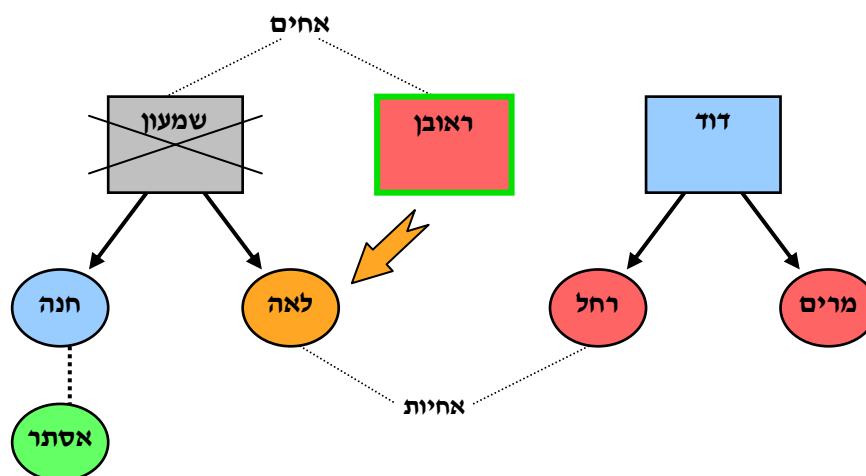

1. ראובן שמעון ולוי - אחים.
2. ויקח ראובן את רחל, ולוי לקח את לאה אחותה.
3. ולראובן עוד אשה - חנה, וכן ללוי עוד אשה - אסתר.
4. ומתו ראובן ולוי בלי בנים.
5. וארבעת נשותיהם (האחיות רחל ולאה, וצרותיהן חנה ואסתר) נופלות לפני שמעון ליבום.

חלץ לאחיות לא נפטרו הצרות ועדיין זקוקות ליבום, הואיל ואי בעי ליבומי (לאחיות) לא מצי (רש"י).

חלץ לצרות נפטרו האחיות, משום דחליצתן (של הצרות) משובחת משל האחיות (רש"י).

והא תנן, אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו ... דתנן מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו וכו'.

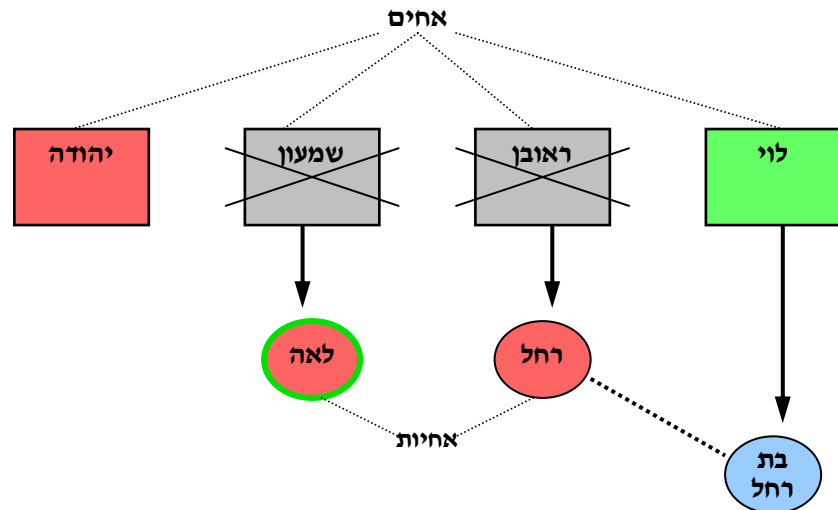

1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ולשמעון שתי נשים, לאה וחנה.
3. ולחנה בת (מבעל אחר) ושמה אסתר.
4. וללאה אחות רחל.
5. רחל נישאה לדוד.
6. ולדוד עוד אשה, ושמה מרים.
7. ומת שמעון בלי בנים.
8. וראובן חלץ ללאה יבמתו.

9. נמצא: לאה חלוצת ראובן, ורחל קרובת חלוצת ראובן, ומרים צרת קרובת חלוצתו, ואסורה לו. וכמו כן: חנה צרת חלוצתו, ואסתר קרובת צרת חלוצתו, ומותרת לו.

וכמו כן, בציור הקודם, [כיון שהצרות האמורות בדברי שמואל הן רק צרות רחל ולא צרות לאה, אם כן] כאשר חלץ לצרות (דהיינו לחנה) אמאי נפטרו האחיות (רחל), הרי חנה "צרת קרובת חלוצתו" ואסורה לו (כי אחרי שחלץ ללאה, הרי רחל קרובת חלוצתו, וחנה צרת קרובת חלוצתו) וכיון שאסורה חנה להתייבם, הרי אין חליצתה מעולה, ואמאי פוטר את רחל. ומשנינן: שמואל נמי הכי קאמר: אם התחיל באחיות, כגון שחלץ תחלה ללאה, לא יגמור בצרות בחנה, כי חנה לגבי לאה צרת קרובת חלוצתו, אבל אם התחיל בצרות, כגון שחלץ תחלה לאסתר, יגמור אף באחיות ברחל, כי רחל לגבי אסתר קרובת צרת חלוצתו.

[דף כ"ח ע"א]

סלקא דעתך, דנפלה חמותו תחלה וכו'.

1. ארבעה אחים הם: ראובן, שמעון, לוי, ויהודה.
2. ושתי אחיות: רחל, ולא.
3. ויקח ראובן את רחל, ושמעון לקח את לאה, ולוי לקח את בת רחל.
4. ומתו ראובן שמעון בלי בנים.
5. ונשותיהם נופלות לפני לוי ויהודה ליבום.

6. והיות שרחל אסורה ללוי משום שהיא חמותו, לכן מותרת לו לאה, כיון שאינה אחות זקוקתו, אבל ליהודה שתיהן אסורות, כי שתיהן זקוקות לו, וכל אחת הינה אחות זקוקתו.

ואומרת הגמרא, **סלקא דעתך**, כי מדובר שמת ראובן לפני שמעון, ונפלה רחל חמותו (של לוי) תחלה, ואחר כך מת שמעון, ונפלה גם לאה אחותה. ולפי זה קשה אמאי אסור יהודה בשתייהן, ליקו חתן, יעמוד לוי (החתן של רחל) ולייבם הך, היינו שייבם את לאה דאינה חמותו, ברישא (תחלה), שהרי היא מותרת לו. וכך תהוי רחל חמותו של לוי לגבי אידך (לגבי יהודה), כיבמה שהותרה [כי כנפלה רחל בתחילה, היתה מותרת ליהודה, כיון שלא היתה עדיין אחות זקוקתו, שהרי שמעון היה חי, ולא היתה לאה זקוקה ליבום], ונאסרה [כאשר מת שמעון, משום אחות זקוקתו] וחזרה והותרה, כשייבם לוי את לאה, ומדוע לא תחזור להיתרא הראשון. ומתריצין: אמר רב פפא, כגון דנפלה הך (לאה) דאינה חמותו ברישא (בתחילה)

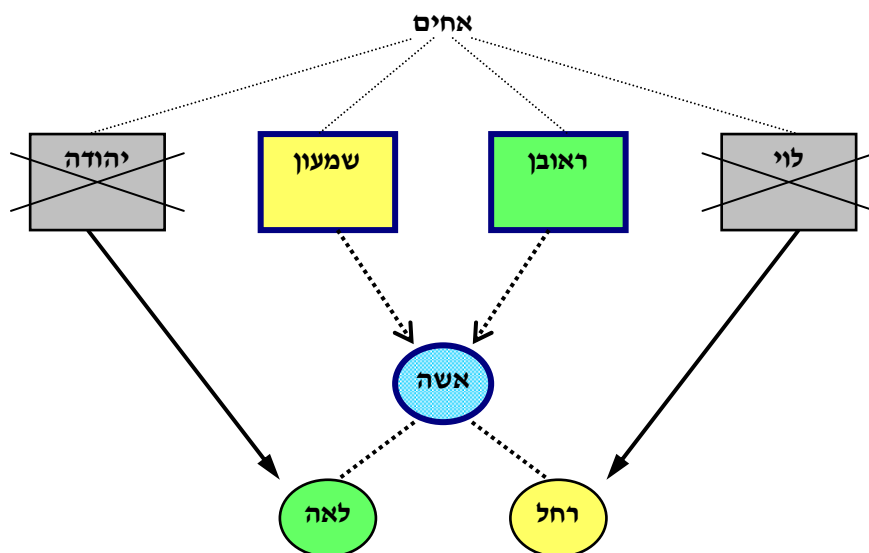
[דף כ"ח ע"ב]

בכולן אני קורא בהן וכו'.

עיין לעיל עמוד כ"א, ציור {א} עד ציור {טו}.

... כיון דבתו באונסין הוא דמשכחת לה וכו'.

וברש"י, כגון ראובן אנס אשה.

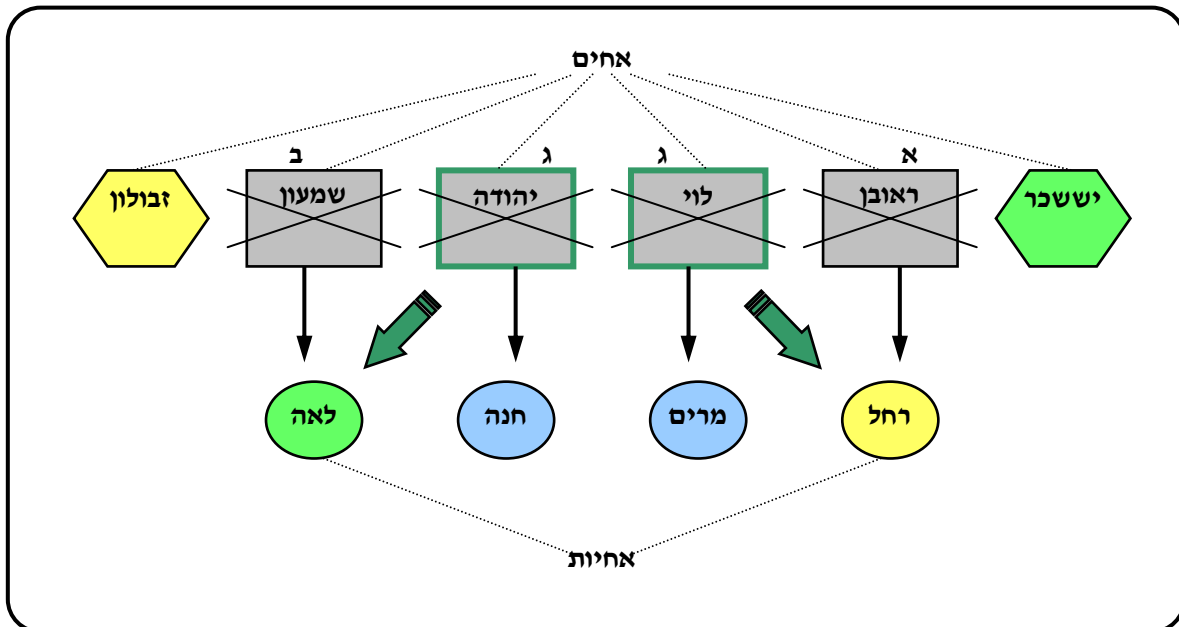

1. ארבעה אחים הם.
2. וראובן אנס אשה.
3. ותלד לו את רחל.
4. וגם שמעון אנס אותה אשה.
5. ותלד לו את לאה. (נמצא: רחל ולאחיות).
6. ויקח לוי את רחל.
7. ויהודה לקח את לאה.
8. ומתו לוי ויהודה בלי בנים.
9. ונשותיהם (רחל ולאחיות) נופלות לפני ראובן ושמעון ליבום.

10. ומכיון שרחל אסורה לראובן משום שהיא בתו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו לאה, היות שאינה אחות זקוקתו. -- וכמו כן, לאה אסורה לשמעון משום שהיא בתו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו רחל, היות שאינה אחות זקוקתו.

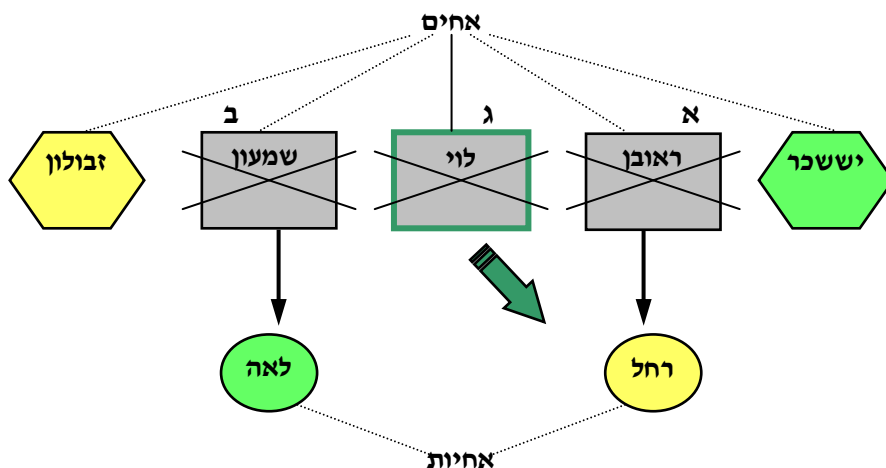
רש"י בא"ד, וכן בתו וכן כולו, עין לעיל עמוד כ"א, ציור {א} עד ציור {טו}.

... אבל אשת אחיו שלא היה בעולמו לא ...
 ורב ספרא מתרגם ... ומשכחת לה בשיתא אחי וכו'.

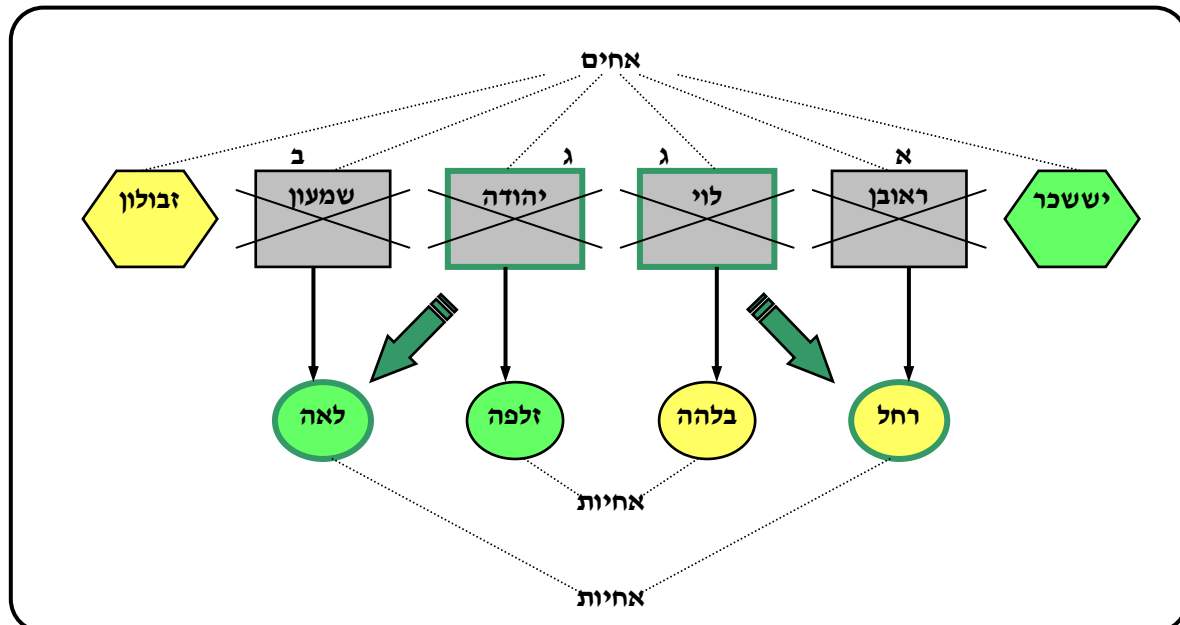
1. ראובן שמעון לוי ויהודה - ד' אחים.
2. רחל ולאה - שתי אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל לאשה, ושמעון לקח את לאה.
4. ומת ראובן בלי בנים (א).
5. ואשתו נופלת לפני לוי ויהודה ליבום, אבל לא לפני שמעון כי היא אחות אשתו.
6. ולפני שנתיבמה רחל נולד עוד אח - יששכר (ורחל אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
7. ויבם לוי את רחל.
8. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
9. ואשתו לאה נופלת לפני יששכר ויהודה ליבום, אבל לא לפני לוי כי היא אחות אשתו שיבם.
10. ולפני שנתיבמה לאה נולד עוד אח - זבולון (ולאה אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
11. ויבם יהודה את לאה.
12. ומתו גם לוי ויהודה בלי בנים (ג).
13. ונשותיהם (האחיות רחל ולאה) נופלות לפני יששכר וזבולון ליבום.
14. ומכיון שרחל אסורה ליששכר משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו לאה, היות שאינה אחות זקוקתו. - וכמו כן, כיון שלאה אסורה לזבולון משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו רחל, היות שאינה אחות זקוקתו.

ומקשינן: ל"ל ייבם יהודה וכו', ובחמשה אחי משכחת לה (רש"י).

1. ראובן שמעון ולוי - ג' אחים.
2. רחל ולאה - אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל לאשה, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. ומת ראובן בלי בנים (א).
5. ואשתו רחל נופלת לפני לוי ליבום (ולא לפני שמעון בעל לאה אחותה).
6. ולפני שנתייבמה, נולד עוד אח - יששכר (ורחל אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
7. ויבם לוי את רחל.
8. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
9. ואשתו לאה נופלת ליבום לפני יששכר (ולא לפני לוי, בעל אחותה).
10. ולפני שנתייבמה נולד עוד אח - זבולון (ולאה אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
11. ואחרי לידת זבולון מת גם לוי בלי בנים (ג).
12. ועכשיו רחל ולאה (נשי לוי ושמעון) נופלות לפני יששכר וזבולון ליבום.
13. ומכיון שרחל אסורה ליששכר משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו לאה, היות שאינה אחות זקוקתו. - וכמו כן, כיון שלאה אסורה לזבולון משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו רחל, היות שאינה אחות זקוקתו.

... משום צרה, דבעי אשכוחי נמי בצרה האסורה לזה מותרת לזה.
וזה אפשר רק בששה אחים ולא בחמשה (רש"י).

1. ראובן לוי יהודה ושמעון - ארבעה אחים.
2. רחל ולאחיות אחיות -- בלהה וזלפה אחיות (או נכריות).
3. ויקח ראובן את רחל לאשה, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. וכמו כן, לקח לוי את בלהה, ויהודה לקח את זלפה אחותה.
5. ומת ראובן בלי בנים (א).
6. ואשתו רחל נופלת לפני לוי ויהודה ליבום (ולא לפני שמעון, כי לאה אחותה נשואה לו).
7. ולפני שנתייבמה נולד עוד אח - יששכר (ורחל אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
8. ויבם לוי את רחל.
9. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
10. ואשתו לאה נופלת לפני יששכר ויהודה ליבום (ולא לפני לוי, בעל אחותה).
11. ולפני שנתייבמה נולד עוד אח - זבולון (ולאה אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
12. ויבם יהודה את לאה יבמתו.
13. ומתו גם לוי ויהודה בלי בנים (ג).
14. וארבעת נשותיהם (האחיות רחל ולאה, והאחיות בלהה וזלפה) נופלות לפני יששכר וזבולון ליבום.

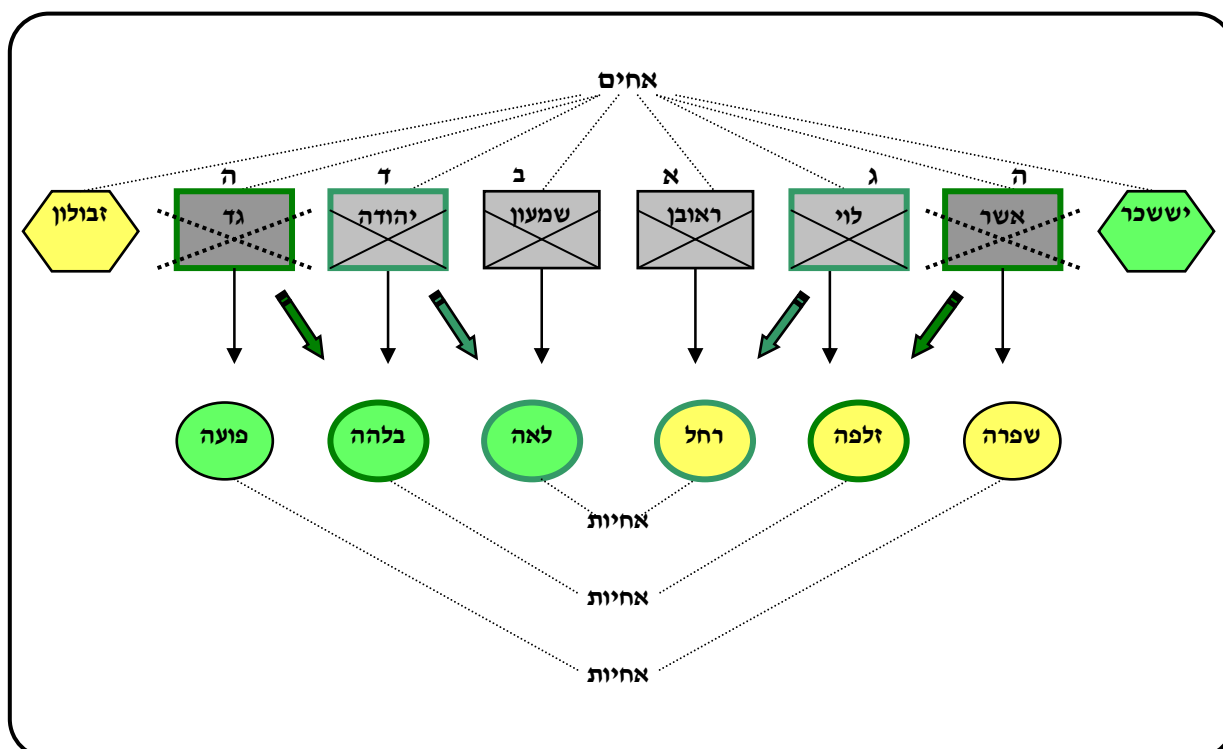
שתי האחיות רחל ולאה מותרות להתייבם:

כיון שרחל אסורה ליששכר משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו לאה, היות שאינה אחות זקוקתו. - וכמו כן, לאה אסורה לזבולון משום שהיא אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו רחל, היות שאינה אחות זקוקתו.

וכן שתי האחיות בלהה וזלפה (צרות רחל ולאה) מותרות להתייבם:

כיון שבלהה אסורה ליששכר משום שהיא צרת אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו זלפה, היות שאינה אחות זקוקתו. - וכמו כן, זלפה אסורה לזבולון משום שהיא צרת אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו בלהה, היות שאינה אחות זקוקתו.

צרה דצרה מאי איכא למימר
דהדר יבמינהו גד ואשר.

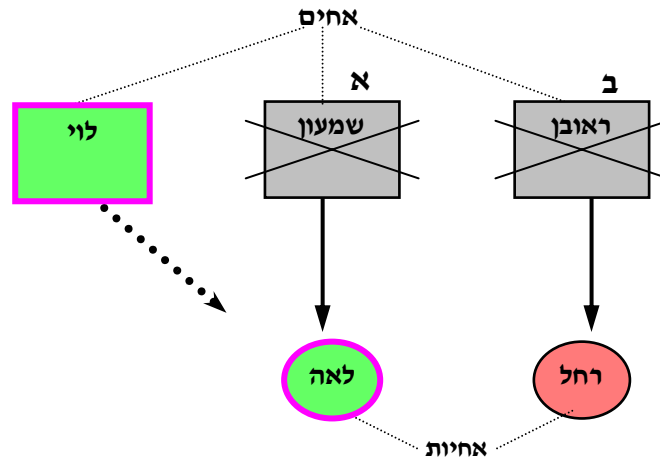
1. ששה אחים נשואים לשלש זוגות אחיות.
2. ומת ראובן בלי בנים (א).
3. ואשתו רחל נופלת לפני אחיו ליבום.
4. ולפני שנתייבמה נולד עוד אח - יששכר (ורחל אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
5. ויבם לוי את רחל יבמתו.
6. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
7. ואשתו לאה נופלת לפני אחיו ליבום.
8. ולפני שנתייבמה נולד עוד אח - זבולון (ולאה אסורה לו משום אשת אחיו שלא היה בעולמו).
9. ויבם יהודה את לאה יבמתו.
10. ומת גם לוי בלי בנים (ג).
11. ויבם אשר (אחת מנשי לוי) את זלפה, צרת רחל (ורחל נפטרה).
12. וגם יהודה מת בלי בנים (ד), (אחרי שנתייבמה זלפה).
13. ויבם אשר את בלהה, צרת לאה (ולאה נפטרה).
14. ומתו גם גד ואשר בלי בנים (ה).
15. וארבעת נשותיהם (האחיות שפרה ופועה, והאחיות זלפה ובלהה, נופלות לפני יששכר וזבולון ליבום.

שתי האחיות (שפרה ופועה) מותרות להתייבם (כמו שמותר לאחיות לזלפה ובלהה להתייבם): מכיון ששפרה אסורה ליששכר משום שהיא צרת צרתה של (רחל) אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו פועה, היות שאינה אחות זקוקתו. - וכמו כן, כיון שפועה אסורה לזבולון משום שהיא צרת צרתה של (לאה) אשת אחיו שלא היה בעולמו ואינה זקוקה לו, לכן מותרת לו שפרה, היות שאינה אחות זקוקתו.

{דף כ"ט - ע"א}

מתני': שלשה אחים,

שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד מופנה וכו'.

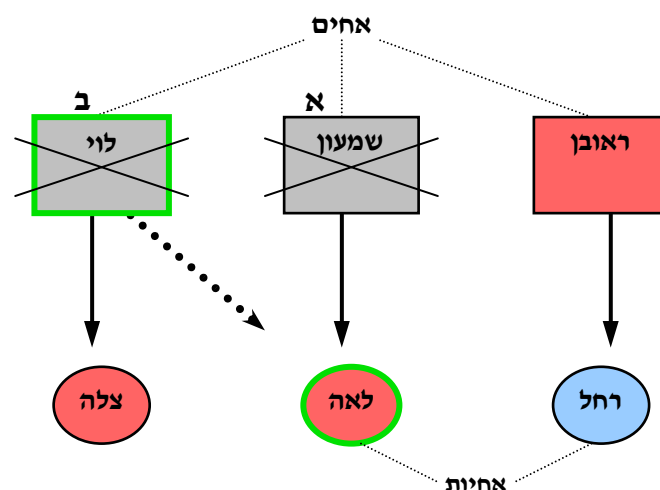

1. ראובן שמעון ולוי, שלשה אחים.
2. לאה ורחל, אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל לאשה.
4. ושמעון לקח את לאה אחותה לאשה.
5. ולוי מופנה, בלא אשה.
6. ומת שמעון בלי בנים (א).
7. ונופלת לאה לפני אחיו ליבום.
8. ועשה לוי מאמר בלאה (שקידש אותה בכסף או בשטר).
9. ואחר כן מת גם ראובן בלי בנים (ב).
10. ונופלת רחל לפני לוי ליבום.

בית שמאי אומרים אשתו עמו, כלומר, כיון שעשה לוי מאמר בלאה, הרי היא כאשתו ומותר לו לקיימה, והלה, רחל אחותה תצא בלא כלום, משום שהיא אחות אשה (של לאה), ובית הלל אומרים מוציא את אשתו (לאה) בגט, דסבירא להו דאין המאמר קונה קנין גמור לעשותה כאשתו, ולכן נותן לה גט להפקיע את המאמר, וכן בחליצה לסלק ממנה את דיקת הייבום.

{ל' - ע"א}
משנה א'

שלשה אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית וכו'.

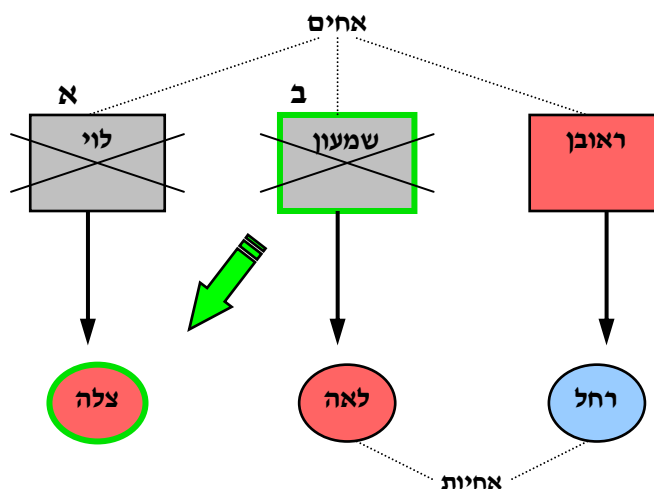
1. ראובן שמעון ולוי, שלשה אחים.
2. רחל ולאה, אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. ולוי לקח את צלה לאשה.

אומרת המשנה, אם מת אחד מבעלי האחיות, שמת שמעון בלי בנים (א), וכנס נשוי נכרית (לוי) את אשתו של שמעון, (שייבם לוי את לאה), ומת, שגם לוי מת בלי בנים (ב), ונפלו שתי נשיו (צלה ולאה) לפני ראובן ליבום, הראשונה לאה יוצאה בלי כלום משום שהיא אחות אשה (של רחל), וכן השנייה (צלה) נפטרת משום שהיא צרתה של לאה.

אבל אם עשה בה לוי מאמר בלבד (שקידש את לאה יבמתו בכסף או בשטר), ומת (לוי), צלה הנכרית חולצת, כי אין המאמר קונה ביבמה קניין גמור, ואינה נחשבת כצרת לאה ממש, וכמו כן לא מתיבמת, לפי שהמאמר עשה אותה צרתה במקצת.

{ל' - ע"א}
משנה ב'

שלשה אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות,
ואחד נשוי נכרית וכו'.

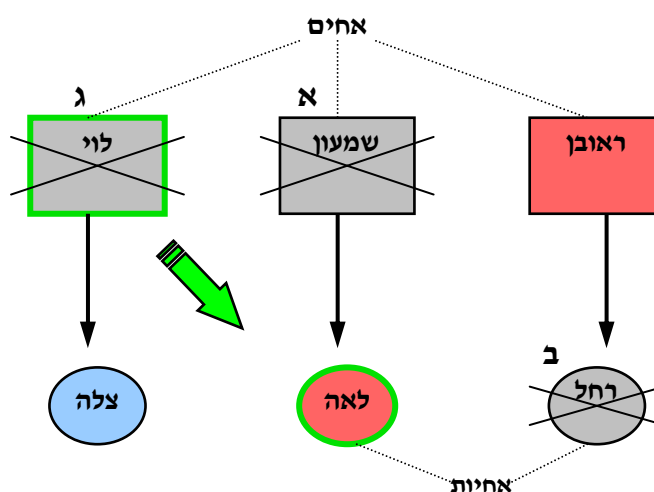
1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. רחל ולאח אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. ולוי לקח את צלה לאשה.
5. ומת לוי בלי בנים (א).
6. ואשתו צלה נופלת לפני ראובן ושמעון ליבום.
7. ויבם שמעון את צלה יבמתו.
8. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
9. ושתי נשיו (לאה וצלה) נופלות לפני ראובן ליבום.

אומרת המשנה, הראשונה לאה [ויש גורסים "השניה"], לפי שהיא שנייה לנפילה לייבום] יוצאה בלי כלום משום שהיא אחות אשה (של רחל), וכן השנייה (צלה) נפטרת משום שהיא צרתה של לאה.

ואם עשה בה שמעון מאמר בלבד, ומת, צלה הנכרית חולצת, כי אין המאמר קונה ביבמה קניין גמור, ואינה נחשבת כצרת לאה ממש, וכמו כן לא מתיבמת, לפי שהמאמר עשה אותה צרתה במקצת.

{ל' - ע"א}
משנה ג'

שלשה אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות,
ואחד נשוי נכרית וכו'.

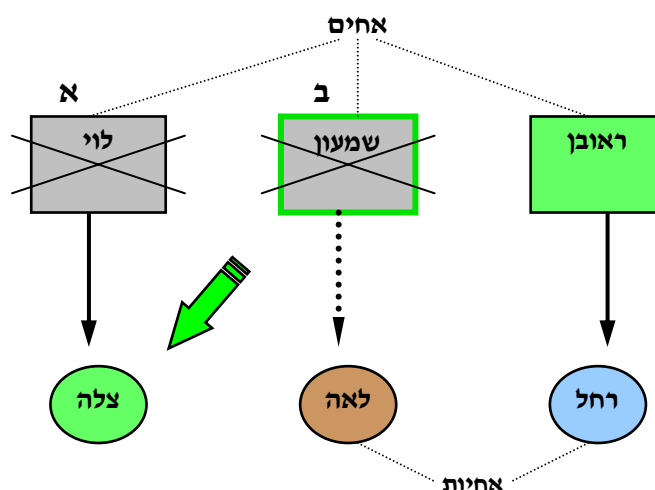

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. רחל ולאח אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. ולוי לקח את צלה לאשה.
5. ומת שמעון בלי בנים (א).
6. ואשתו לאה נופלת לפני אחיו ליבום.
7. ויבם לוי את לאה יבמתו.
8. ומתה רחל אשתו של ראובן (ב).
9. ואחר כן מת גם לוי בלי בנים (ג).

ואומרת המשנה, הרי זו (לאה) אסורה עליו (לראובן) עולמית, הואיל שבשעה שמת שמעון היתה רחל קיימת (והיתה לאה אחות אשתו) ונאסרה עליו שעה אחת, לכן אסורה היא לעולם.

{ל' - ע"א}
משנה ד'

שלשה אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות,
ואחד נשוי נכרית וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.

2. רחל ולאה אחיות.

3. ויקח ראובן את רחל,
ושמעון לקח את לאה
אחותה.

4. ולוי לקח את צלה לאשה.

5. ויגרש שמעון את לאה
אשתו.

6. ומת לוי בלי בנים (א).

7. ויבם שמעון את צלה יבמתו.

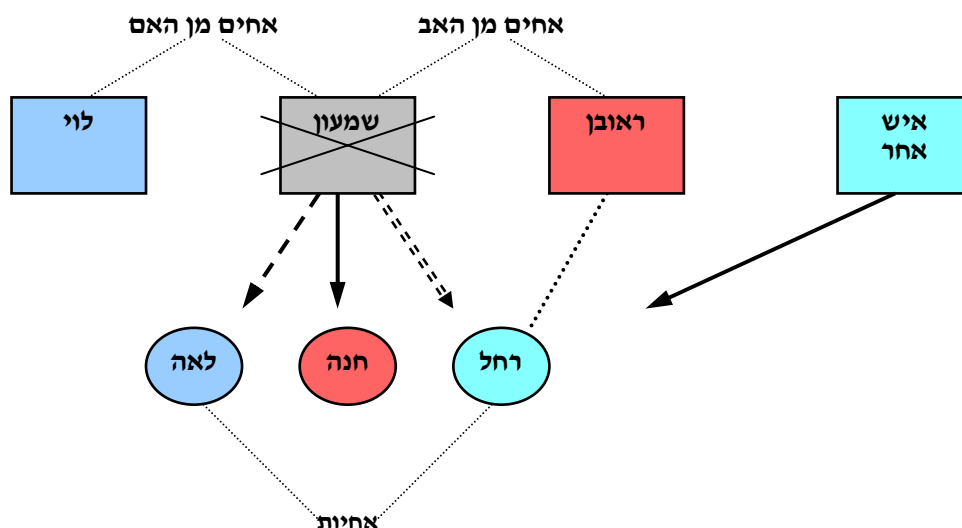
8. ואחר כן מת גם שמעון בלי
בנים (ב).

9. ואשתו צלה נופלת לפני
ראובן ליבום.

ואומרת המשנה, זו היא שאמרו: וכולן (כל העריות שנימנו במשנה לעיל) שמתו או נתגרשו, צרותיהן מותרות,
ומותרת צלה לראובן.

.....

האי חומרא דאתי לידי קולא וכו'.

1. ראובן ושמעון, אחים מן האב.

2. ורחל היא בת (או כלת) ראובן.

4. ויקדש שמעון את רחל מספק.

5. ולשמעון עוד אשה, חנה.

6. ומת שמעון בלי בנים.

7. אסורה חנה להתייבם לראובן, כי שמא קידושי רחל קידושין, והוה לה חנה צרת (רחל) בת ראובן.

ומקשינן: האי חומרא (שאסורה חנה לראובן) חומרא דאתי לידי קולא הוא, כי זימנין דאזיל הוא (שילך שמעון) ומקדש לה ללאה אחותה (של רחל) קידושי ודאי, ומן הדין קידושי לאה קידושין (שהרי מספק לא תפסו קידושי רחל, שהרי יש לנו להעמידה על חזקתה שאינה מקודשת) וכיון דאסרינן לחנה להתייבם לראובן, אמרי אינשי משום דקידושי רחל היו קידושין, וקידושי לאה לאו קידושין (שאין קידושין תופסין באחות אשה) ושמא ישאנה אחיו (לוי) מאמו כנכרית בעלמא ופגע בערוה (רש"י, סוף ד"ה דבותרא). #

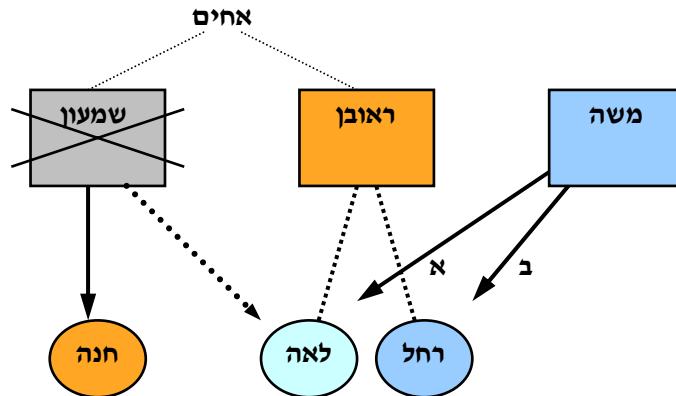
ואי נמי, זימנין דאתא אחר (שיבוא איש אחר) ומקדש לה לדידה לרחל קידושי ודאי, ומן הדין היא מקודשת לאחר, וכיון דאם מת שמעון אסר לה מר (רבה) לצרה דהיינו חנה לייבומי להתייבם לראובן, אמרי אינשי משום דקידושי דקמא (של שמעון) היו קידושין, דבותרא של האחר לאו קידושין כי אשת איש קידש, ואינה צריכה הימנו גט, (רש"י ד"ה אי נמי וכו').

.....

[והכא כשחיישין שמא יקדש שמעון את אחותה, אי אפשר לומר שרחל היא בת ראובן, כיון דאם היתה רחל אסורה לראובן משום בתו, א"כ הוה ל' לאה גם כן בתו או עכ"פ בת אשתו, ואף אם קידושי רחל לאו קידושין, אסורה חנה להתייבם משום שהיא צרת לאה, והרואים שאין חנה מתייבמת יאמרו משום שקידושי רחל היו קידושין, וקידושי דלאה לאו קידושין, ושמא ישאנה אחיו מאמו. נ.צ.]

(דף ל"א ע"א)

... וליצרכה חליצה וכו',
רש"י ד"ה מידע ידעי דחומרא בעלמא הוא.

1. ראובן ושמעון, שני אחים.
2. ולראובן שני בנות, רחל ולאה.
3. ויקח שמעון את לאה (בת אחיו) לאשה.
4. ולשמעון עוד אשה, ושמה חנה.
5. ויגרש שמעון את לאה מספק.
6. ואחר כך, מת שמעון בלי בנים.

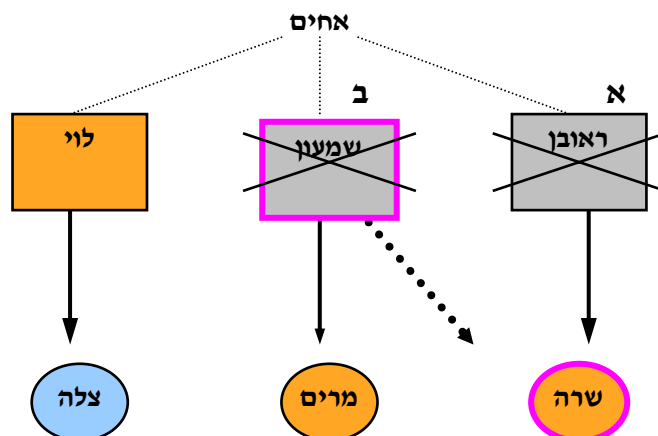
ומקשינן: וליצרכה חנה חליצה

מראובן לחומרא.

ומבאר רש"י, דליכא למיחש "שהחומרא תביא לידי קולא", ושמא יאמרו האנשים מדחלצה חנה, מוכח שגירושי לאה גירושין גמורין הין, (שאם לאו, הרי היא צרת ערוה ואינה צריכה חליצה) ויבואו לידי מכשול: שאם איש אחר (כגון משה) יקדש את לאה המגורשת (א), ויחזור ויקדש את רחל אחותה (ב), יאמרו קידושי דקמייתא (דהיינו לאה) קידושין, ודבתרייתא לאו קידושין.

(דף ל"א ע"ב)

מתני', ג' אחים נשואין ג' נכריות וכו'.

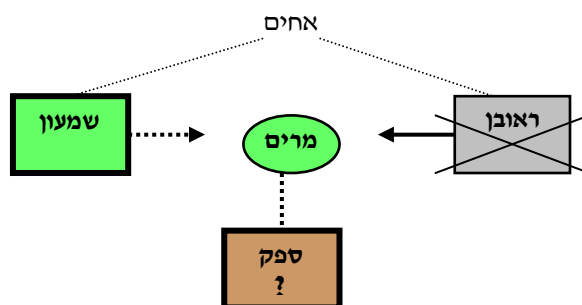
1. שלשה אחים הם, ראובן שמעון ולוי.
2. וינשאו שלשה נכריות (שאינן קרובות זו לזו).
3. ומת ראובן בלי בנים (א).
4. ואשתו (שרה) נופלת לפני אחיו ליבום.
5. ועשה שמעון מאמר בשרה יבמתו.
6. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
7. ואשתו (מרים) ובעלת המאמר (שרה) נופלות לפני לוי ליבום.

הרי אלו חולצות ולא מתייבמות, לפי שזיקת שרה באה מכח שני אחים, (שכל זמן שלא ייבמה שמעון, עדיין הזיקה של ראובן עליה, וכשעשה בה שמעון מאמר, ניתוספה עליה אף הזיקה של שמעון) הלכך שתיהן חולצות ולא מתייבמות.

ורבי שמעון אומר מייבם לאיזה מהם שירצה, משום דאי מאמר (שעשה שמעון) קונה, הרי היא אשת שמעון, ואם מאמר אינו קונה הרי עדיין אשת ראובן היא.

(דף ל"ז ע"ב)

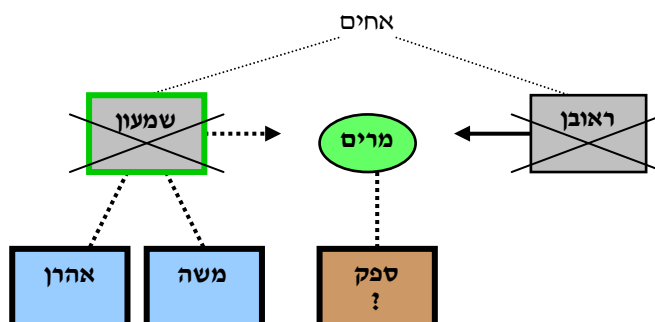
ספק ויבם שבאו לחלוק
בנכסי מיתנא.

1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ויקח ראובן את מרים לאשה.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ויבם שמעון את מרים תוך ג' חדשים.
5. וילדה מרים ולד ספק בן תשעה (חדשים) לראשון (והרי הוא בן ראובן) ספק בן שבעה לשני (והרי הוא בן שמעון).

ואומרת הגמ': ספק (הבן הספק) ויבם (שמעון) שבאו לחלוק בנכסי מיתנא (ראובן המת) וכו', הוי ממון המוטל בספק וחולקין.

ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא וכו' ...
ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם וכו'.

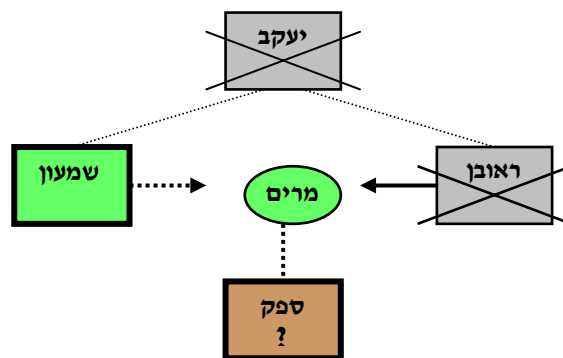

- היינו אותו מקרה כדלעיל : אלא,
1. שלשמעון היבם היו שני בנים, משה ואהרן.
 2. ומת גם שמעון.

ואומרת הגמ': ספק (הבן הספק) ובני היבם (משה ואהרן) שבאו לחלוק בנכסי מיתנא (ראובן המת) וכו', וכמו כן, שבאו לחלוק בנכסי היבם (שמעון).

(דף ל"ח ע"א)

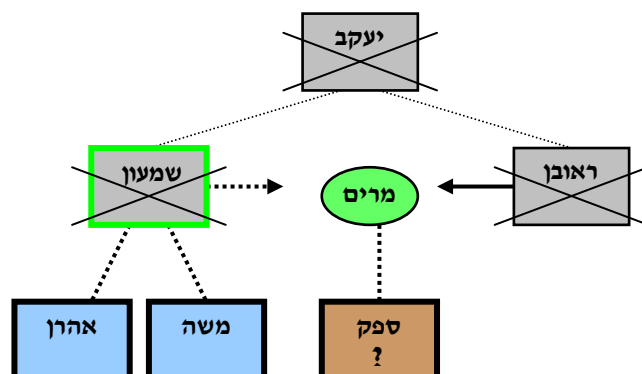
ספק ויבם שבאו לחלוק
בנכסי סבא.

היינו אותו מקרה כדלעיל : אלא,
1. שלראובן ושמעון היה אב יעקב.

ואומרת הגמ': ספק (הבן הספק) ויבם
(שמעון) שבאו לחלוק בנכסי סבא
(יעקב הסבא) וכו'.

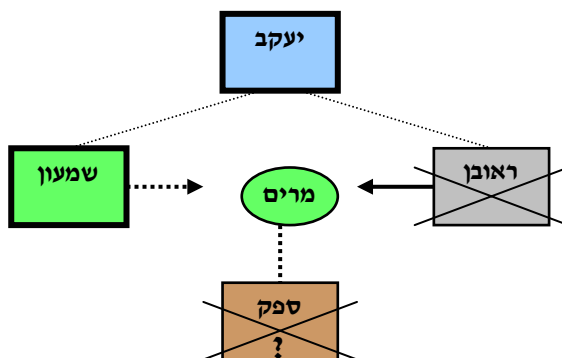
ספק ובני יבם שבאו לחלוק
בנכסי סבא.

היינו אותו מקרה כדלעיל : אלא,
1. שלשמעון היבם היו שני
בנים, משה ואהרן.

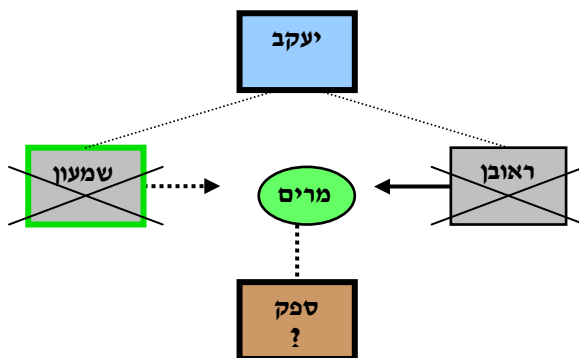
ואומרת הגמ': ספק (הבן הספק)
ובני היבם (משה ואהרן) שבאו
לחלוק בנכסי סבא (יעקב הסבא)
וכו'.

סבא ויבם שבאו לחלוק
בנכסי ספק.

הסבא (יעקב) והיבם
(שמעון) שבאו לחלוק
בנכסי ספק,
הוי ממון המוטל בספק
וחולקין.

... או סבא וספק בנכסי יבם.

הסבא (יעקב) והספק
שבאו לחלוק בנכסי היבם
(שמעון),
הוי ממון המוטל בספק
וחולקין.

מראה

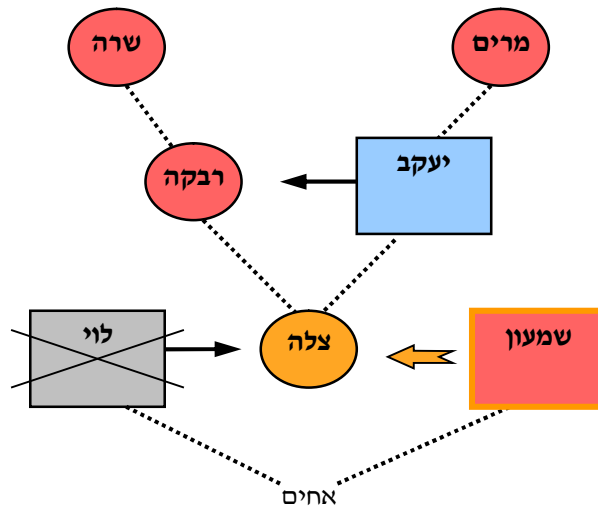
מ' - ע"ב

יבמות

עה

משנה: החולץ ליבמתו הוא אסור בקרובותיה, והיא אסורה בקרוביו ...

הוא אסור באמה,
ובאם אמה,
ובאם אביה.

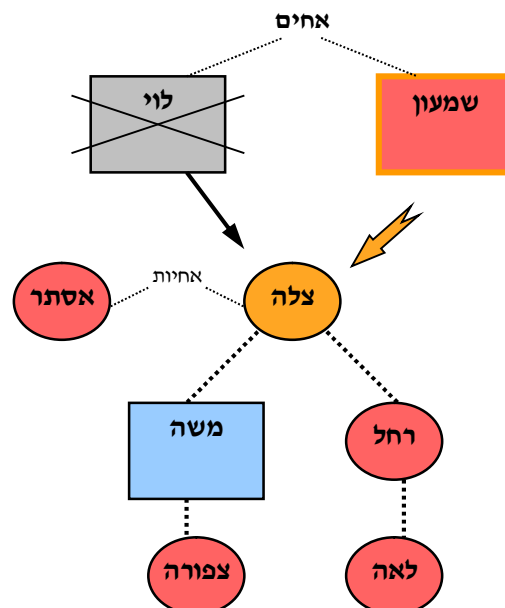
1. לוי וצלה, איש ואשה.

2. ומת לוי בלי בנים.

3. ושמעון אחיו חלץ לצלה יבמתו.

נמצא: צלה חלוצת שמעון, ואסור שמעון באמה רבקה \ ובאם אמה שרה \ וכן באם אביה מרים.

... ובבתה, ובבת בתה,
ובבת בנה,
ובאחותה וכו'.

1. לוי וצלה, איש ואשה.

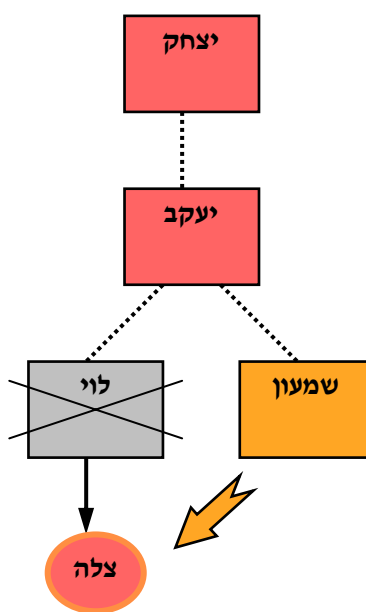
2. ומת לוי בלי בנים.

3. ושמעון אחיו חלץ לצלה יבמתו.

נמצא: צלה חלוצת שמעון, ואסור שמעון בבתה רחל \ ובבת בתה לאה \ ובבת בנה צפורה \ ובאחותה אסתר.

משנה: החולץ ליבמתו הוא אסור בקרובותיה,
והיא אסורה בקרוביו ...

היא אסורה באביו ובאבי
אביו וכו'.

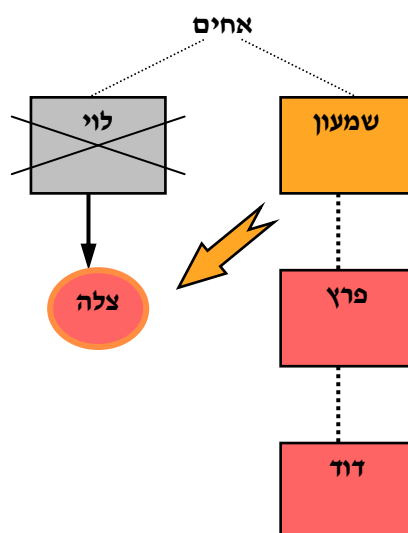
1. לוי וצלה, איש ואשה.

2. ומת לוי בלי בנים.

3. ושמעון אחיו חלץ לצלה
יבמתו.

נמצא: צלה חלוצת שמעון,
ואסורה ליעקב אביו
דנחשבת ככלתו \ וכמו"כ
אסורה צלה ליצחק אבי אביו
דנחשבת ככלת בנו (רש"י).

... ובבנו ובבן בנו.

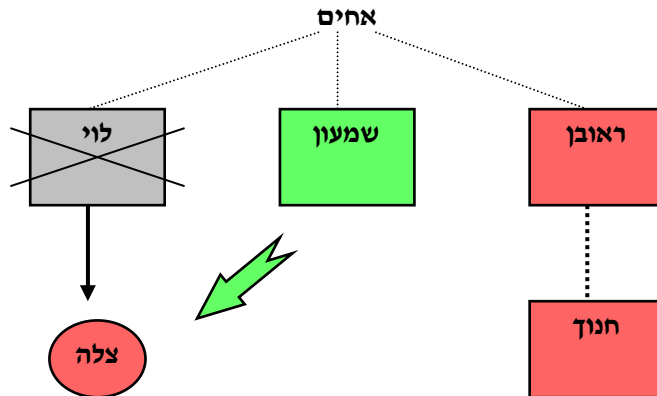
1. לוי וצלה, איש ואשה.

2. ומת לוי בלי בנים.

3. ושמעון אחיו חלץ לצלה
יבמתו.

נמצא: צלה חלוצת שמעון,
ואסורה
לפרץ בנו דנחשבת כאשת
אביו \ וכמו כן אסורה צלה
לדוד, בן בנו דנחשבת
כאשת אבי אביו (רש"י).

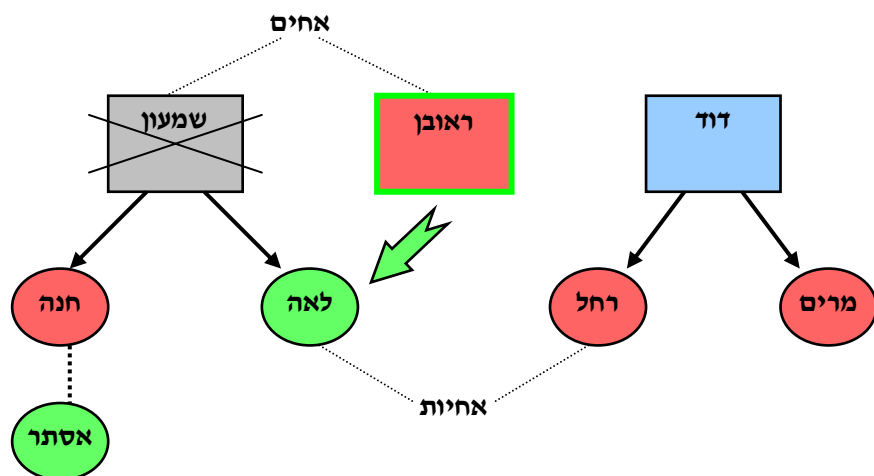
... ובאחיו ובבן

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. ולראובן בן, חנוך.
3. וללוי אשה, צלה.
4. ומת לוי בלי בנים.
5. ושמעון אחיו חלץ לצלה יבמתו.

נמצא: צלה חלוצת שמעון, ואסורה לראובן אחיו דנחשבת כאשת אחיו, וכמו"כ אסורה צלה לחנוך בן אחיו דנחשבת כאשת אחי אביו (רש"י).

... ומותר אדם בקרובת צרת חלוצתו, ואסור בצרת קרובת חלוצתו.

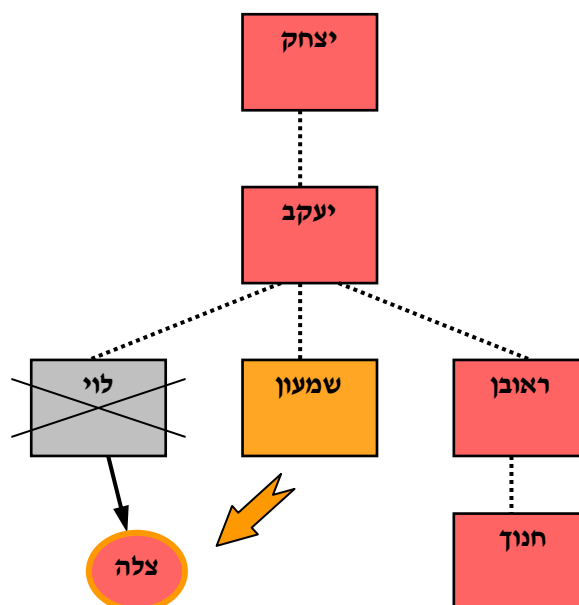
1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ולשמעון שתי נשים, לאה וחנה.
3. ולחנה בת (מבעל אחר) ושמה אסתר.
4. וללאה אחות רחל.
5. רחל נישאה לדוד.
6. ולדוד עוד אשה, ושמה מרים.
7. ומת שמעון בלי בנים.
8. וראובן חלץ ללאה יבמתו.

9. **נמצא:** לאה חלוצת ראובן, וחנה צרת חלוצתו. ואסתר קרובת צרת חלוצתו, ומותרת לראובן. וכמו כן: רחל קרובת חלוצת ראובן. ומרים צרת קרובת חלוצתו, ואסורה לו.

איבעיא להו, גזרו שניות בחלוצה או לא ...

ת"ש, היא אסורה באביו ובאבי אביו וכו'. (עי' לעיל עמוד ע"ו).
ת"ש, ובבן בנו וכו'. (עי' לעיל עמוד ע"ו).

ואמימר, דמכשיר באשת אחי אבי אביו, מוקי לה בבר ברא דסבא ...

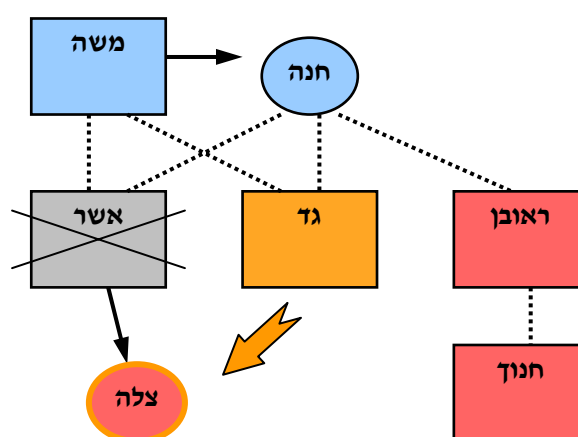
1. ליצחק בן, יעקב.
2. וליעקב שלשה בנים, ראובן שמעון ולוי.
3. וללוי אשה, צלה.
4. ומת לוי בלי בנים.
5. ושמעון אחיו חלץ לצלה יבמתו.

והכי קאמר:

6. צלה אסורה באביו (ביעקב, אבי שמעון), משום שהיתה כלתו, (ערוה).
7. וכן אסורה צלה באבי אביו ('יצחק), משום שהיתה כלת בנו, (שניה).
8. וכן אסורה צלה בבנו של אביו (ראובן), משום אשת אח (ערוה).
9. וכן אסורה צלה בבן בנו של אביו (חנוך), משום שהיתה אשת אחי אביו (ערוה).

(ואין האיסורים האלו אסורים משום (שמעון) (החולץ))

... וקתני אחיו מן האם.

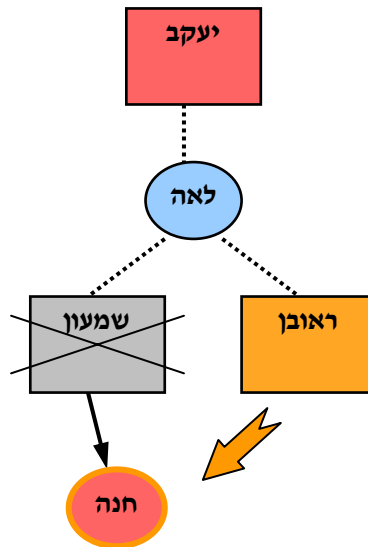
1. משה וחנה, איש ואשה.
 2. ולחנה בן מבעל אחר - ראובן.
 3. ותלד חנה למשה את גד ואת אשר.
- (נמצא: גד ואשר אחים מן האב ומן האם - וראובן אחיהם מן האם)
4. ויקח אשר את צלה לאשה.
 5. ומת אשר בלי בנים.
 6. וגד אחיו חלץ את צלה יבמתו.

7. אסורה צלה לראובן אחיו מן האם איסור ערוה, משום שהיתה אשת אחיו. וכמו"כ, אסורה צלה לחנוך (בן ראובן) איסור שניה, משום שהיתה אשת אחי אביו מן האם.

ת"ש, דתני ר' חייא ארבע קרובים אסורים מדברי תורה, וארבע קרובים אסורים מדברי סופרים ...

קתני מיהא אבי אביו וכו', לא משום מיתנא (עין לעיל עמוד ע"ו).

ת"ש, אבי אמו ...

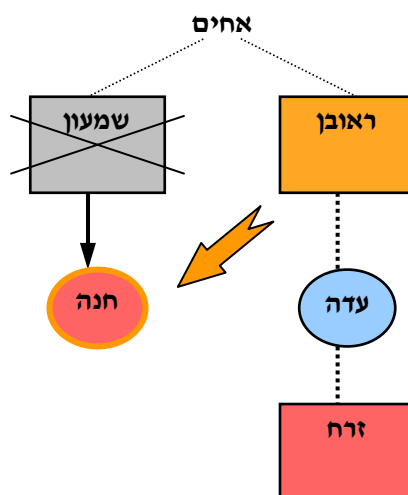
1. שמעון וחנה, איש ואשה.
2. ומת שמעון בלי בנים.
3. וראובן אחיו חלץ לחנה יבמתו.
4. חנה (חלוצת ראובן) אסורה ליעקב אבי אמו.

ואומרת הגמ': מאי לאו, אסורה חנה ליעקב משום חולץ, שהיא חלוצת בן בתו, ונחשבת כמי דהוי ליה כלת בתו, וש"מ גזרו שניות בחלוצה.

ודחינן: לא, אלא חנה אסורה ליעקב משום מיתנא (מפני המת) משום שהיתה אשת שמעון, דהויא ליה כלת בתו לאה.

ת"ש, ובן בנו וכו', לא משום מיתנא (עין לעיל עמוד ע"ו).

ת"ש, ובן בתו ...

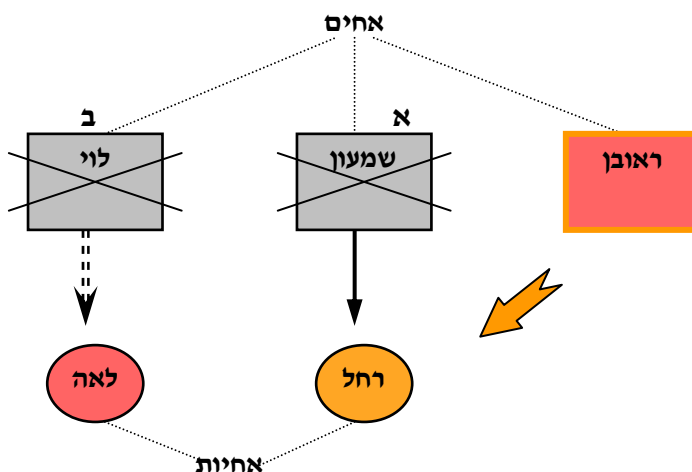

1. שמעון וחנה, איש ואשה.
2. ומת שמעון בלי בנים.
3. וראובן אחיו חלץ לחנה יבמתו.
4. חנה חלוצת ראובן אסורה לזרח, בן בתו (עדה).

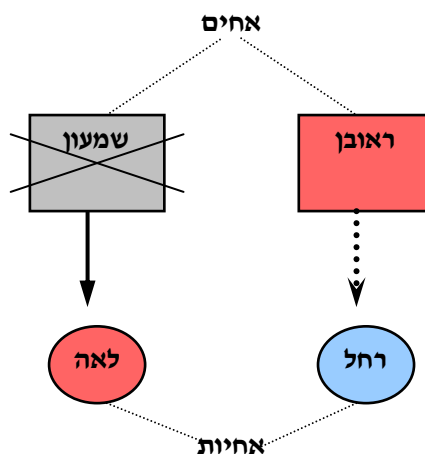
ואומרת הגמ': מאי לאו, אסורה חנה לזרח משום חולץ, שהיא חלוצת אבי אמו, ונחשבת לו כמי דהוי ליה אשת אבי אמו, וש"מ גזרו שניות בחלוצה.

ודחינן: לא, אלא חנה אסורה לזרח משום מיתנא (מפני המת) משום שהיתה אשת שמעון, והויא ליה אשת אחי אבי אמו.

ופרכינן: והא גבי שניות דערוה לא גזרו, אלא לאו הא דאסורה משום חולץ - וש"מ גזרו שניות בחלוצה, ש"מ.

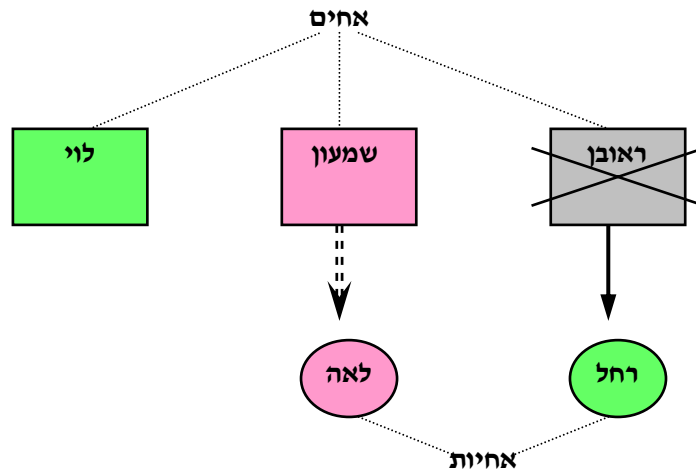
מתני', החולץ ליבמתו וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. רחל ולאה, אחיות.
3. ויקח שמעון את רחל לאשה.
4. ומת שמעון בלי בנים (א).
5. וראובן חלץ לרחל יבמתו.
6. ואחר כן, נשא לוי את לאה (אחות רחל).
7. ומת גם לוי בלי בנים (ב).
8. אסורה לאה לראובן מדרבנן, משום אחות חלוצתו. וחולצת ולא מתייבמת.

וכן המגרש את אשתו.

1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ולראובן אשה רחל.
3. ויגרש ראובן את רחל.
4. ואחר כן, לקח שמעון את לאה (אחות רחל).
5. ומת שמעון בלי בנים.
6. אסורה לאה לראובן מדאורייתא, משום אחות גרושתו.

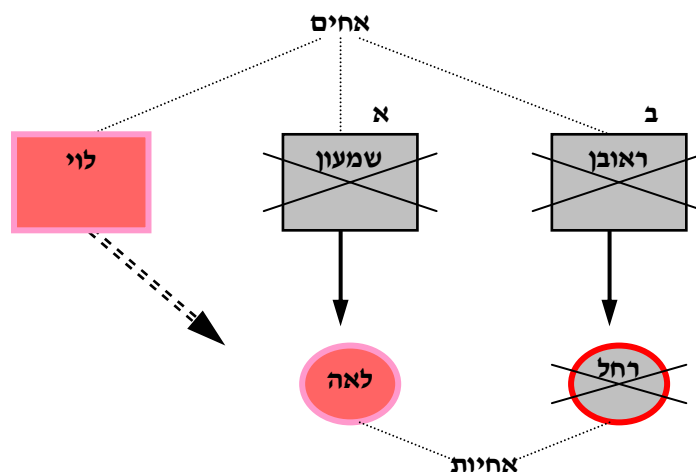
... שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, ג' אחים.
2. ולראובן אשה ושמה רחל.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ואשתו (רחל) נופלת לפני שמעון ולוי ליבום.
5. ועמד שמעון וקידש את לאה אחותה לפני שנתייבמה רחל יבמתו.

רבי יהודה בן בתירא אומר "יש זיקה" ועדיין זקוקה רחל לשמעון, ואסורה לאה לשמעון כי היא אחות זקוקתו, ולכן אומרים לו המתן, עד שיחלוץ או ייבם לוי לרחל.
וחכמים סוברים "אין זיקה" ומותר לו לכונסה.

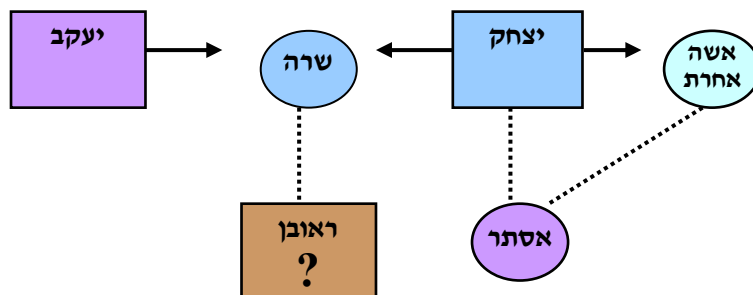
מתיב רב המנונא, ג' אחים, ב' נשואין וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. רחל ולאה, אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל לאשה, ושמעון לקח את לאה אחותה.
4. ולוי מופנה בלא אשה.
5. ומת שמעון בלי בנים (א).
6. ועשה לוי מאמר בלאה יבמתו (שקידש אותה בכסף או בשטר).
7. ומת גם ראובן בלי בנים (ב).
8. ואשתו רחל נופלת לפני לוי ליבום.
9. ולפני שכנס לוי את אחת מהן, מתה רחל.

10. אסורה לאה ללוי (אף שעשה בה מאמר), וחולצת ולא מתייבמת, כיון שבשעה שנפלה רחל לפני לוי ליבום נעשה לאה אחות זקוקתו, ונאסרה עליו שעה אחת ואסורה לעולם.

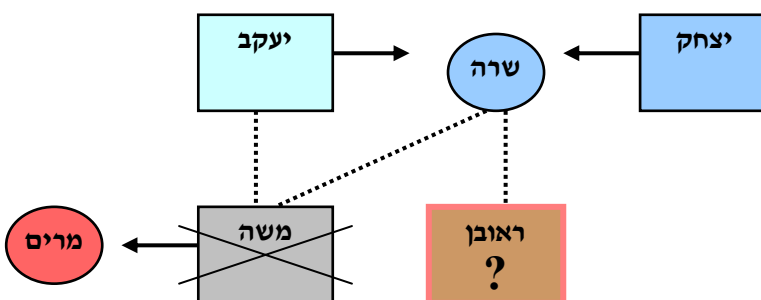
רבא אמר גזירה שמא ישא אחותה מאביו.

1. יצחק ושרה, איש ואשה.
 2. ותתגרש (או נתארמלה) שרה מיצחק.
 3. ותנשא שרה ליעקב תוך שלשה חדשים.
 4. וילדה את ראובן.
- (ואינו ידוע לנו אם בן תשעה לראשון, ובן יצחק הוא, או בן שבעה לשני, ובן יעקב הוא)

ואמר רבא: לכן צריכה שרה להמתין ג' חדשים, דאל"כ שמא יאמרו בן שבעה לשני הוא, וישא את אסתר אחותה מאביו.

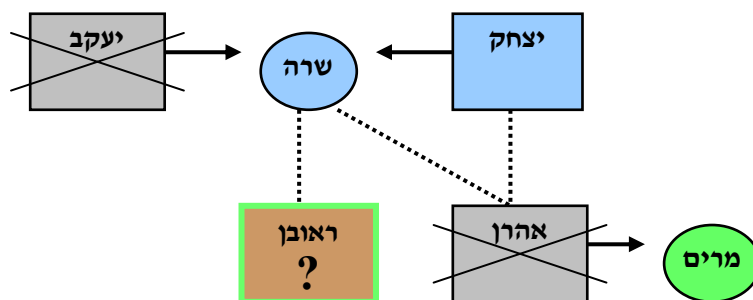
... וייבם אשת אחיו מאמו.

1. לאחר שנשא יעקב את שרה, נולד להם בן, משה.
2. ויקח משה את מרים לאשה.
3. ומת בלי בנים.

וחיישין שמא יאמרו (כי ראובן) בן שבעה לשני הוא, וייבם את מרים אשת משה, דכסבור שהוא אחיו מאביו (יעקב), ונמצא מייבם אשת אחיו מאמו שלא מאביו (כי הרי הוא בן יצחק), וחייב כרת.

... ויוציא את אמו לשוק, ויפטור את יבמתו לשוק.

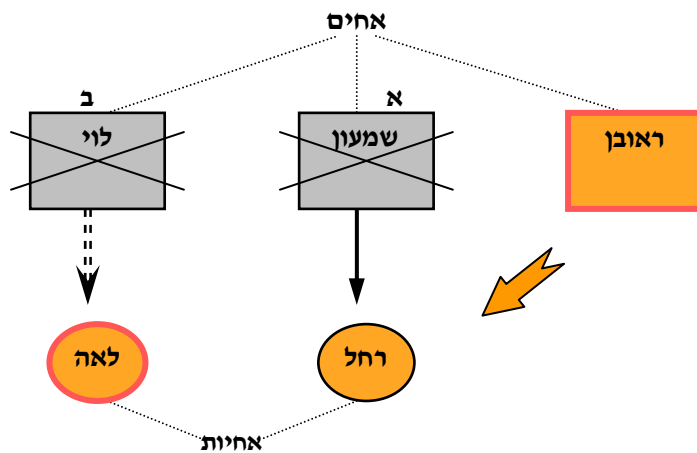

1. דחיישין שמא לא תלד שרה ליעקב בן.
2. וימות יעקב בלי בנים.

ויהיו סבורים שראובן הוא בנו, ותנשא שרה אמו לשוק בלי חליצה (שהרי יהיו סבורים שיש לה בן מראובן).
או שמא יהיה לו אח אהרן מאביו הראשון (יצחק).
1. וימות אהרן בלי בנים.
ויהיו סבורים שהוא בנו של יעקב, ונמצאת מרים אשת אהרן הזקוקה לו, נשאת לשוק בלא חליצה.

(דף מ"ד ע"א)

רש"י ד"ה הכתוב קראו ביתו.
... דקתני החולץ ליבמתו וכו'.

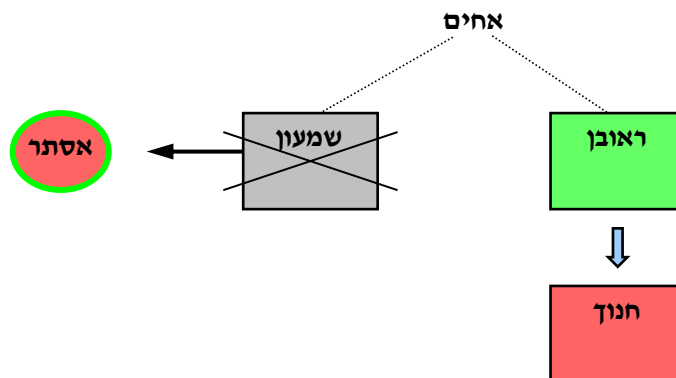
1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. רחל ולאה, אחיות.
3. ויקח שמעון את רחל לאשה.
4. ומת שמעון בלי בנים (א).
5. וראובן חלץ לרחל יבמתו.
6. ואחר כן, נשא לוי את לאה (אחות רחל).
7. ומת גם לוי בלי בנים (ב).

אסורה לאה לראובן מדרבנן,
משום אחות חלוצתו, וחולצת
ולא מתייבמת.

ומבאר רש"י, כי לפי ר"ע
שהכתוב קראו לחלוצה ביתו,
(וכאילו שנכנסה רחל לביתו
ויצאה בחליצה), הרי לאה
(קרובת החלוצה) אף אינה
חולצת ופטורה לגמרי (כקרובת
גרופה).

(דף מ"ט ע"א)

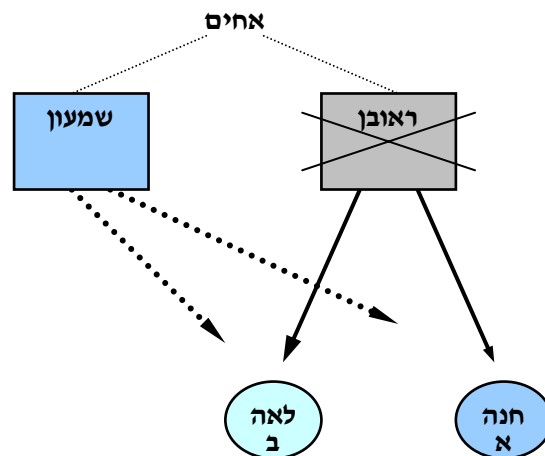
בשומרת יבם הכתוב מדבר וכו'.

1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ולראובן בן חנוך.
3. ויקח שמעון את אסתר לאשה.
4. ומת שמעון בלי בנים.
5. ואשתו (אסתר) נופלת לפני ראובן ליבום.

הרי אסתר שומרת יבם של
ראובן, ואסורה לחנוך משום
אשת אחי אביו, ובכרת.

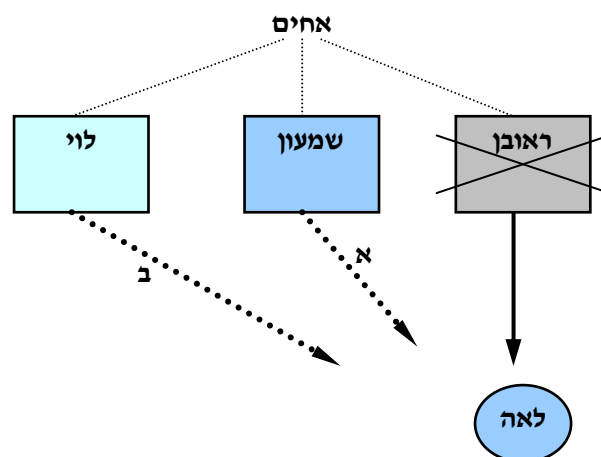
פרק חמישי: רבן גמליאל.

שתי יבמות ליבם אחד.

1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ולראובן שתי נשים, חנה ולאה.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ושתי נשיו (חנה ולאה) נופלות לפני שמעון אחיו ליבום.
5. ונתן שמעון גט לחנה יבמתו.
6. ואחר כן נתן גט גם ללאה יבמתו.
7. אינו אסור שמעון בקרובות לאה השניה.

דממה נפשך מותרים לו, דאי הגט הועיל בראשונה (חנה), אם כן פקעה זיקה משניהם, ולא יוצאה בלי כלום. ואי לא הועיל הגט בחנה, אם כן בלאה גם לא הועיל, וכמי שגירש נכרית דמי.

וחכמים אומרים, יש גט אחר גט, דהואיל ואין הגט מפקיע את היבמה מזיקתה הפקעה גמורה, לכן גם הגט השני הוא גט.

וכן שני יבמין וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, אחים.
2. ולראובן אשה, לאה.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ואשתו לאה נופלת לפני שמעון ולוי ליבום.
5. ונתן שמעון גט ללאה.
6. ואחר כן נתן לה גם לוי גט.
7. אינו אסור לוי בקרובות לאה, וכנ"ל.

מראה

נ' - ע"א \ ע"ב

יבמות

פה

מישנה: יבם אחד ויבמה אחת:

א.	מאמר:	ואח"כ גט	---	חליצה.
	מאמר:	ואח"כ חליצה	---	גט.
	מאמר:	ואח"כ ביאה	---	כמצותה.
ב.	גט:	ואח"כ מאמר	---	גט, וחליצה.
	גט:	ואח"כ ביאה	---	גט, וחליצה.
	גט:	ואח"כ חליצה	---	אין אחר חליצה כלום.
ג.	חליצה:	ואח"כ מאמר	---	אין אחר חליצה כלום.
	חליצה:	ואח"כ גט	---	אין אחר חליצה כלום.
	חליצה:	ואח"כ ביאה	---	אין אחר חליצה כלום.
ד.	ביאה:	ואח"כ מאמר	---	אין אחר ביאה כלום.
	ביאה:	ואח"כ גט	---	אין אחר ביאה כלום.
	ביאה:	ואח"כ חליצה	---	אין אחר ביאה כלום.

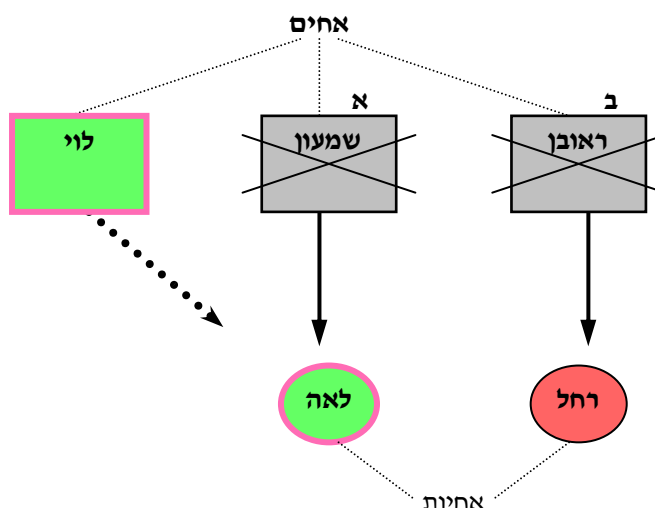
שתי יבמות ליבם אחד:

(והוא הדין בשני יבמין ליבמה אחת)

א.	מאמר לזו	ומאמר לזו	---	שני גיטין, וחליצה לאחת מהן.
	מאמר לזו	וגט לזו	---	בעלת המאמר צריכה גט, וחליצה לאחת מהן.
	מאמר לזו	ובעל את זו	---	שני גיטין, וחליצה לאחת מהן.
	מאמר לזו	וחליצה לזו	---	הראשונה צריכה גט.
ב.	גט לזו	וגט לזו	---	חליצה.
	גט לזו	ובעל את זו	---	זו שבעל צריכה גט, וחליצה לאחת מהן.
	גט לזו	ומאמר לזו	---	בעלת המאמר צריכה גט, וחליצה לאחת מהן.
	גט לזו	וחליצה לזו	---	אין אחר חליצה כלום.
ג.	חלץ לזו	וחלץ לזו	---	אין אחר חליצה כלום.
	חלץ לזו	ומאמר לזו	---	אין אחר חליצה כלום.
	חלץ לזו	וגט לזו	---	אין אחר חליצה כלום.
	חלץ לזו	ובעל את זו	---	אין אחר חליצה כלום.
ד.	בעל את זו	ובעל את זו	---	אין אחר ביאה כלום.
	בעל את זו	ומאמר לזו	---	אין אחר ביאה כלום.
	בעל את זו	וגט לזו	---	אין אחר ביאה כלום.
	בעל את זו	וחליצה לזו	---	אין אחר ביאה כלום.
בין בתחלה:				
		"חלץ"	ועשה מאמר	ונתן גט
		גט	"וחלץ"	ועשה מאמר
		מאמר	ונתן גט	"וחלץ"
בין בסוף :				
		"בעל"	ועשה מאמר	אין אחר ביאה כלום.
בין באמצע:				
		גט	"ובעל"	ועשה מאמר
		גט	ועשה מאמר	"ובעל"
בין בסוף :				
		גט	ועשה מאמר	לחכמים
		גט	ועשה מאמר	צריכה
		גט	ועשה מאמר	חליצה.
		גט	ועשה מאמר	ולרבי נחמיה
		גט	ועשה מאמר	אין אחר
		גט	ועשה מאמר	ביאה כלום.

(דף נ"א ע"ב)

דתנן, שלשה אחים,
שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד מופנה וכו'.

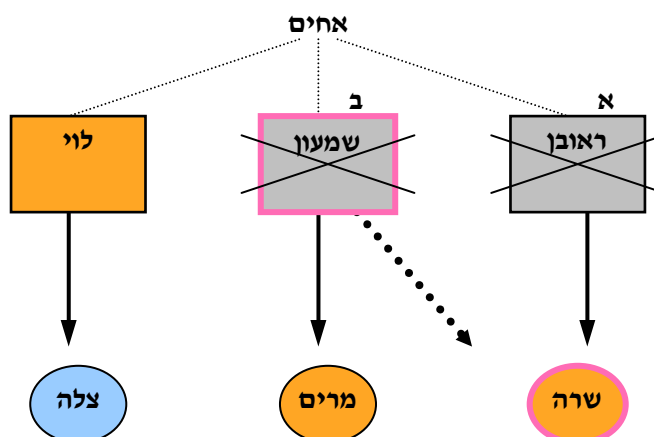

1. ראובן שמעון ולוי, שלשה אחים.
2. לאה ורחל, אחיות.
3. ויקח ראובן את רחל לאשה.
4. ושמעון לקח את לאה אחותה לאשה.
5. ולוי מופנה, בלא אשה.
6. ומת שמעון בלי בנים (א).
7. ונופלת לאה לפני אחיו ליבום.
8. ועשה לוי מאמר בלאה (שקידש אותה בכסף או בשטר).
9. ואחר כן, מת גם ראובן בלי בנים (ב).
10. ונופלת רחל לפני לוי ליבום.

בית שמאי אומרים אשתו עמו, כלומר, כיון שעשה לוי מאמר בלאה, הרי היא כאשתו ומותר לו לקיימה, והלה, רחל אחותה תצא בלא כלום, משום שהיא אחות אשה (של לאה).

(דף נ"א ע"ב)

רש"י ד"ה נתן גט למאמרו.
... ג' אחים וכו'.

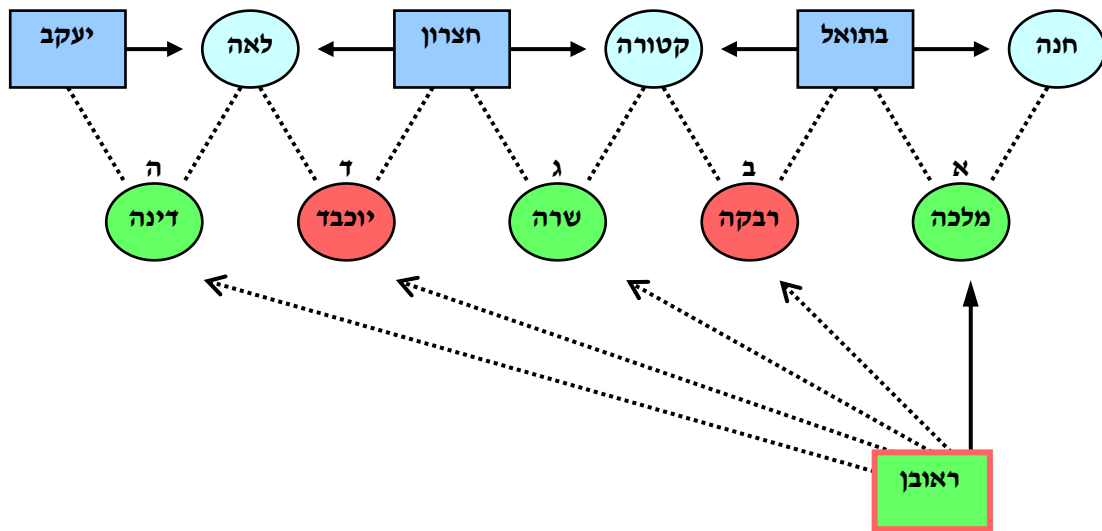

1. שלשה אחים הם, ראובן שמעון ולוי.
2. וינשאו לשלשה נכריות (שאינן קרובות זו לזו).
3. ומת ראובן בלי בנים (א).
4. ואשתו (שרה) נופלת לפני אחיו ליבום.
5. ועשה שמעון מאמר בשרה יבמתו.
6. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).
7. ואשתו (מרים) ובעלת המאמר (שרה) נופלות לפני לוי ליבום.

הרי אלו חולצות ולא מתייבמות, לפי שזיקת שרה באה מכח שני אחים, (שכל זמן שלא ייבמה שמעון, עדיין הזיקה של ראובן עליה, וכשעשה בה שמעון מאמר, ניתוספה עליה אף הזיקה של שמעון) הלכך שתיהן חולצות ולא מתייבמות.

וקאמר רבא, נתן שמעון גט למאמרו (לפני שמת) ואחר כך מת, מותרת מרים להתייבם, [אבל בעלת המאמר עצמה אינה מתייבמת, גזירה דלמא מחלפא בבעלת גט גמור לזיקה שלפני מאמר, שאז היא נאסרת לכל האחים].

והדתנן אמרו לו מתה אשתך וכו'.

1. יעקב ולא, איש ואשה. \ 2. ותלד לאה ליעקב את דינה. \ 3. ותתגרש (או נתארמלה) לאה מיעקב. \ 4. ותנשא לאה לחצרון. \ 5. ותלד לו את יוכבד. \ 6. ויקח חצרון עוד אשה, ושמה קטורה. \ 7. ותלד לו את שרה. \ 8. ותתגרש (או נתארמלה) קטורה מחצרון. \ 9. ותנשא קטורה לבתואל. \ 10. ותלד לו את רבקה. \ 11. ויקח בתואל עוד אשה, ושמה חנה. \ 12. ותלד לו את מלכה.

13. וראובן נשא את מלכה לאשה (א), והלך למדינת הים.

14. ואמרו לו מתה אשתך.

15. ויקח ראובן את רבקה (ב) אחותה מאביה (בתואל) לאשה.

16. וחזרו ואמרו לו מתה רבקה.

17. ויקח את שרה (ג) אחותה מאמה (קטורה).

18. ואמרו לו מתה שרה.

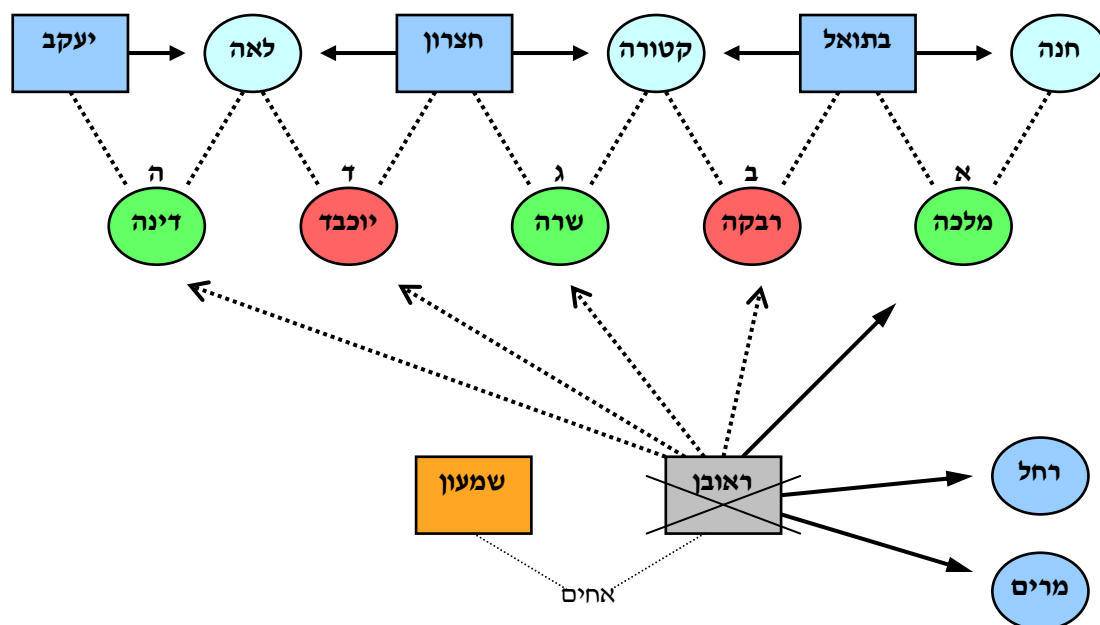
19. ויקח את יוכבד (ד) אחותה מאביה (חצרון).

20. ואמרו לו מתה יוכבד.

21. ויקח את דינה (ה) אחותה מאמה (לאה).

22. וחזרו ואמרו לו כולן קיימות --- והרי כולן נשואות לו.

23. מותר ראובן, בראשונה (מלכה), בשלישית (שרה), ובחמישית (דינה).

... ופטרות צרותיהן

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא:

1. לראובן היו עוד נשים -- רחל ומרים, (והן צרות למלכה שרה ודינה).
2. ומת ראובן בלי בנים.
3. וכל נשיו (המותרות לו) נופלות לפני שמעון אחיו ליבום.
4. וחלץ (או יבם) שמעון לאחת מהשלוש (מלכה או שרה או דינה).

נפטרו כולן, ובתוכן גם רחל ומרים צרותיהן.

.....

... ואסור ראובן (כאשר היה חי) -- בשניה (רבקה), וברביעית (יוכבד),
ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה: כלומר, ואם בא שמעון על אחת מהם (רבקה או יוכבד)
אין הצרות (כל הזקוקות ליבום) נפטרות.

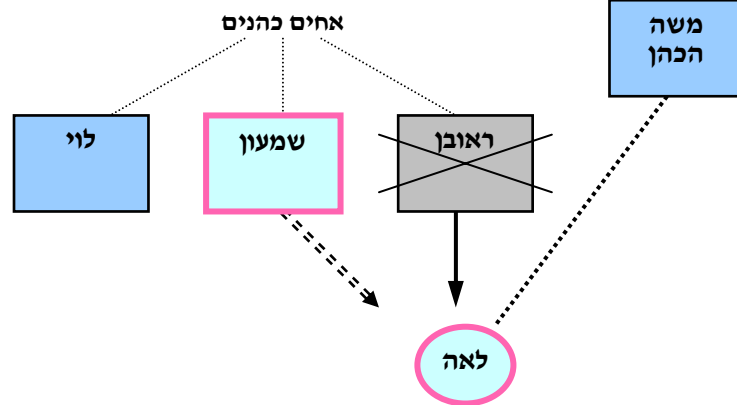
.....

... ואם בא ראובן על השניה, כלומר שאמת היתה השמועה הראשונה שמתה מלכה, ונשא את
רבקה לאחר ששמע על מיתת מלכה אשתו הראשונה, ותפסו קידושי רבקה: מותר ראובן,
בשניה (רבקה), וברביעית (יוכבד).

... ופטרות צרותיהן, היינו אותו מקרה כדלעיל:

1. לראובן היו עוד נשים -- רחל ומרים, (כנ"ל).
2. ומת ראובן בלי בנים.
3. וכל נשיו (המותרות לו) נופלות לפני שמעון אחיו ליבום.
3. וחלץ (או יבם) שמעון לאחת מהשתיים (רבקה או יוכבד), נפטרות כל צרותיהן.

(דף נ"ח - ע"ב)

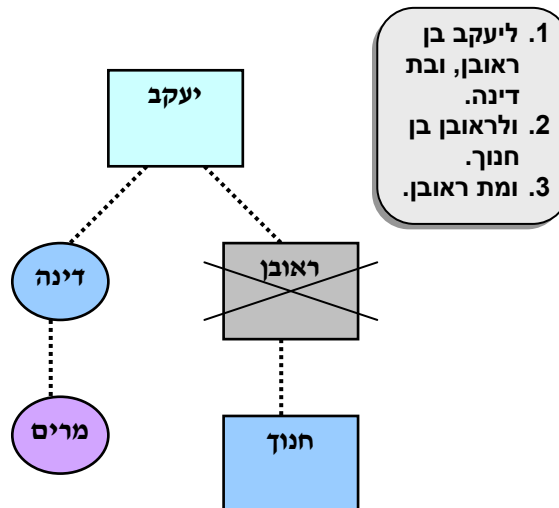
העושה מאמר ביבמתו וכו'.

1. ראובן שמעון ולוי, שלשה אחים כהנים.
2. ויקח ראובן את לאה בת משה הכהן.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ואשתו לאה נופלת לפני שמעון ולוי ליבום.
5. ועשה שמעון מאמר בלאה יבמתו.

ואומרת הגמ', אפילו הוא (שמעון) כהן וגם לאה היא בת כהן (ממשה), פסלה שמעון את לאה במאמרו מן התרומה, הואיל שיש עוד אח (לוי) וזקוקה גם אליו, וביאתו ביאה אף לאחר מאמרו של שמעון, הוית לה כמשתמרת לביאתו, ומכיון שביאתו אחר מאמרו של שמעון פסולה (מדרבנן) לכן אסורה לאכול בתרומה.

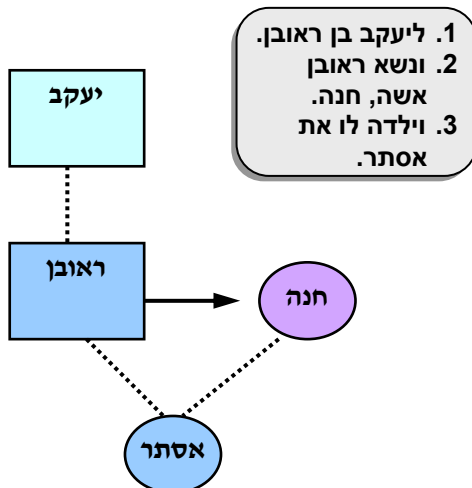
(דף ס"ב - ע"ב)

בני בנים הרי הן כבנים וכו'.
וברש"י, קס"ד שמת הזכר או הנקבה.

1. ליעקב בן ראובן, ובת דינה.
2. ולראובן בן חנוך.
3. ומת ראובן.

... כי תניא ההיא להשלים.
וברש"י, כגון ...

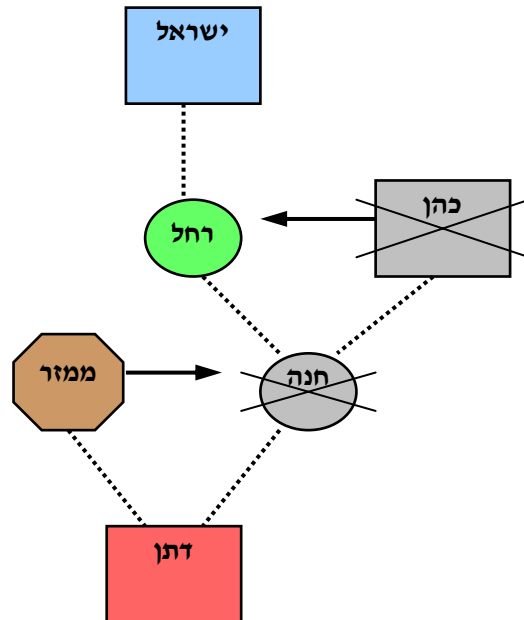
1. ליעקב בן ראובן.
2. ונשא ראובן אשה, חנה.
3. וילדה לו את אסתר.

4. הרי הבת (אסתר) מצטרפת עם אביה (ראובן) להשלים מצות פריה ורביה.
- אבל אם היו ליעקב בן ובת, אף אם מתו, אין צריך כלל לבני הבנים.

4. הרי מצטרף חנוך עם דינה אחות אביו להשלים ליעקב מצות פריה ורביה.
5. וכמו כן, אם מת דינה, מצטרף מרים (בת דינה) לראובן אחי אמו להשלים מצות פריה ורביה.

(דף ס"ו - ע"א)

והרי ממזר שאין אוכל ומאכיל

1. רחל בת ישראל.

2. ותנשא רחל לכהן.

3. ותלד לו בת, חנה.

4. ותנשא חנה לממזר.

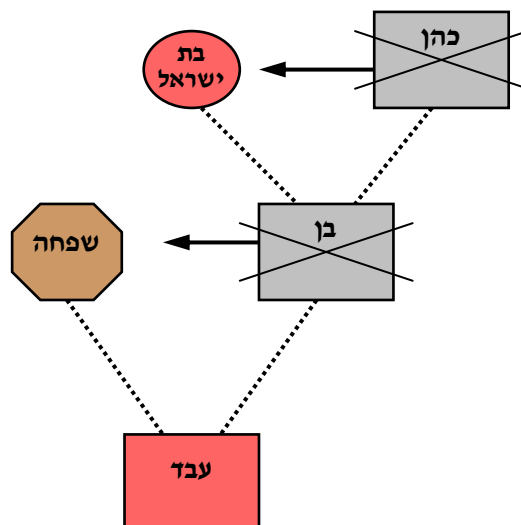
5. ותלד לו בן, דתן.

6. ומתה חנה.

7. ואחר כך, מת גם הכהן
(בעלה של רחל).8. אוכלת רחל תרומה בשביל
דתן (בן בתה חנה), אבל הוא
אינו אוכל דזר הוא.

(דף ס"ט - ע"ב)

מתני'. העבד ... ואינו פוסל משום זרע.

1. כהן שנשא בת ישראל.

2. וילדה לו בן.

3. והלך הבן ונכבש על
השפחה.4. וילדה הימנו בן,
הרי הוא עבד.5. ואם מת אביו הכהן, וכן
הבן (אבי העבד), אין בת
הישראל אוכלת בתרומה,
דאין העבד מתיחס אחרי
אביו כלל.[וכמו כן, אם היתה בת כהן
לישראל, חוזרת לתרומת בית
אביה]

1. כהן שנשא בת ישראל.

2. וילדה לו בת.

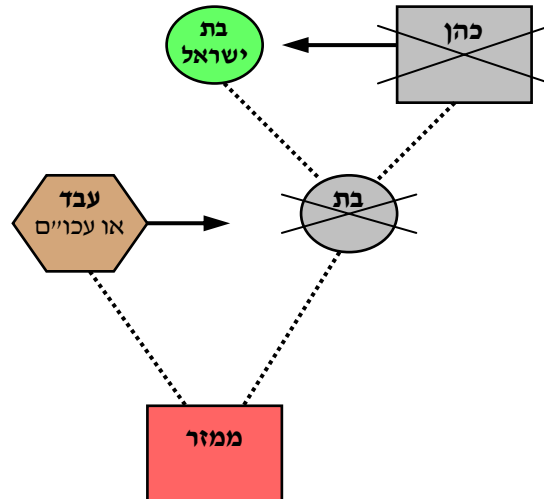
3. והלכה הבת ונישאת לעבד, או לעובד כוכבים.

4. וילדה הימנו בן, הרי הוא ממזר.

5. ואם מת הבת (אם הממזר), וכן הכהן, אוכלת בת הישראל תרומה מכוחו של ממזר.

[וכמו כן, אם היתה בת כהן לישראל, הרי הממזר פוסל אותה, ואינה אוכלת בתרומה.]

... ממזר פוסל ומאכיל.

1. ישראל שנשא בת כהן.

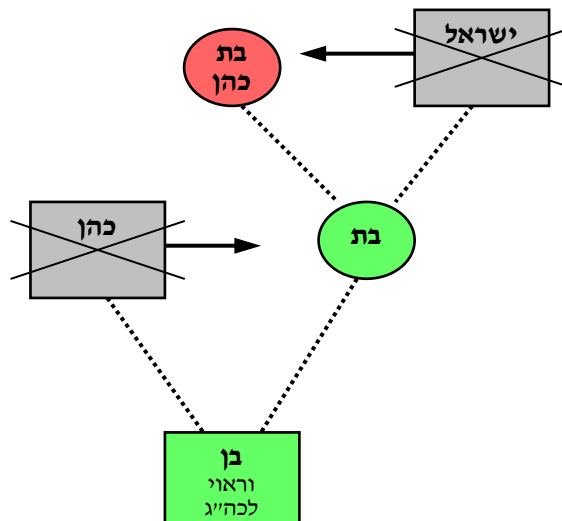
2. וילדה לו בת.

3. והלכה הבת ונישאת לכהן.

4. וילדה הימנו בן, וראוי הבן להיות כה"ג.

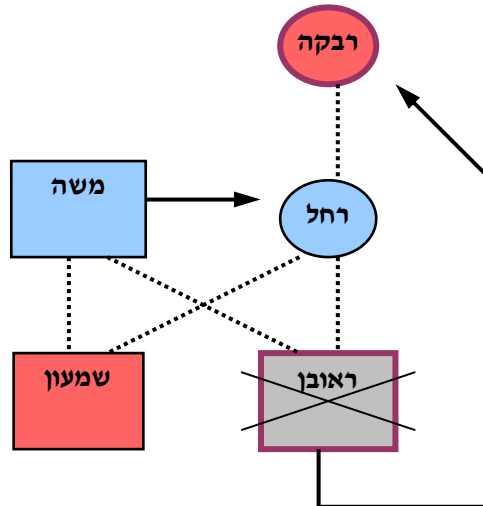
5. ואם מת אביו (הכהן) ואביו (הישראל), הרי הוא מאכיל את אמו (הבת) תרומה, ופוסל את אמו (בת הכהן) מלחזור לתרומת בית אביה (אף אם ימות הבת) שהרי יש לה זרע.

... כהן גדול פעמים שהוא פוסל.

כללים: צבע אפור, מת - ירוק, מותרים זה בזה - מסגרת סגולה, נישואים אסורים - חץ שחור,

... שנייה לזה ולזה וכו'.

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא:

1. שגם שמעון נולד מרחל (ולא מאשה אחרת).

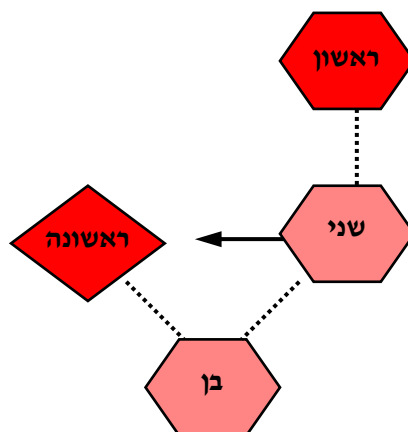
נמצא: ראובן ושמעון, אחים מן האב ומן האם, וכמו כן, רבקה אם אמו של ראובן ושל שמעון.

וכשם שאסורה רבקה לזה (ראובן), כך אסורה לזה (שמעון).

(דף פ"ד ע"ב)

מתקיף לה רב פפא ...

אמר ר' יוחנן, מצרי שני שנשא מצרית ראשונה, בנה שני הוי.

1. מצרי שנתגייר, הרי הוא ראשון.

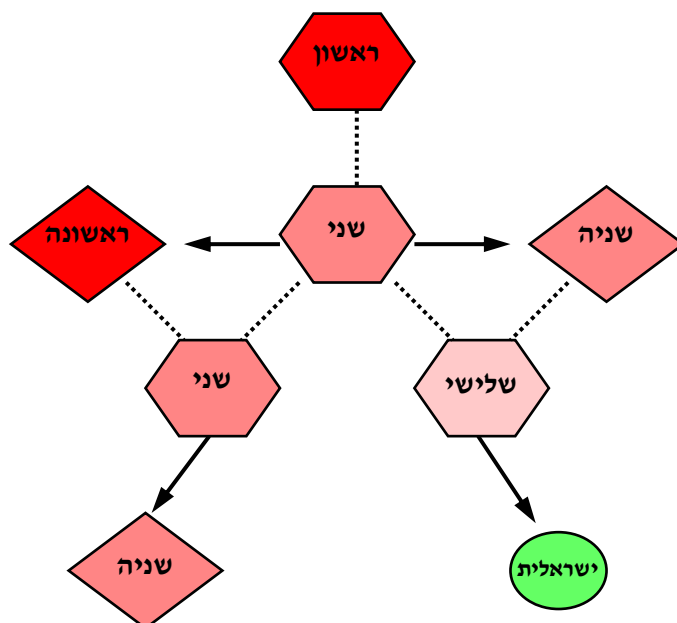
2. ונולד לו בן, הרי הוא שני.

3. ויקח המצרי "השני" מצרית "ראשונה" לאשה.

4. ותלד לו בן.

בנה "שני" הוי

... ופרכינן: ליתני נמי מצרי שני שנשא שתי מצריות
אחת ראשונה ואחת שניה.

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא :

1. שהמצרי השני נשא עוד אשה מצרית שהיא "שניה".

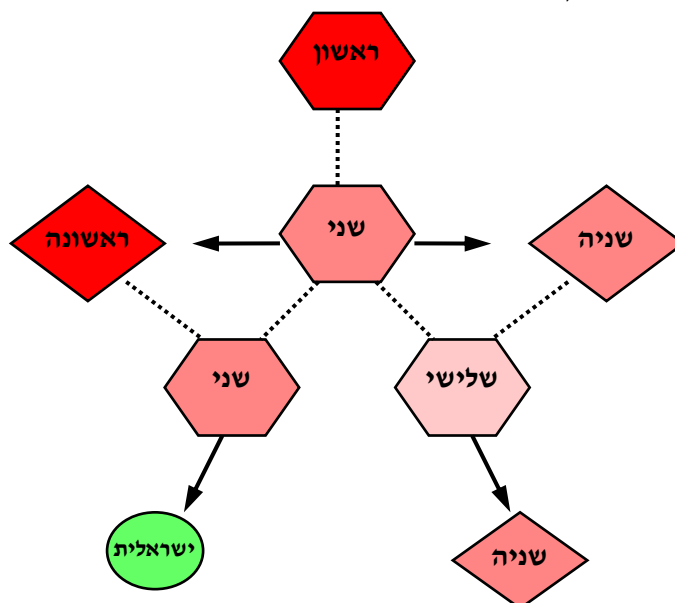
2. ותלד לו בן , והרי הוא "שלישי".

3. ושני הבנים "השני" "השלישי", נשאו נשים.

ואמרת הגמ':

אי נסיב כי אורחיהו, היינו שנישואיהם היתה בהיתר, שהשלישי (דישראל הוא) נשא ישראלית, והשני נשא שניה מותרות לבעליהן, ואסורות ליבמיהן, שאם "השני" מת, אסורה אשתו להתייבם, כי היא שניה ואחיו "שלישי". וכן אם מת "השלישי", אסורה אשתו להתייבם, כי היא ישראלית ואחיו "שני".

... ואי איפוך ונסיב.

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא:

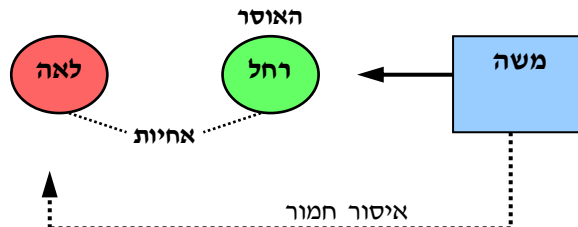
שהשלישי (דישראל הוא) נשא שניה, והשני נשא ישראלית, ונישואיהם באיסור,

מותרות ליבמיהן, שאם "השני" מת, מותרת אשתו להתייבם, כי היא ישראלית ואחיו "שלישי" (וישראל הוא).

וכן אם מת "השלישי", מותרת אשתו להתייבם, כי היא שניה ואחיו "שני".

ואסורות לבעליהן, "דשניה" אסורה "לשלישי", והישראלית אסורה "לשניה".

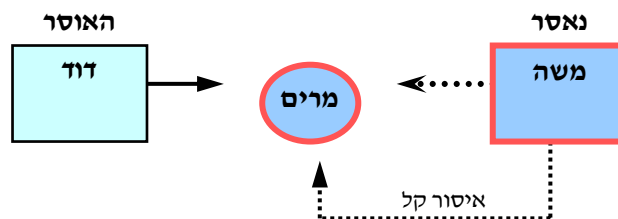
אותה שכיבתה אוסרתה ... והלא דין הוא וכו'.

1. משה ורחל, איש ואשה.
2. ותלך רחל למדינת הים.
3. ובאו ואמרו למשה מתה אשתך.
4. ויקח משה את אחותה לאה לאשה.
5. ואח"כ באה רחל אשתו.
6. מותרת רחל לחזור למשה כבתחילה, שנאמר "אותה" וכו'.

והוצרך הכתוב להשמיענו זאת, דאם לא כן הייתי אוסרה, מדין ק"ו, ומה במקום שבא על איסור קל נאסר האוסר, הכא שבא על איסור חמור (אחות אשה) אינו דין שתאסר האוסר דהיינו רחל (שהיא האוסרת את לאה על בעלה).

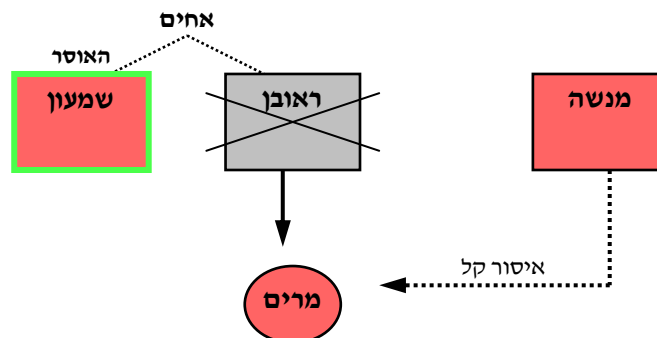
מאי איסור קל, אמר רב חסדא מחזיר גרושתו משנשאת.

1. משה ומרים, איש ואשה.
2. ויגרש משה את אשתו מרים.
2. ויקח אותה דוד לאשה.

ואומרת הגמ': הרי אם בא עליה האי, (כלומר שנישאה הגרושה לדוד), אסרה עליו, דהיינו על משה להחזירה, ואם גירש אותה גם דוד, ובא עליה איך הבעל הראשון (משה) אסרה עליה דהאי על הבעל השני (דוד). מוכח מכאן דאם עבר "הנאסר" (משה) על איסור קל (דמחזיר גרושתו, שאינו אלא בלאו) נאסר בכך "האוסר" (דוד). וא"כ קל וחומר שאם עבר על איסור חמור של אחות אשה (כמקרה הנ"ל) שתיאסר "האוסרת" דהיינו אשתו.

אלא אמר ר"ל יבמה וכו'.

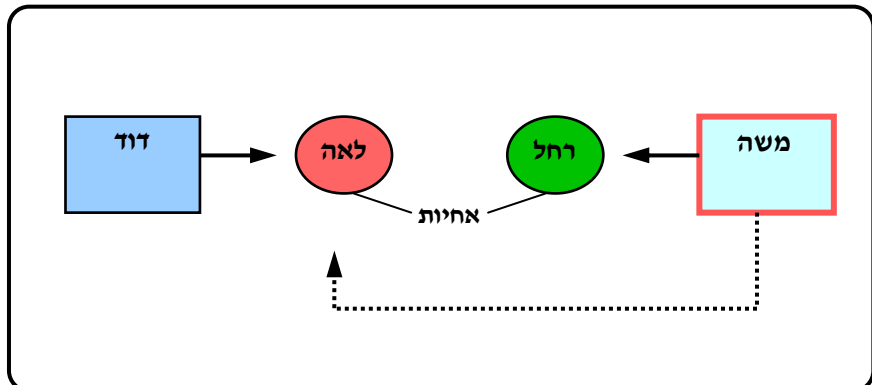
1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ויקח ראובן את מרים לאשה.
3. ומת ראובן בלי בנים.
4. ואשתו מרים נופלת לפני שמעון ליבום.
5. ובא עליה אחד מן השוק (מנשה).

והיינו איסור קל, שאינה אלא לאו בעלמא ("לא תהיה אשת המת החוצה לאיש הזר"), וא"כ ק"ו ומה העובר על איסור קל (שבא מנשה על מרים) נאסר האוסר (שמעון היבם על מרים יבמתו) העובר על איסור חמור לא כ"ש.

ביאור דברי הגמ':רבי יצחק נפחא אמר לעולם אסיפא וכו'.

הקדמה: רבי יצחק נפחא ס"ל, דמחלוקת ת"ק ורבי יוסי הוא בביאור הטעם מדוע אשה שהלך בעלה למדינת הים אינה חוזרת אל בעלה הראשון, **דדעת ת"ק:** משום דקנסוהו רבנן על שנישאת בלא שדייקה, **ודעת רבי יוסי:** גזירה שמא לא ידעו הבריות, ויאמרו הראשון גירשה וזה נשאה, ואם תחזור האשה אל הראשון, נראה כמחזיר גרושתו לאחר שנישאת, ולפי זה אם הלכו אשתו וגיסו למדה", **כגון:**

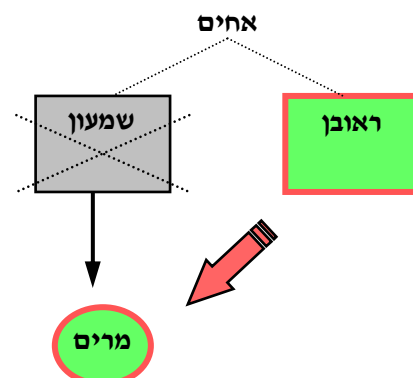
1. רחל ולא, אחיות.
2. ויקח משה את רחל לאשה, ודוד לקח את לאה לאשה.
3. וילכו רחל (אשתו של משה) ודוד (גיסו של משה) למדה".
4. ובאו ואמרו מתו.
5. והלך משה ונשא את לאה (אשת גיסו).
6. וחזר ובא אשתו וגיסו.

לת"ק אסורה לאה לחזור לדוד בעלה, הואיל שלא דייקה. **ולרבי יוסי** מותרת לאה לחזור, שהרי אין לחוש שמא יאמרו הבריות שדוד גירש את לאה ומשה נשאה, ועתה מחזיר דוד גרושתו, כי האיך נשא משה את לאה אחות אשתו, אלא ודאי יאמרו הבריות, טעות היתה כאן. **אבל** אם רק "אירס" משה את רחל **אף לרבי יוסי** אסורה לאה לחזור לדוד, כי שמא יאמרו הבריות תנאי היה לו למשה באירוס רחל ולא נתקיימה, ומותר משה לישא את לאה (שאינו אחות אשתו כלל), ואם תחזור לאה לדוד, נראה כמחזיר גרושתו, ואמר רבי יוסי מתוך שהוא (משה) **פוסל על ידי אחרים** דהיינו את לאה על לדוד, כך **פוסל על ידי עצמו** דנאסרת לו רחל אשתו. (ולת"ק לא שנא אירס משה את רחל ולא שנא משה את רחל, אין אשת גיסו [לאה] חוזרת לבעלה [דוד], אבל משה עצמו מותר לו להחזיר את אשתו, רחל).

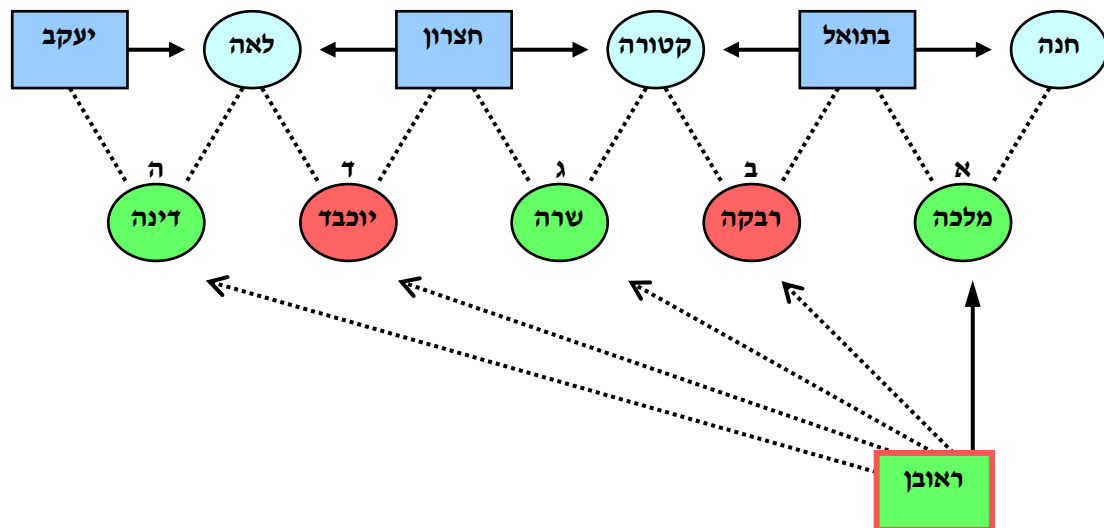
1. ראובן ושמעון, אחים.
2. ויקדש שמעון את מרים.
3. והלך שמעון למדינת הים.
4. ושמע ראובן שמת שמעון.
5. ועמד ראובן ונשא (ייתב) את מרים יבמתו.
6. וחזר ובא שמעון.

רב אמר הרי היא כאשת איש הנישאת לאחר **ואסורה** לחזור לשמעון בעלה (כי שמא יאמרו הבריות, תנאי היה לו לשמעון בקידושין (ולא נתקיימה), ולכן נשאה ראובן אחיו, ואם יחזירנה שמעון נראה כנושא גרושת אחיו. **ושמואל אמר אינה כאשת איש** ושריא לשמעון להחזירה, דלא חיישינן שמא יאמרו הבריות.

מתקיף לה רב יוסף ... ואמר רב הונא כגון וכו'.

ופרכינן: אלמא לשמואל לא חיישינן לשמא יאמרו, א"כ גם במקרה הנ"ל שהלכו אשתו (המאורסת) וגיסו למדה", היה לנו להתיר אשת גיסו (לאה) לחזור לגיסו (דוד) כי לא חיישינן לשמא יאמרו.

מתני': אמרו לו מתה אשתך וכו'.

1. יעקב ולא, איש ואשה. \ 2. ותלד לאה ליעקב את דינה. \ 3. ותתגרש (או נתארמלה) לאה מיעקב. \ 4. ותנשא לאה לחצרון. \ 5. ותלד לו את יוכבד. \ 6. ויקח חצרון עוד אשה, ושמה קטורה. \ 7. ותלד לו את שרה. \ 8. ותתגרש (או נתארמלה) קטורה מחצרון. \ 9. ותנשא קטורה לבתואל. \ 10. ותלד לו את רבקה. \ 11. ויקח בתואל עוד אשה, ושמה חנה. \ 12. ותלד לו את מלכה.

13. וראובן נשא את מלכה לאשה (א), והלך למדינת הים.

14. ואמרו לו מתה אשתך.

15. ויקח ראובן את רבקה (ב) אחותה מאביה (בתואל) לאשה.

16. וחזרו ואמרו לו מתה רבקה.

17. ויקח את שרה (ג) אחותה מאמה (קטורה).

18. ואמרו לו מתה שרה.

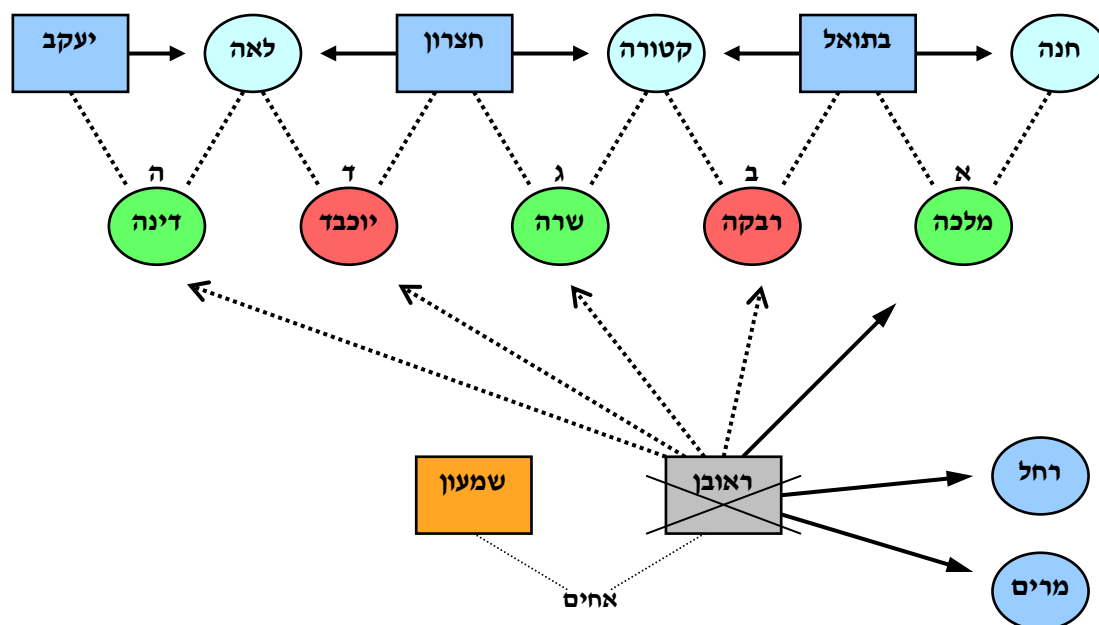
19. ויקח את יוכבד (ד) אחותה מאביה (חצרון).

20. ואמרו לו מתה יוכבד.

21. ויקח את דינה (ה) אחותה מאמה (לאה).

22. וחזרו ואמרו לו כולן קיימות -- והרי כולן נשואות לו.

23. מותר ראובן, בראשונה (מלכה), בשלישית (שרה), ובחמישית (דינה).

... ופטרות צרותיהן

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא:

1. לראובן היו עוד נשים -- רחל ומרים, (והן צרות למלכה שרה ודינה).
2. ומת ראובן בלי בנים.
3. וכל נשיו (המותרות לו) נופלות לפני שמעון אחיו ליבום.
4. וחלץ (או יבם) שמעון לאחת מהשלוש (מלכה או שרה או דינה).

נפטרו כולן, ובתוכן גם רחל ומרים צרותיהן.

.....

... ואסור ראובן (כאשר היה חי) -- בשניה (רבקה), וברביעית (יוכבד),
ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה: כלומר, ואם בא שמעון על אחת מהם (רבקה או יוכבד)
אין הצרות (כל הזקוקות ליבום) נפטרות.

.....

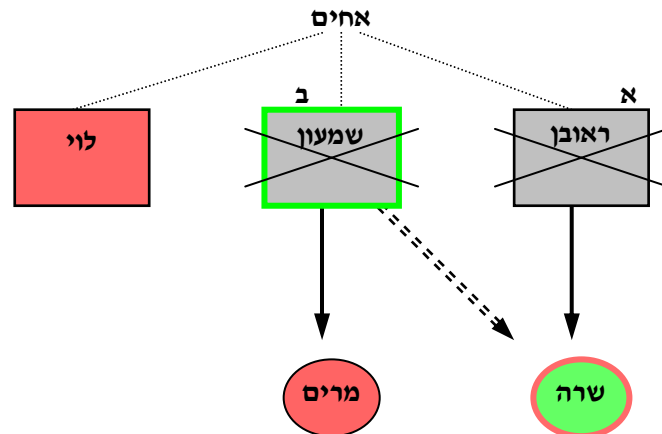
... ואם בא ראובן על השניה, כלומר שאמת היתה השמועה הראשונה שמתה מלכה, ונשא את
רבקה לאחר ששמע על מיתת מלכה אשתו הראשונה, ותפסו קידושי רבקה: מותר ראובן,
בשניה (רבקה), וברביעית (יוכבד).

... ופטרות צרותיהן, היינו אותו מקרה כדלעיל:

1. שלראובן היו עוד נשים -- רחל ומרים, (כנ"ל). 2. ומת ראובן בלי בנים.
3. וכל נשיו (המותרות לו) נופלות לפני שמעון אחיו ליבום. 3. וחלץ (או יבם) שמעון לאחת מהשתים (רבקה או יוכבד), נפטרות כל צרותיהן.

(דף צ"ז ע"ב)

ביאור דברי הגמ':

ויעשו ביאת בן ט' כמאמר בגדול, ותדחה צרתה וכו'.

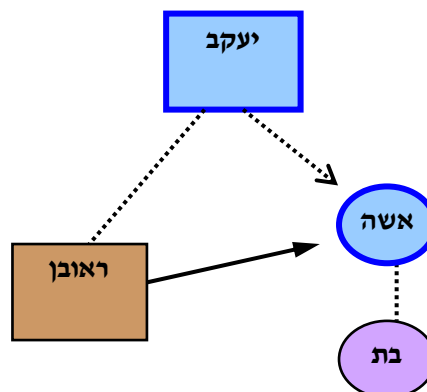
1. ראובן ושרה, איש ואשה.
2. ומת ראובן בלי בנים (א).
3. ובא שמעון (אחיו הקטן) על שרה יבמתו.
4. ומשהגדיל שמעון נשא את מרים, אבל שוב לא ידע שמעון את שרה משהגדיל.
5. ומת גם שמעון בלי בנים (ב).

ופרכינן: (לרבי יוחנן) ויעשו ביאת בן ט' (שמעון שייבם את שרה) כמאמר בגדול, ונמצא שיש על שרה זיקת שני יבמין (של ראובן ושל שמעון) ואינה מתייבמת (כדשנינן בפרק ארבעה אחים, ע"י ציור לעיל עמוד פ"ו), וכשם שהיא לא מתייבמת, כך תדחה את צרתה (מרים).

ומשנינן: **תנאי היא**, דפליג תנא דידן אתנא דארבעה אחים, **דתנא דלעיל** סבירא ל' הא דאין בעלת המאמר (שרה) מתייבמת (ללוי) לאו משום דיש עליה זיקת שני יבמין (מראובן ושמעון) [דתנא דלעיל זיקת שני יבמין לאו דאורייתא היא] אלא היינו טעמא משום דאיכא צרה בהדה (מרים), דגזרינן שמא יבוא לוי לייבם גם את מרים צרתה, ונראה כמייבם שתי יבמות מבית אחד (שהרי שניהם היו נשואין לשמעון), [ומיהו אף כשאין צרה בהדה אין שרה מתייבמת, דגזרינן אטו היכא דאיכא צרה].

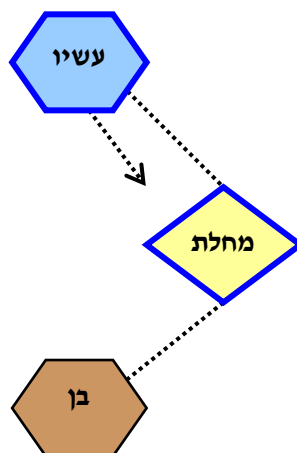
אבל **לתנא דידן** הא דאין בעלת המאמר (שרה) מתייבמת, היינו טעמא משום דיש עליה זיקת שני יבמין (ראובן ושמעון), [דסבירא ל' זיקת שני יבמין דאורייתא היא], ולכן לא גזרו אלא בדידה (על שרה) אבל על צרתה (מרים) לא גזרו. (ע"י לעיל ל"א ע"ב תוד"ה מדרבנן).

(דף צ"ז ע"ב)

(א) את מאב ולא מאם וכו'.

1. ליעקב בן, ראובן.
 2. יעקב אנס אשה.
 3. ותלד לו בת.
- (נמצא: ראובן ובת האנוסה אח ואחות מן האב).
4. ויקח ראובן את אנוסת אביו לאשה.

בת האנוסה, אומרת על ראובן, אחי הוא מאב, אבל לא מאם, והוא בעלה דאם (של אמי), ואנא ברתא דאנתתיה (ואני בת אשתו).

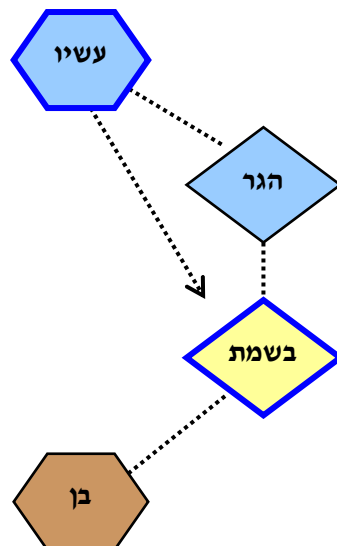
(ב) את הוא וברי הוא וכו'.משכחת לה בעכו"ם הבא על בתו:

1. לעשיו בת, מחלת.

2. ויבא עשיו על בתו.

3. ותלד לו בן.

הבת מחלת, נושאת את בנה על כתפה ואומרת, בני זה, **אחי הוא** (מאבי עשיו), **וברי הוא** (בני הוא), **אחתיא** **אנא דהאי** אחותו אני של זה **דדרינא** **אכתפאי** הנישא על כתפי.

(ג) שלמא לך ברי וכו'.משכחת לה בעכו"ם הבא על בת בתו:

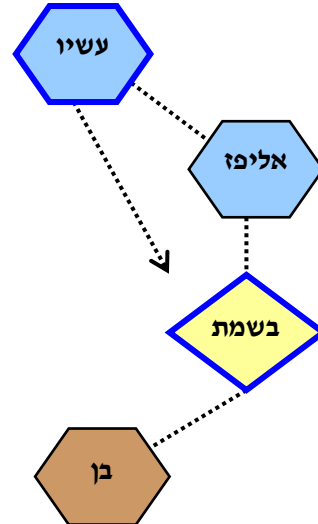
1. לעשיו נכדה, בשמת (בת הגר בתו).

2. ויבא עשיו על נכדתו (בשמת).

3. ותלד לו בן.

בשמת אומרת לבנה, **שלמא** (שלום) **לך ברי** (בני), **בת אחתיך אנא** (בת הגר אחותך הנני).

(ד) דהאי דדרינא וכו'.

משכחת לה בעכו"ם הבא על בת בנו:

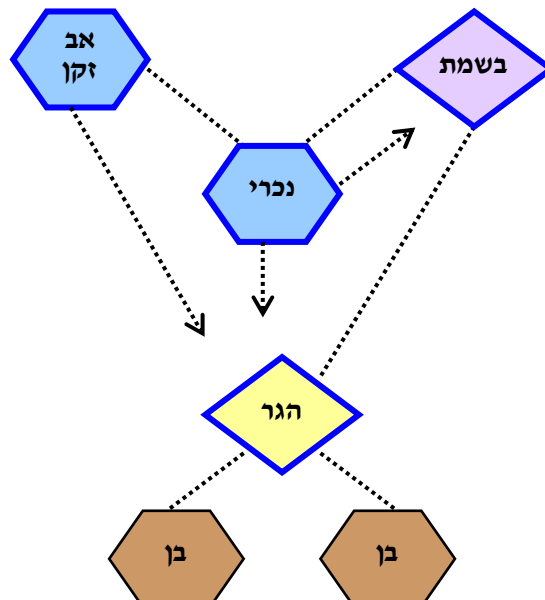
1. לעשיו נכדה, בשמת (בת אליפז בנו).

2. ויבא עשיו על נכדתו (בשמת).

3. ותלד לו בן.

בשמת נושאת את בנה על כתפה ואומרת, **דהאי דדרינא** בני הנישא על כתפי **הוא בר** (בני), **ואנא ברת אחוה** (ואני בת אחיו, אליפז).

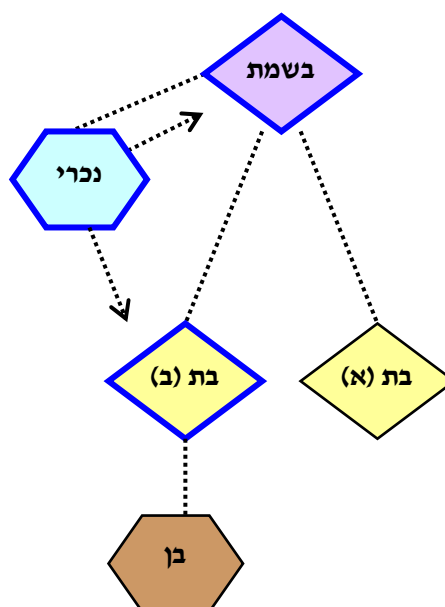
{ה} בייא בייא וכו'.

1. לנכרי, אם בשמת, ואב.
 2. ויבא הנכרי על אמו.
 3. ותלד לו את הגר.
 4. ויבא הנכרי גם על הגר בתו.
 5. ואף הזקן (אבי הנכרי) בא על הגר (נכדתו).
- ותלד לזקן שני בנים.

הגר אומרת על הנכרי, **בייא בייא מאח**, קובלת אני עליו שהוא אחי (ששניהם בנים של בשמת), **והוא אב**, היינו שהוא גם כן אבי, וכמו כן **הוא בעל** (שהרי בא עליה), **וכן הוא בר בעל**, הבן של זה שבא עלי (שהרי חזר הזקן ובא עליה), **והוא בעלה דאב**, כיון שבא גם על אמי (בשמת), **ואנא ברתא דאיתתיה**, ואני בת אשתו, **ולא יהיב פיתא לאחווה יתמי בני ברתיה**, ואינו נותן לחם לאחיו היתומים (שהרי שני הבנים של הגר נולדו מן האב הזקן), ושהם גם בני בתו.

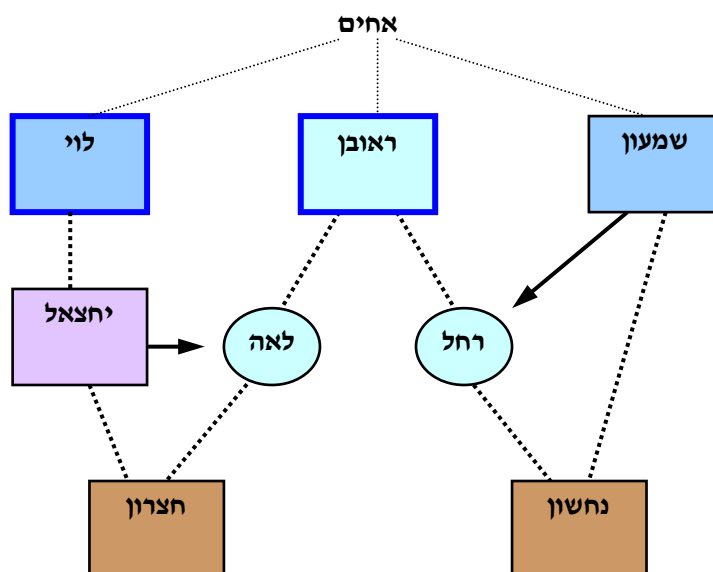
{ו} אנא ואת אחי וכו'.

1. לבשמת בן (נכרי).
2. יבא הנכרי על אמו.
3. ותלד לו שני בנות.
4. ושוב בא הנכרי על אחת מבנותיו (בת ב').
5. ותלד לו בן.

בת א' שהיא אחות אמו (של הבן) קוראת לו ואומרת לבן, **אנא ואת אחי**, אני ואתה אח ואחות מאב אחד (מהנכרי), וכן **אנא ואבוך אחי**, ואני ואביך (הנכרי) אח ואחות מן האם (מבשמת), **ואנא ואמך אחי**, אני ואמך (הבת ב') אחיות.

{ז} אנא ואת בני אחי, אנא ואבוך בני אחי, אנא ואמך בני אחי, הא בהיתרא נמי משכחת לה וכו'.

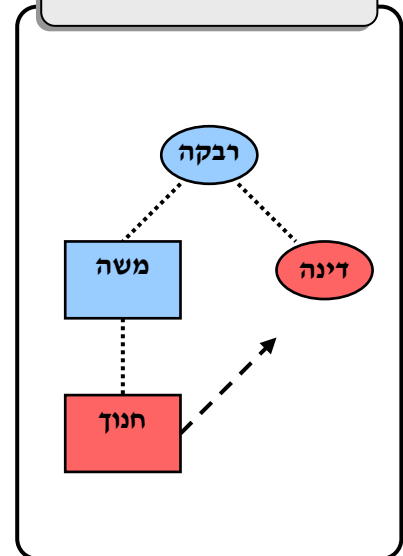

1. שמעון ראובן לוי, אחים.
2. ולראובן שתי בנות, רחל ולאה.
3. וללוי בן, יחצאל.
4. ויקח שמעון את רחל לאשה.
5. ותלד לו את נחשון.
6. ויחצאל לקח את לאה (אחות רחל).
7. ותלד לו את חצרון.

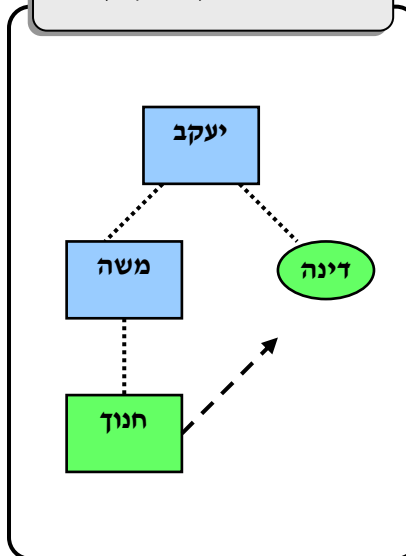
וקאמר ליה נחשון בריה דשמעון, לחצרון שהוא בר בריה (הנכד) דלוי, הכי: אני ואתה בני אחי (בני שתי אחיות), ואנא ואבוך (יחצאל) בני שני אחים (שמעון ולוי), ואנא ואמך בני שני אחים (שמעון וראובן).

ת"ש, גר שהיה לידתו בקדושה והורתו שלא בקדושה יש לו שאר האם ואין לו שאר האב, כיצד: 1. נשא אחותו מן האם, יוציא. 2. מן האב, יקיים.

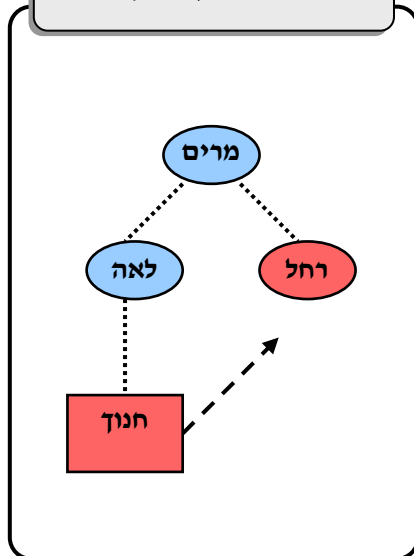
3. אחות האב מן האם, יוציא.

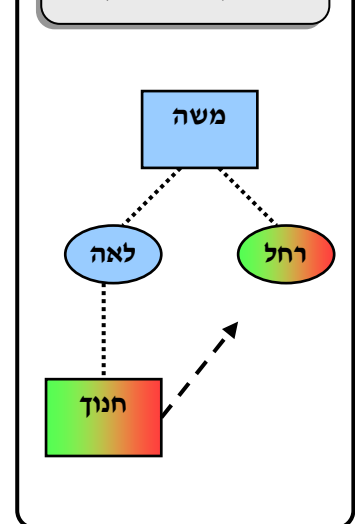
4. אחות האב מן האב, יקיים.

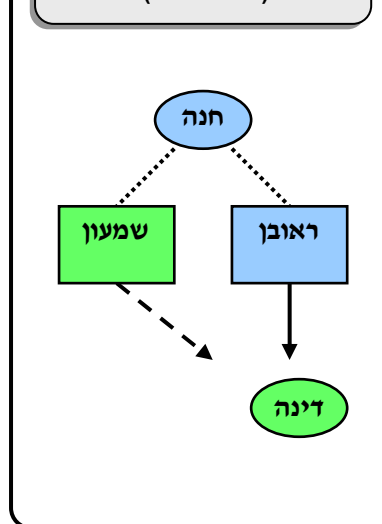
5. אחות האם מן האם, יוציא.

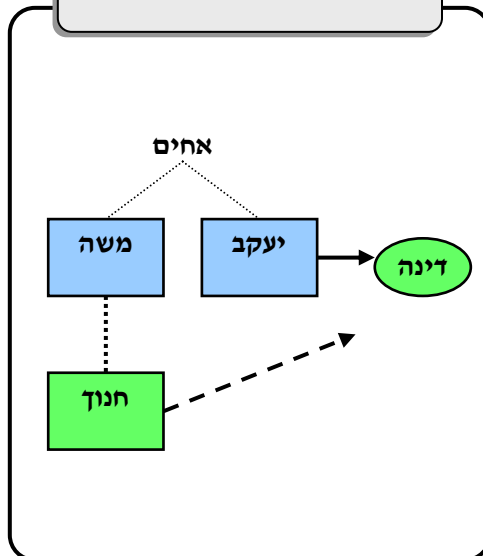
6. אחות האם מן האב, לר"מ יוציא, ולחכמים יקיים.

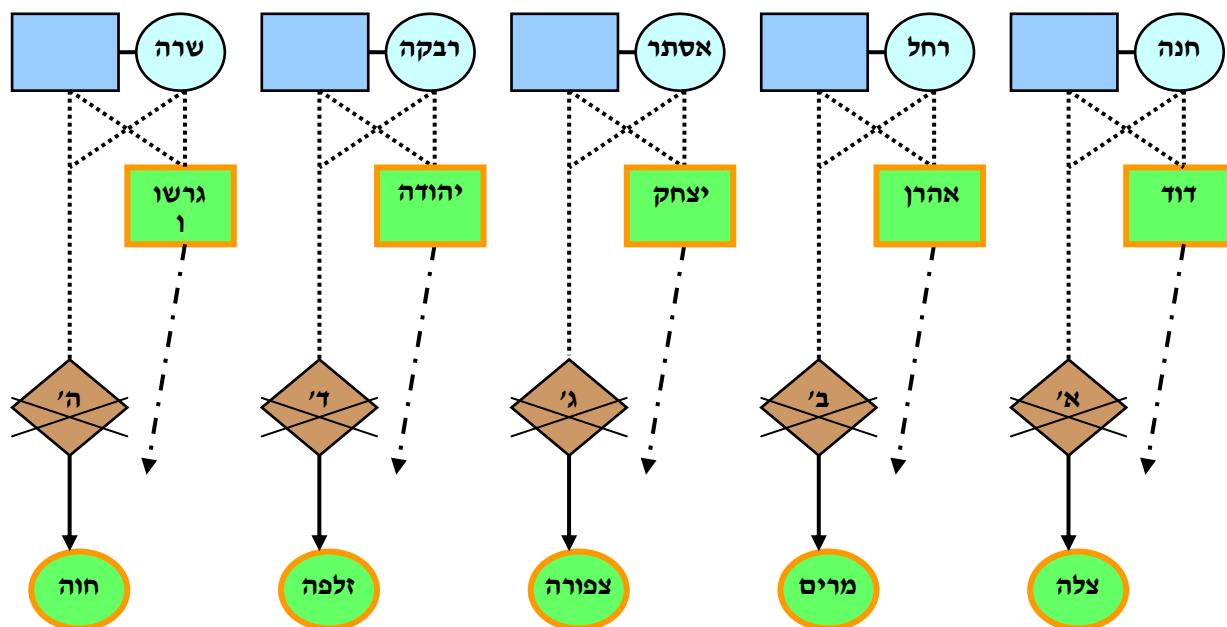

7. ומותר באשת אחיו (אפילו מאמו).

8. ומותר באשת אחי אביו.

מתני', חמש נשים וכו'.

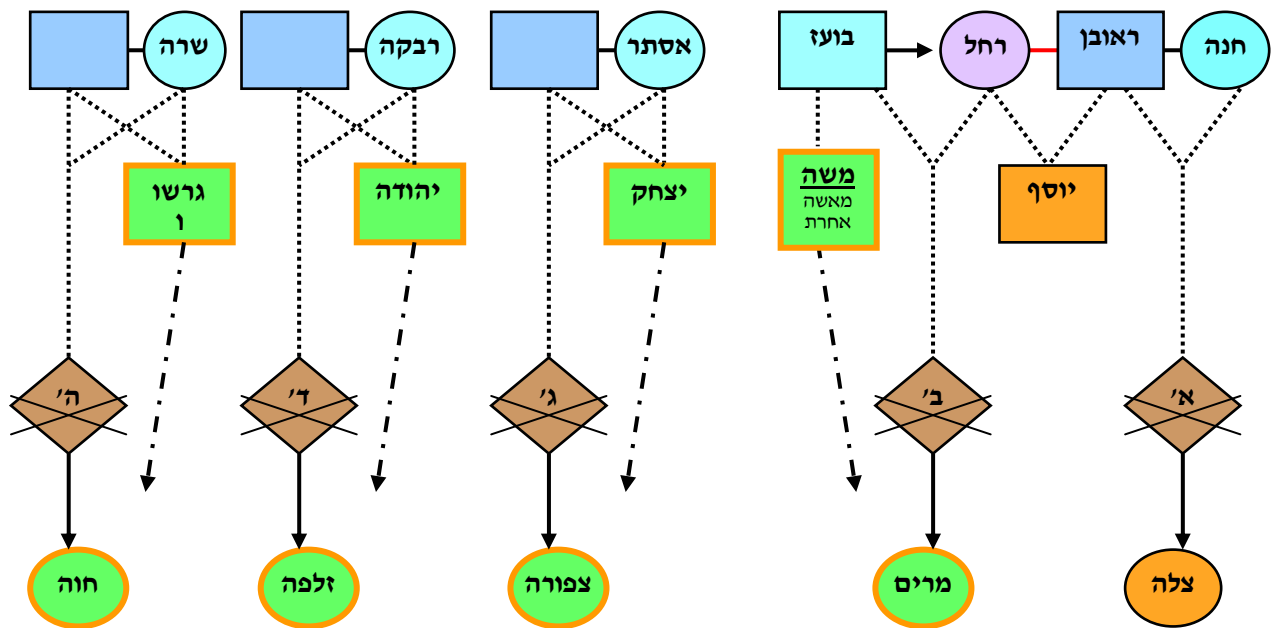
1. חמשה נשים הן: חנה, רחל, אסתר, רבקה, שרה.
2. ולחנה בן, דוד -- ולרחל בן, אהרן -- ולאסתר בן, יצחק -- ולרבקה בן, יהודה -- ולשרה בן, גרשון.
3. ותלדנה חמשת הנשים כל אחת עוד בן (א', ב', ג', ד', ה').
4. וחמשת הולדות שנולדו עכשיו נתערבו.
(נמצא: שלכל אחד מהולדות שנתערבו יש אח מן האב, אלא שאינו יודע מי הוא).
5. הגדילו התערובת, ונשאו נשים (אחד נשא את צלה, ואחד נשא את מרים, ואחד נשא את צפורה, ואחד נשא את זלפה, ואחד נשא את חוה).
6. ומתו בלי בנים.
7. ונשותיהם זקוקות ליבום.

אך הם אינם יודעות מיהו אחי בעליהן, לכן:

8. ארבעה אחים (אהרן, יצחק, יהודה, גרשון) חולצין לצלה כי שמא היא אשת אחיהם, ודוד מייבם אותה.
9. וכמו כן, דוד (שייבם כבר) ועוד שלשה אחים (יצחק, יהודה, וגרשון) חולצין למרים, ואהרן מייבם אותה.
10. וכמו"כ, השנים שייבמו (דוד ואהרן) ועוד שנים (יהודה וגרשון) חולצין לצפורה, ויצחק מייבם אותה.
11. וכן השלשה שייבמו (דוד, אהרן, ויצחק) ועוד אחד (גרשון) חולצין לזלפה, ויהודה מייבם אותה.
12. וכמו"כ כל ארבעת האחין שכבר ייבמו (דוד, אהרן, יצחק, יהודה) חולצין לחוה, וגרשון מייבם אותה.

מקצתן אחין וכו',

א"ר ספרא ה"ק מקצתן אחין מן האב ומקצתן אחין מן האם, אחין מן האם חולצין, ואחין מן האב מייבמין.

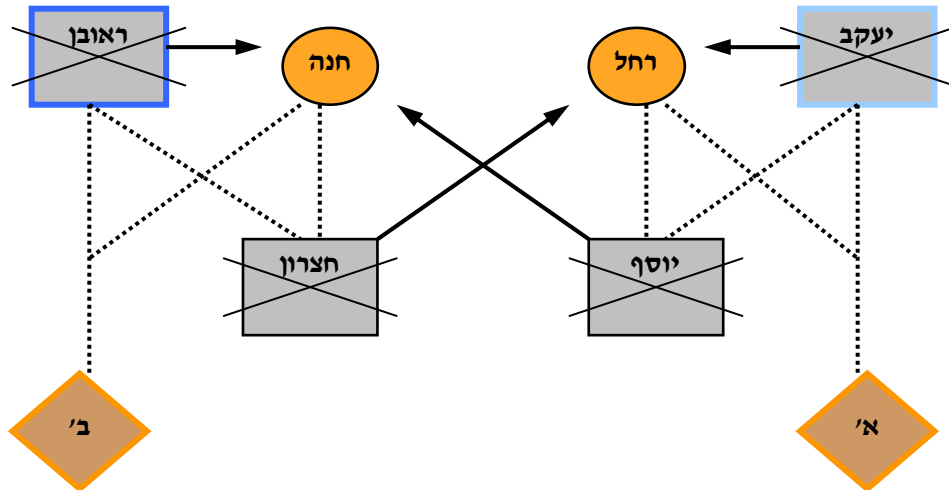

1. לראובן שתי נשים, חנה ורחל. \ 2. ותלד רחל לראובן את יוסף. \ 3. ויגרש ראובן את רחל.
 4. ויקח בועז את רחל. \ 5. ולבועז בן מאשה אחרת, משה. \ 6. והיו עוד שלש נשים (אסתר, רבקה, שרה).
 7. ולאסתר בן, יצחק -- ולרבקה בן, יהודה -- ולשרה בן, גרשו.
 8. ותלד חנה לראובן בן (א'), והוא אח ליוסף מן האב. \ 9. וכמו כן ילדה רחל לבועז בן (ב') והוא אח ליוסף מן האם.
 10. וגם שלש הנשים ילדו לבעליהם עוד בן (ג', ד', ה'). \ 11. וחמשה הולדות שנולדו עכשיו נתערבו.
 - (נמצא: ליוסף יש בתערובת זו שני אחים, אחד מן האב (א') בן חנה, ואחד מן האם (ב') בן רחל).
 12. הגדילו התערובת, ונשאו נשים (אחד נשא את צלה, ואחד נשא את מרים, ואחד נשא את צפורה, ואחד נשא את זלפה, ואחד נשא את ח'ה).
 13. ומתו בלי בנים. \ 14. ונשותיהם זקוקות ליבום.
- אולם הם אינן יודעות מי הוא אחי בעליהן, לכן:

15. יוסף חולץ לכולן, משום שאחת מן הנשים היא אשת אחיו מאביו (בן חנה), ואינו יכול לייבם, כי יש אחת שהיא אשת אחיו מאמו (בן רחל).
16. ויצחק ויהודה וגרשון חולצין למרים, כי שמא היא אשת אחיהם -- ומשה מייבם אותה.
17. וכמו כן, משה (שייבם כבר), ויהודה וגרשון חולצין לצפורה -- ויצחק מייבם אותה.
18. וכמו"כ, השנים שייבמו (משה ויצחק) וכן גרשון חולצין לזלפה -- ויהודה מייבם אותה.
19. וכן, כל השלשה שייבמו (משה ויצחק ויהודה) חולצין לח'ה -- וגרשון מייבם אותה.
20. ושוב חולצין שלשה לצלה -- ואחד מייבם אותה (נמצא שאחד מייבם שתי נשים).
21. או שכל ארבעת האחין (משה ויצחק ויהודה וגרשון) חולצין לצלה, ומותרת לעלמא.

ת"ר, יש חולץ לאמו מספק וכו'.

{א} לאמו (רש"י ד"ה אמו ואשה אחרת).

1. יעקב ורחל, איש ואשה. \ 2. ולהם בן, יוסף. \ 3. וכמו כן, ראובן וחנה, איש ואשה. \ 4. ולהם בן, חצרון. \ 5. ושוב ילדה רחל ליעקב בן (א).
6. וגם חנה ילדה לראובן בן (ב). \ 7. ושני הבנים האלה נתערבו.

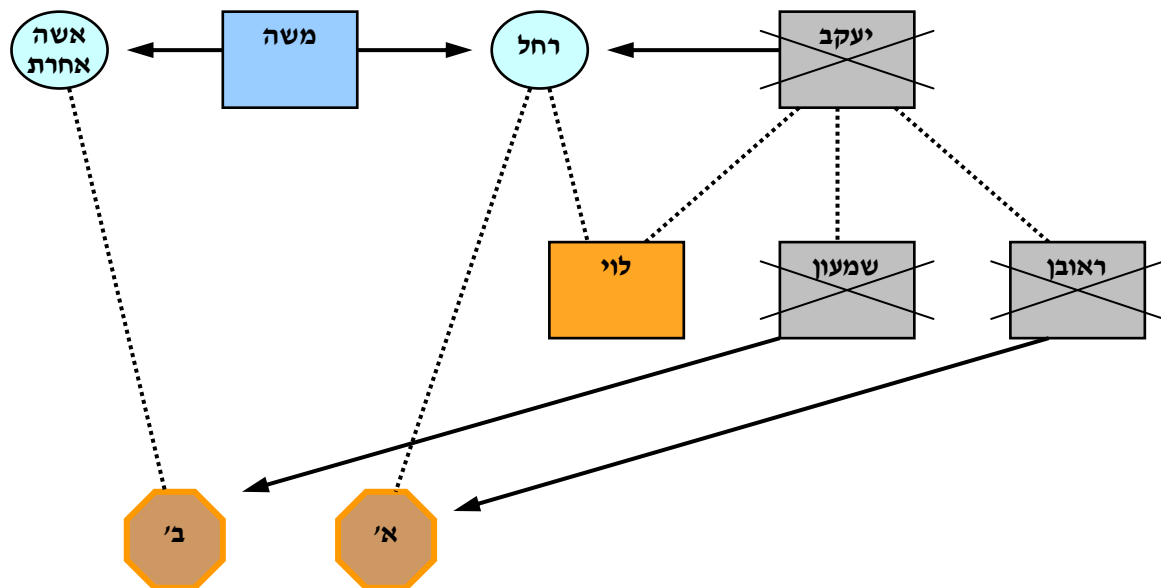
נמצא: ליוסף ולחצרון יש בתוך התערובת לכל אחד אח מן האב.

8. ומתו יעקב וראובן.
9. וילך יוסף ויקח את חנה, וכמו כן הלך חצרון ויקח את רחל.
10. ומתו יוסף וחצרון בלי בנים.
11. ונשיהם (רחל וחנה) נופלות לפני אחיהם המעורבים ליבום.

ומתוך שלכל אחת אינה ידוע מי הוא בנה ומי הוא יבמה, לכן: כל אחת צריכה חליצה משניהם.

נמצא, שכל אחד ואחד "חולץ לאמו מספק" שהרי אחת משניהם ודאי אמו.

{ב} לאחותו, (רש"י ד"ה ה"ג לאחותו ... כך שנויה בתוספתא.)

1. ליעקב שני בנים, ראובן ושמעון. \ 2. ויקח יעקב עוד אשה, ושמה רחל.
3. ותלד לו את לוי. \ 4. ותתגרש (או נתארמלה) רחל מיעקב. \ 5. ותנשא רחל למשה.
6. ולמשה עוד אשה אחרת. \ 7. ותלד רחל למשה, בת (א'), וכן האשה האחרת ילדה לו, בת (ב'). \ 8. ושתי הבנות נתערבו.

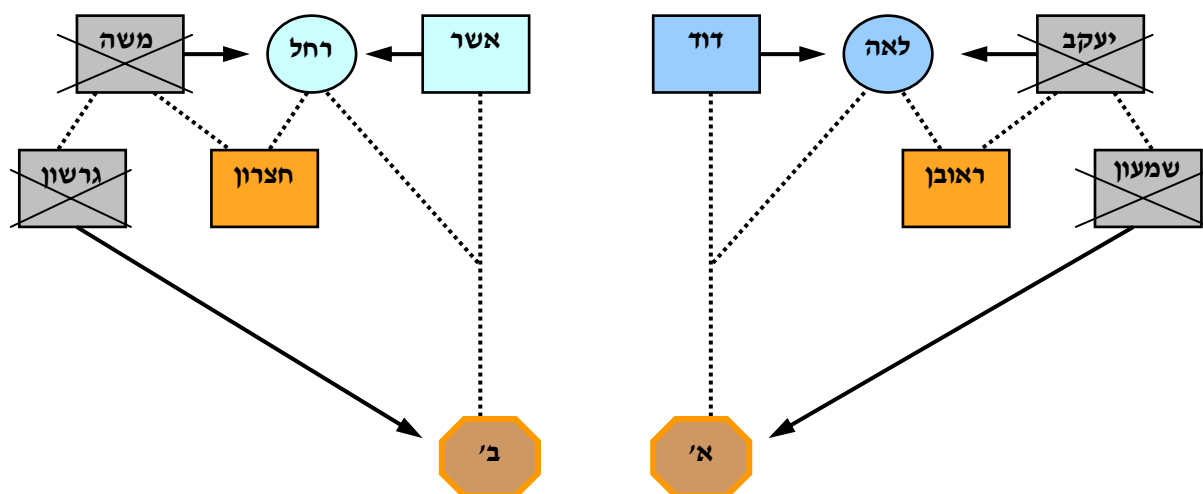
נמצא: שבתערובת זו יש ללוי אחות מאמו -- ולראובן ושמעון (אחיו מן האב) שתי הבנות הללו זרות לגמרי.

8. ויקחו ראובן ושמעון את שתי הבנות המעורבות (א', וב') לנשים.
9. ומתו ראובן ושמעון בלי בנים.
10. ונשותיהם (א', וב') נופלות לפני לוי אחיהם ליבום.

ומכיון שלוי אינו יודע מי אחותו (מאמו, ואסורה לו) ומי זקוקתו, לכן: חולץ לשתייהן.

נמצא "שחולץ לאחותו" מספק.

רש"י, ד"ה ה"ג לאחותו, בא"ד ... לישנא אחרינא וכו'.

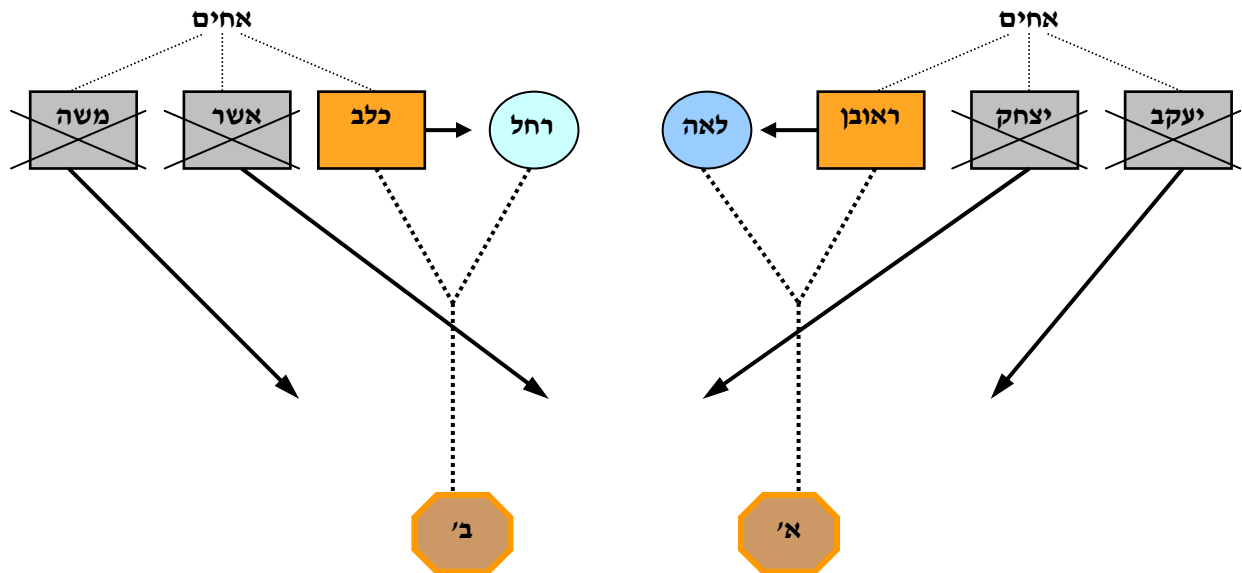
1. ליעקב אשה לאה, ולהם בן ראובן. \ 2. וכן למשה אשה רחל, ולהם בן חצרון.
 3. וליעקב עוד בן מאשה אחרת, שמעון. \ 4. וכן למשה עוד בן מאשה אחרת, גרשון.
 5. ומתו יעקב ומשה. \ 6. ותנשא לאה לדוד, ורחל נשא לאשר. \ 7. ותלד לאה
 לדוד בת (א'). \ 8. וכן רחל ילדה לאשר בת (ב'). \ 9. ושתי הבנות נתערבו.

נמצא: לראובן ולחצרון יש בתערובת זו לכל אחד אחות מאמו,
 אבל לאחיהם (שמעון וגרשון) זרות הן לגמרי.

10. ויקח שמעון (אח ראובן) בת אחת (א').
 11. וכן גרשון (אח חצרון) לקח בת אחת (ב').
 12. ומתו שניהם (שמעון וגרשון) בלי בנים.
 13. ונשותיהם נופלות לפני ראובן וחצרון ליבום.
 14. ראובן חולץ לאחות, וכן חצרון חולץ לאחות, ועל זה אומרת הגמ' "יש חולץ לאחותו מספק" כי שמא
 אחותו היא מאמו.

ועל פירוש זה כתב רש"י, ולבי מגמגם בה, דהא לפי ביאור זה חליץ כל אחד רק לאחת ושמא לא אחותו
 היא, והכי איבעי ליה למימר "זה (שמעון) חולץ לספק אחותו וכן זה (גרשון) חולץ לספק אחותו", אבל
 לפי מה שהגמ' אומרת "לאחותו מספק" משמע שחליץ ודאי לאחותו אלא שספק הוא מי היא אחותו, ולכן
 נראה לרש"י כפירושו הראשון, שכל אחד חליץ לשניהם אלא שאינו יודע מי היא אחותו מחמת ספק שבידו.

{ג} לבתו (רש"י, ד"ה אשתו ואשה אחרת).

1. לראובן שני אחים, יצחק ויעקב.
2. וכן לכלב שני אחים, אשר ומשה.
3. ויקח ראובן את לאה לאשה.
4. ותלד לו בת (א').
5. וכמו כן, לקח כלב את רחל לאשה.
6. ותלד לו בת (ב').
7. ונתערבו שני הבנות.
8. ויקחו יצחק ויעקב (אחי ראובן) את שתי הבנות לנשים (א', וב').
9. ומתו יצחק ויעקב בלי בנים.
10. ונשותיהם נופלות לפני ראובן ליבום.

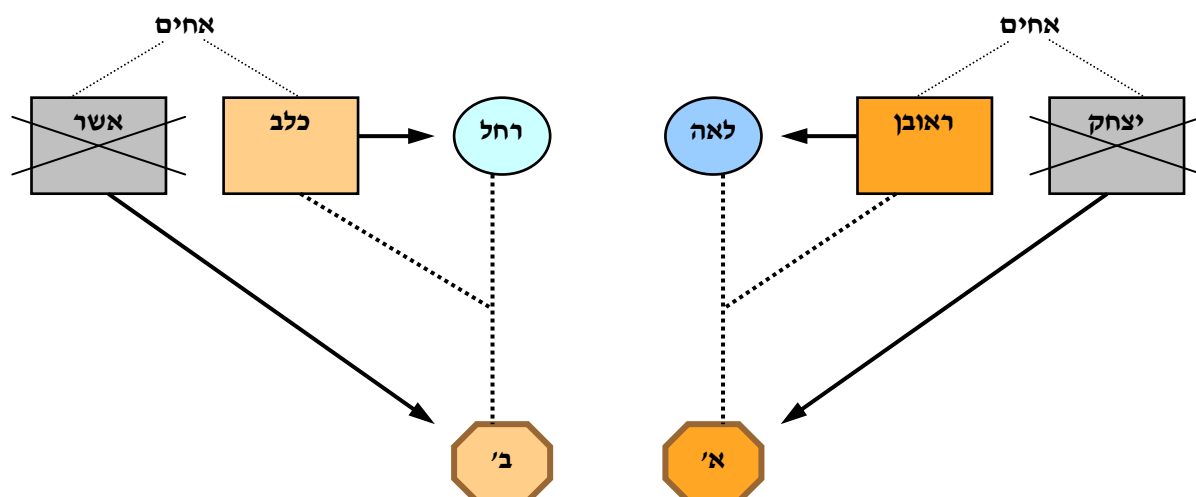
ראובן חולץ לשתייהן, אף כי אחת מהן ודאי בתו, נמצא "שחולץ לבתו מספק".

.....

11. וכמו כן, אם אשר ומשה (אחי כלב) נשאו את שתי הבנות (א', וב').
12. ומתו בלי בנים.

חולץ כלב לשתייהן, אף כי אחת מהן ודאי בתו, נמצא "שחולץ לבתו מספק".

רש"י, ד"ה אשתו וכו', בא"ד ... ולשון מורי.

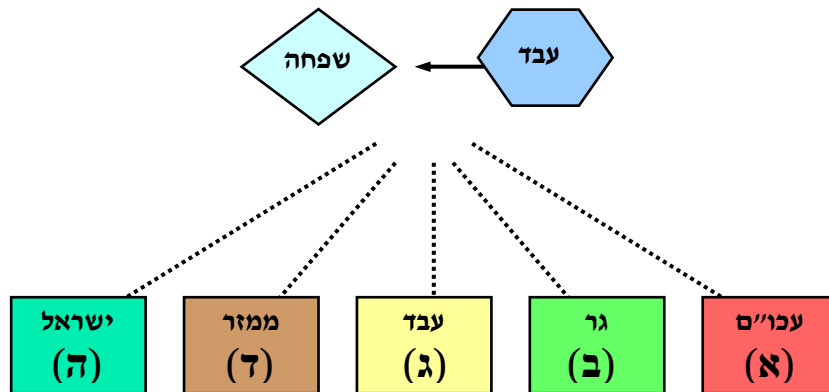

1. לראובן אח, יצחק.
2. וכן לכלב אח, אשר.
3. ויקח ראובן את לאה לאשה.
4. ותלד לו בת (א').
5. וכמו כן, לקח כלב את רחל לאשה.
6. ותלד לו בת (ב').
7. ונתערבו שני הבנות.
8. ויקחו יצחק ואשר את שתי הבנות לנשים (א', ב').
9. ומתו (יצחק ואשר) בלי בנים.
10. ונשותיהם נופלות לפני אחיהם (ראובן וכלב) ליבום.

ראובן חולץ לאשת יצחק (אחיו), אף שהיא ספק בתו.
וכמו כן, כלב חולץ לאשת אשר (אחיו), אף שספק בתו היא.
נמצא שכל אחד "חולץ לבתו מספק".

ולרש"י אינו נראה פירוש זה (כדלעיל אצל אחותו), והכי קאמר: ולא היינו מה שכתוב בגמ' שחולץ לבתו מספק, כי לפי דברי הגמ' משמע שודאי חלץ לבתו, רק שספק הוא מי היא בתו, אלא הכי איבעי ליה למימר "חולץ לספק בתו" כי הרי כל אחד רק לאחת חלץ ושמא לאו בתו היא.

תניא, היה ר"מ אומר איש ואשה פעמים שמולידין חמש אומות וכו'.

- א.** 1. ישראל שלקח עבד ושפחה מן השוק.
2. ולהם שני בנים, (א', ב'), ושניהם עובדי כוכבים.

- ב.** 3. ונתגייר אחד מן הבנים (ב').
נמצא: אחד גר, ואחד עובד כוכבים.

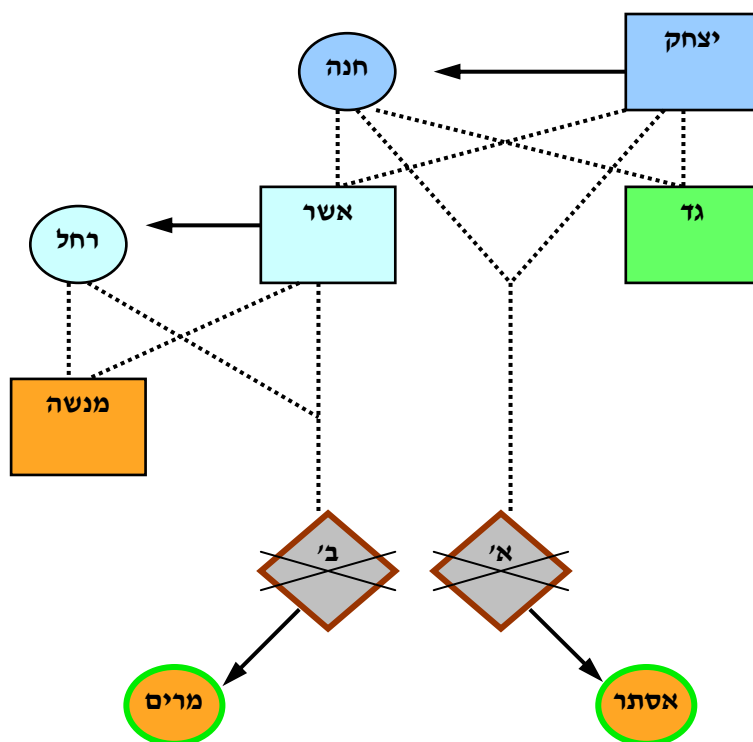
- ג.** 4. ואם הטביל את העבד והשפחה לשם עבדות.
5. ונולד להם עוד בן (ג') והוא עבד.
הרי כאן: גר, עובד כוכבים, ועבד.

- ד.** 6. ואם שחרר את השפחה, והרי היא כישראלית.
7. וילדה מהעבד עוד בן (ד') הוה הולד ממזר.
הרי כאן: גר, עובד כוכבים, עבד, וממזר.

- ה.** 8. ואם שחרר גם את העבד.
9. ונולד להם עוד בן (ה') והוה ישראל גמור.

הרי כאן חמש אומות: גר, עובד כוכבים, עבד, ממזר, וישראל.

מתני'. האשה שנתערב ולדה וכו'.

1. יצחק וחנה, איש ואשה.
2. ולהם שני בנים, גד ואשר.
3. ויקח אשר את רחל לאשה.
4. ותלד לו את מנשה.
5. ותלד חנה עוד בן ליצחק (א').
6. וכן רחל (כלתה) ילדה עוד בן לאשר (ב').
7. ושני הבנים נתערבו.

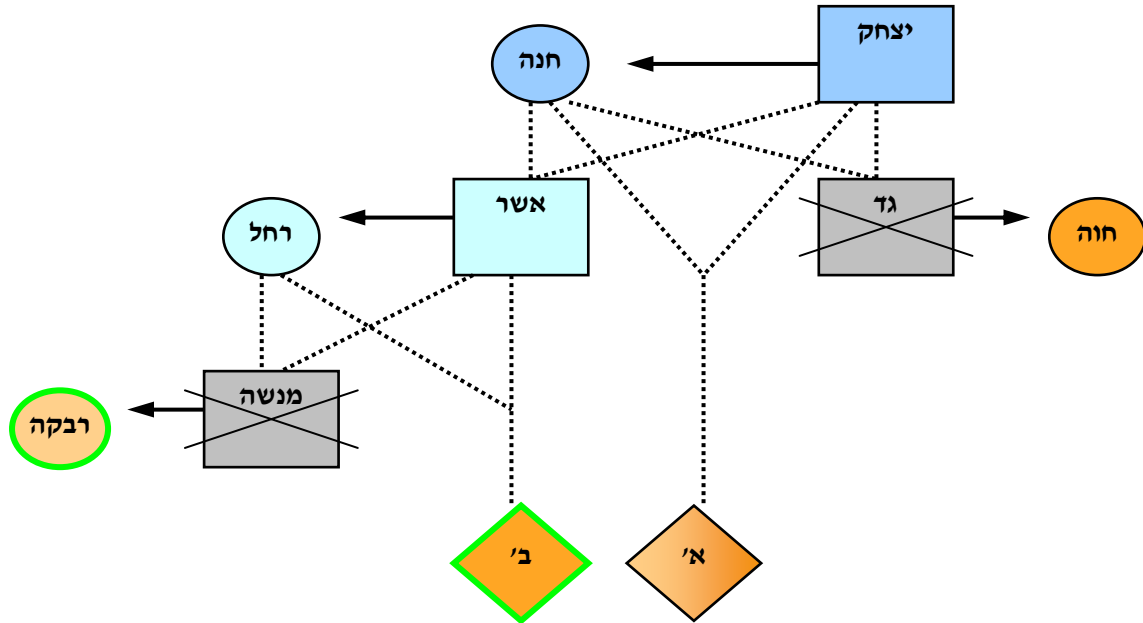
נמצא: שבתערובת זו יש לגד אח, ובן אח -- ולמנשה אח וכן אח של אב (שהוא דודו).

8. הגדילו התערובת, ונשאו נשים.
9. ומתו בלי בנים.
10. ונשיהם נופלות לפני גד ומנשה (אחי בעליהם) ליבום.

ואומרת המשנה: **בני הכלה**, כלומר מנשה שהוא בן רחל (כלת חנה) **חולצין ולא מייבמין**, חולץ ולא מייבם, משום שכל אחת הוא ספק שמא אשת אחיו היא, או ספק אשת אחי אביו היא, (שהרי אחת היא אשת אחיו (בן אמו רחל), ואחת היא אשת בן חנה (אחי אשר אביו)).

אולם, **בני הזקנה**, היינו גד שהוא בן חנה או חולצין או מייבמין, משום שספק היא, וממה נפשך מותרת לו, שאם היא אשת אחיו אם כן מצוה ליבמה, ואם היא אשת בן אחיו (אשת בן אשר) הרי גם היא מותרת לו.

... מתו הכשרים וכו'.

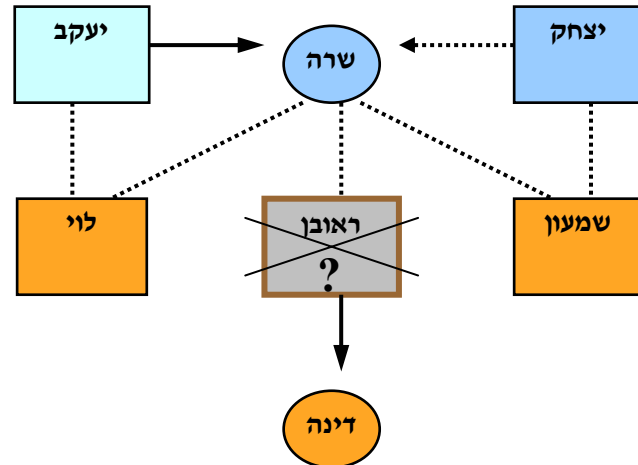

היינו אותו מקרה כדלעיל, אלא:
1. שגד ומנשה (הבנים הודאים של הזקנה והכלה) מתו בלי בנים.

2. ונשותיהם חיה ורבקה נופלות לפני שני אחי בעליהם (בתערובת) ליבום.

ואומרת המשנה: **בני התערובת** הבנים שנתערבו, **לבני הזקנה** לאשת גד בן חנה הזקנה, **חולצין ולא מייבמין** משום שלכל אחד מהתערובת יש לחשוש שמא הוא בן הכלה, ואם כן אשת גד היא אשת אחי אביו ואסורה לו. ואולם **לבני הכלה** דהיינו לאשת מנשה בן הכלה, **אחד חולץ לה** תחילה **ואחד מייבם** אותה, דממה נפשך מותרת לו דאם אשת אחיו היא אם כן שפיר מייבמה, ואם לאו, הרי אשת בן אחיו היא, ולאחר חליצתה מותרת היא לו.

מתני' ... היו לה בנים מן הראשון וכו'.

1. שרה נשואה ליצחק.
2. ולהם בן, שמעון.
3. ותתגרש שרה מיצחק.
4. ותנשא שרה ליעקב, תוך ג' חדשים.
5. וילדה את ראובן.

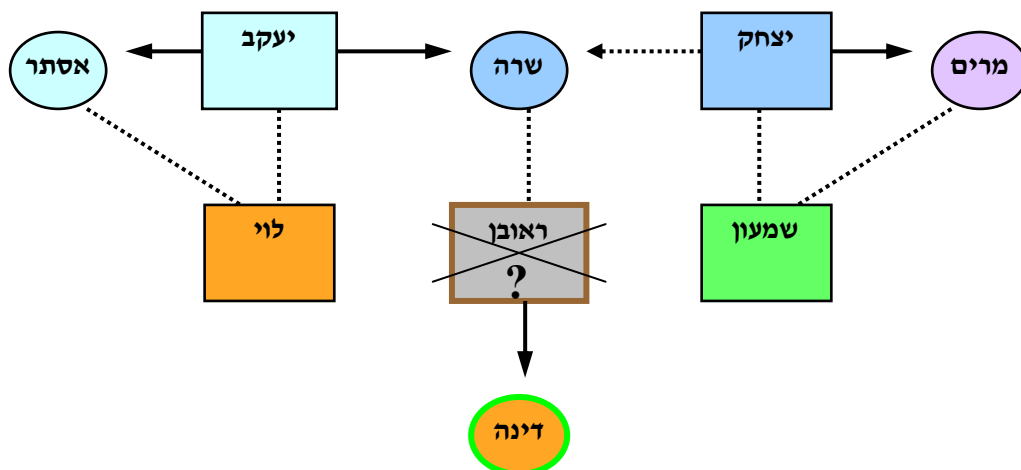
(ואינו ידוע לנו אם ראובן נולד לאחר תשעה חדשים, ובן של יצחק הוא, או לאחר שבעה חדשים, ובן יעקב הוא)

6. ואחר כן, ילדה שרה ליעקב בן, לוי.
7. ויקח ראובן את דינה לאשה.
8. ומת ראובן בלי בנים.
9. ואשתו דינה נופלת לפני אחיו ליבום.

10. חולצין, שמעון ולוי לדינה, משום שלגבי כל אחד מהם יש ספק שמא היה בעלה אחיו מאביו.
ולא מייבמין משום שלגבי כל אחד מהם חוששים שמא לא היה בעלה אחיו מאביו אלא מן האם, ואסורה היא לו.

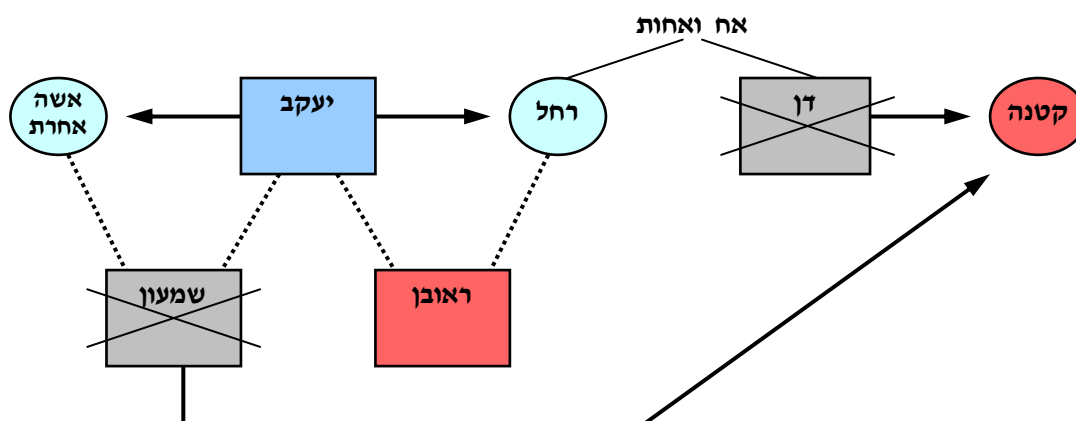
וכן הוא להם חולץ ולא מייבם, היינו אותו מקרה אלא: שאם שמעון ולוי נשאו נשים, ומתו בלי בנים. חולץ ראובן לנשותיהם כי כל אחת שמא אשת אחיו מאביו היא. אבל לא מייבם כי שמא כל אחת אשת אחיו מאמו היא.

... היו לו אחים מן הראשון ... שלא מאותה האם וכו'.

היינו אותו מקרה כדלעיל אלא, שכאן היה שמעון בן של מרים, ולוי בן של אסתר, ולכן: אם שמעון ולוי נשאו נשים ומתו בלי בנים, הוא (ראובן) חולץ או מייבם, דממה נפשך מותרות הם לו, משום דאם אחת מהם היה בעלה אחיו מאביו, אם כן שפיר מייבמה, ואם לאו הרי אשתו נכרית היא לו. וכמו כן, אם מת ראובן בלי בנים, הרי הם (שמעון ולוי) אחד חולץ ואחד מייבם, משום שלאחר שחלץ לה אחד מותר השני לייבמה, דממה נפשך מותרת לו, דאם אשת אחיו היא, אם כן שפיר מייבמה, ואם לאו הרי נכרית היא לו, וכבר חלץ לה יבמה, ומותרת היא לכל אדם.

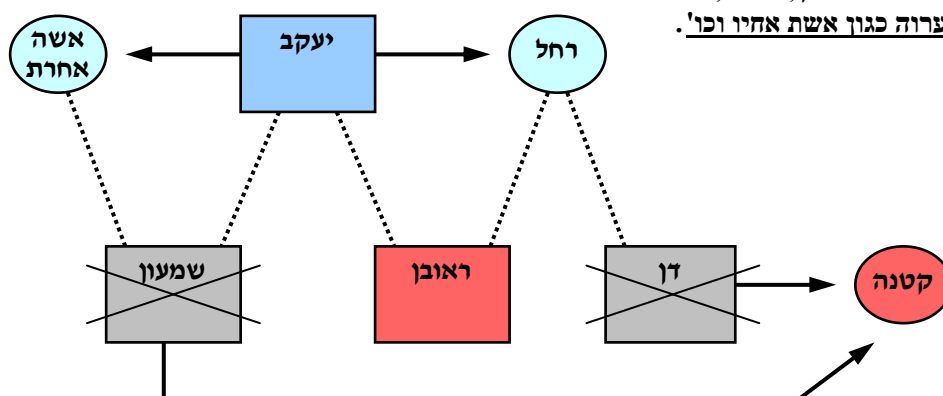
ברם כך שאלו, הרי היתה אשת אחי אמו וכו'.

1. רחל ודן, אח ואחות. \ 2. ויקח יעקב את רחל לאשה. \ 3. ותלד לו את ראובן.
4. וליעקב עוד אשה אחרת. \ 5. ותלד לו את שמעון.
- (נמצא: ראובן ושמעון אחים מן האב, ודן אחי אמו של ראובן)
6. ויקח דן קטנה לאשה. \ 7. ומת דן. \ 8. ותנשא הקטנה לשמעון (המותרת לו,
- שהרי הוא בן יעקב מאשה אחרת). \ 9. ומת שמעון בלי בנים.
10. ואשתו (הקטנה) נופלת לפני ראובן ליבום.

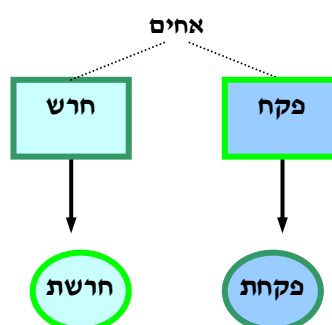
ושאלו את ר' עקיבא, מהו שתמאן קטנה בנשואי דן, שלא תהא שנייה לראובן וכך תתייבם לו, כיון שהוא במקום מצוה, יש מיאון לאחר מיתה או לא.

רש"י ד"ה מהו שתמאן, בא"ד,
אבל באישות דערוה כגון אשת אחיו וכו'.

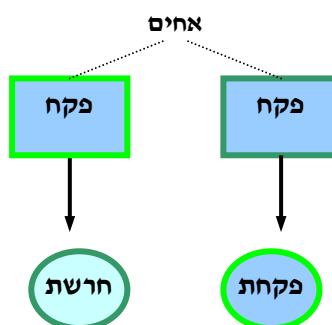
- היינו אותו מקרה דלעיל, אלא: שכאן היה דן אחיו של ראובן מאמו רחל.
1. ויקח דן קטנה לאשה. \ 2. ומת דן. \ 3. ותנשא הקטנה לשמעון.
4. ומת שמעון בלי בנים.
- והכא פשיטא לו דלא אתי מיאון דלאחר מיתה להתיר ערוה דאורייתא לראובן, ואסורה.

1. והתנן שני אחין ...

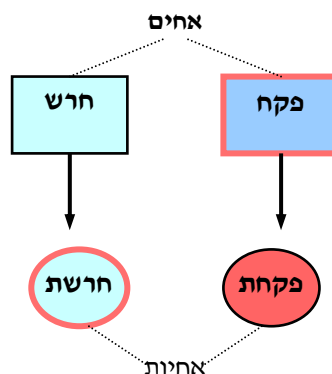
1. שני אחים אחד פקח ואחד חרש, נשואים לשתי נכריות אחת פקחת ואחת חרשת.
2. ומת חרש בעל החרשת בלי בנים.
3. מייבם הפקח את יבמתו החרשת, ואינו חולץ.
4. ואם מת פקח בעל הפקחת בלי בנים.
5. כונס חרש את יבמתו, ואינו מוציא אותה לעולם.

2. ת"ש ...

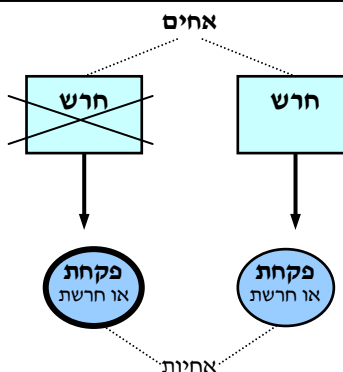
1. שני אחים פקחין נשואים לשתי נכריות אחת פקחת ואחת חרשת.
2. ומת פקח בעל החרשת בלי בנים.
3. מייבם אחיו, ואינו חולץ (דאין חליצה בחרשת), ואם רצה (לאחר הייבום) להוציא, יוציא בגט.
4. ואם מת פקח בעל הפקחת.
5. הרי אשתו חולצת או מתייבמת.

3. איתיביה ...

1. שני אחים אחד פקח ואחד חרש, נשואים לשתי אחיות אחת פקחת ואחת חרשת.
2. ומת חרש בעל החרשת בלי בנים.
3. תצא החרשת משום אחות אשה.
4. ואם מת הפקח בעל הפקחת בלי בנים.
5. מוציא החרש את אשתו בגט, ואשת אחיו (היבמה) אסורה לעולם (לכל אדם).

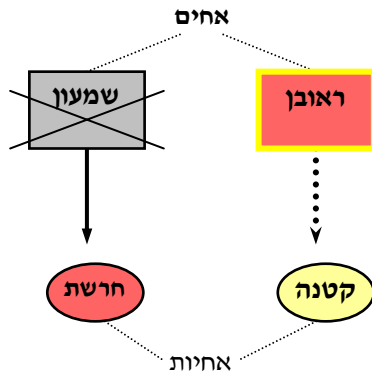
4. אלא איבעי לך ...

1. שני אחים חרשים נשואים לשתי אחיות פקחות, או לשתי אחיות חרשות וכו'.
2. ומת אחד מן האחים החרשין בלי בנים.
3. ואשתו (החרשת או הפקחת) נופלת לפני אחיו ליבום.
4. הרי היא פטורה מן החליצה ומן הייבום.
5. ואם היו שתי הנשים נכריות. מייבם החרש את אשת אחיו (אבל אינו חולץ, שאין חליצה בחרש וחרשת), ולאחר הייבום יכול להוציאה

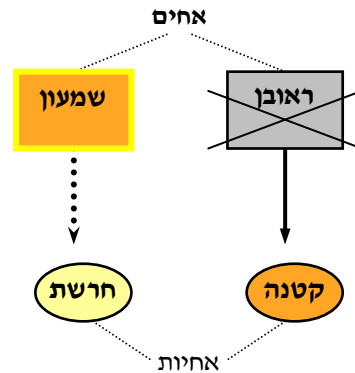
דתניא, שני אחים נשואין שתי אחיות יתומות, קטנה וחרשת וכו'.

מת בעלה של חרשת.

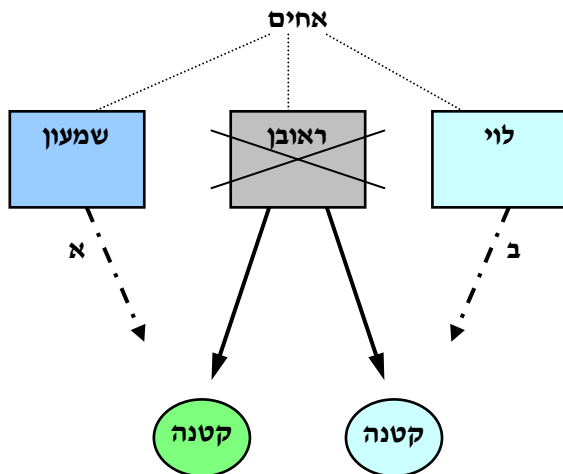
היינו אותו מקרה, אלא:
 1. שמת שמעון בלי בנים. \ 2. ואשתו (החרשת) נופלת לפני ראובן ליבום.
 3. הקטנה יוצאה בגט, דזיקת החרשת אוסרתה עליו, והחרשת אסורה לעולם (ואינה חולצת).

מת בעלה של קטנה.

1. ראובן ושמעון, שני אחים. \ 2. ויקח ראובן קטנה לאשה, ושמעון לקח אחותה החרשת לאשה.
 3. ומת ראובן בלי בנים. \ 4. ואשתו (הקטנה) נופלת לפני שמעון ליבום.
 5. החרשת יוצאה בגט, דזיקת קטנה אוסרתה עליו, והקטנה תמתין עד שתגדול, ותחלוץ.

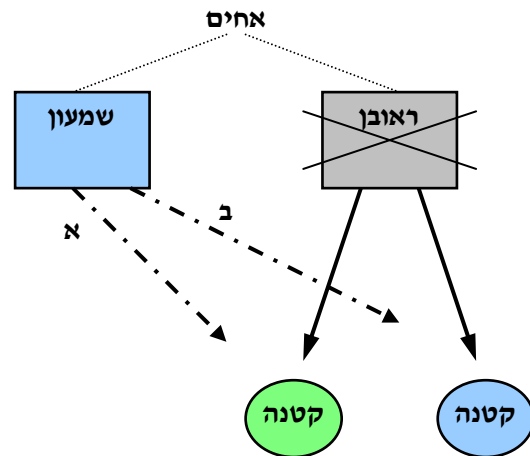
... או שבא אחיו על השניה וכו'.

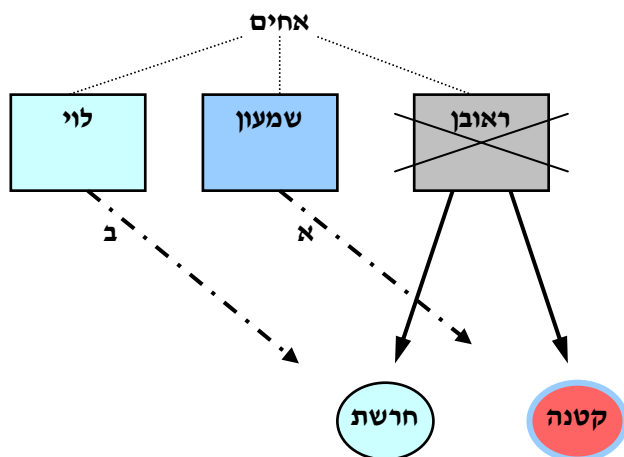
1. ואם היה עוד אח לוי.
 2. ואחרי שבא שמעון על הראשונה (א), חזר ובא לוי על השניה (ב), לא פסל את הראשונה.

... וכן אם היו שתיהן חרשות

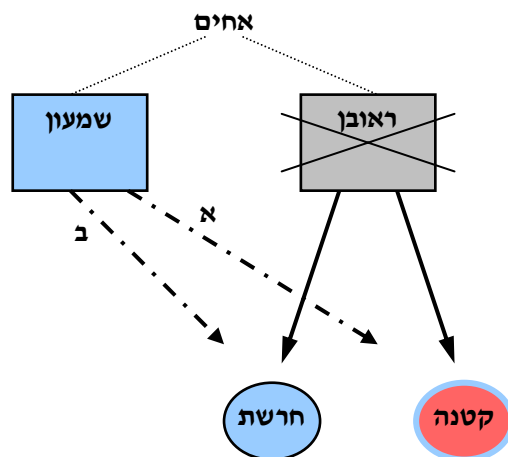
מתני' ... ובא על הראשונה וחזר ובא על השניה,

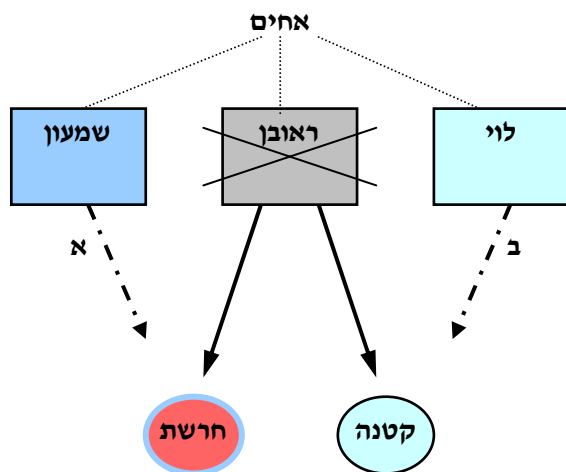
1. ראובן ושמעון, שני אחים.
 2. ויקח ראובן שתי אחיות יתומות קטנות לנשים.
 3. ומת ראובן בלי בנים.
 4. ושתי נשיו הקטנות נופלות לפני שמעון ליבום.
 5. ובא שמעון על הראשונה (א), וחזר ובא על השניה (ב), לא פסל את הראשונה.

... קטנה וחרשת וכו'.... או שבא אחיו על החרשת:

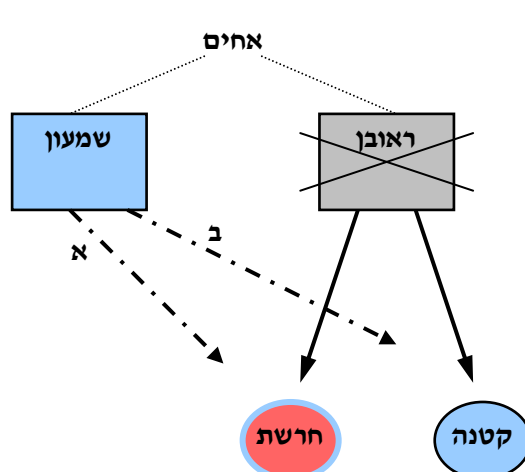
1. ואם היה עוד אח לוי.
2. ואחר שבא שמעון על הקטנה (א), חזר ובא לוי על החרשת (ב), פסל את הקטנה.

בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת

1. ראובן ושמעון, שני אחים.
 2. ומת ראובן בלי בנים.
 3. ושני נשיו (הקטנה והחרשת) נופלות לפני שמעון ליבום.
- ובא שמעון תחלה על הקטנה (א), וחזר ובא על החרשת (ב) -- פסל את הקטנה.

... או שבא אחיו על הקטנה :

1. ואם היה עוד אח לוי.
2. ואחר שבא שמעון על החרשת (א), חזר ובא לוי על הקטנה (ב) -- פסל את החרשת.

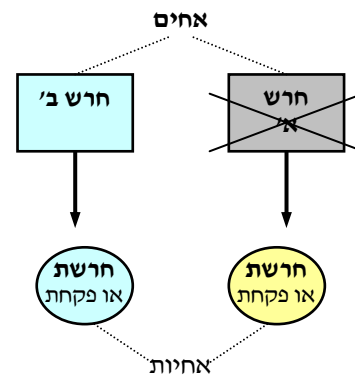
בא יבם על החרשת וחזר ובא על הקטנה

- היינו אותו מקרה כדלעיל, אלא:
1. שתחלה בא שמעון על החרשת (א), ואחר כן בא על הקטנה (ב) -- פסל את החרשת.

וכמו כן, אם היה "פקחת וחרשת" -- או "גדולה וקטנה"

מתני', חרש שנשא ...

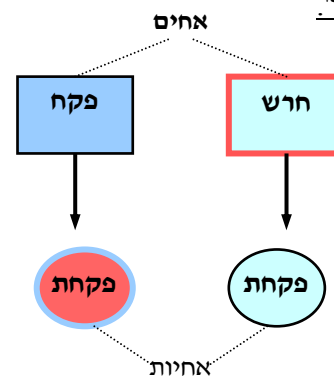
א. שני אחים חרשים וכו'.

1. שני אחים חרשים (א'-ב'), נשואים לשתי אחיות חרשות, או לשתי אחיות פקחות וכו'.
2. ומת אחד מן האחים החרשין בלי בנים (כגון חרש א').
3. ואשתו (החרשת או הפקחת) נופלת לפני אחיו ליבום.
4. הרי היא פטורה מן החליצה ומן היבום.

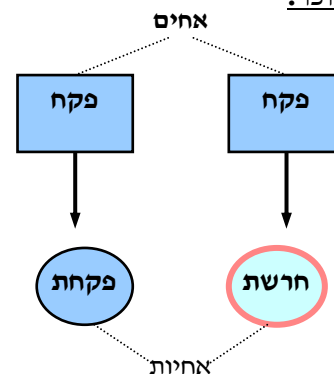
ואם היו שתי הנשים נכריות, מייבם החרש את אשת אחיו (אבל אינו חולץ, שאין חליצה בחרש וחרשת). ולאחר הייבום יכול להוציאה בגט, (שהגט הניתן ברמיזה מפקיע את נישואיו מכוח זיקת אחיו, שהיו אף הם ברמיזה).

ב. שני אחים אחד חרש ואחד פקח וכו'.

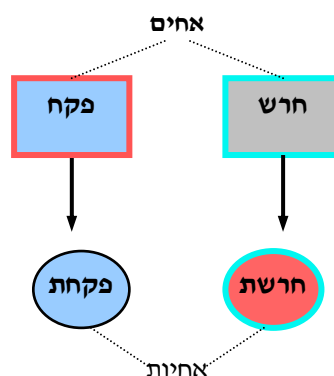
1. שני אחים אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות פקחות.
2. ומת החרש בלי בנים.
3. תצא היבמה משום אחות אשה.
4. ואם מת הפקח בלי בנים.
5. מוציא החרש את אשתו בגט, ואשת אחיו (היבמה) אסורה לעולם (לכל אדם).

ג. שני אחים פקחים וכו'.

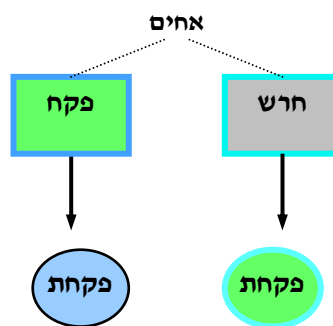
1. שני אחים פקחים, נשואים לשתי אחיות,
2. אחת חרשת ואחת פקחת.
3. ומת פקח בעל החרשת בלי בנים.
4. תצא החרשת משום אחות אשה.
5. ואם מת הפקח בעל הפקחת בלי בנים.
6. מוציא החרש את אשתו בגט, ואשת אחיו (היבמה) בחליצה.

ד. שני אחים אחד
חרש ואחד פקח וכו'.

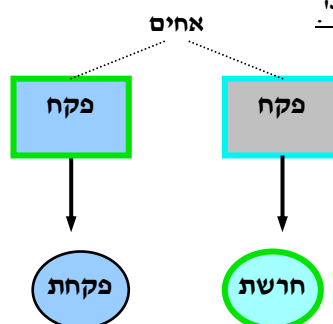
1. שני אחים אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקחת.
2. ומת חרש בעל החרשת בלי בנים.
3. תצא החרשת משום אחות אשה.
4. ואם מת הפקח בעל הפקחת בלי בנים.
5. מוציא החרש את אשתו בגט, ואשת אחיו (היבמה) אסורה לעולם (לכל אדם).

ה. שני אחים אחד
חרש ואחד פקח וכו'.

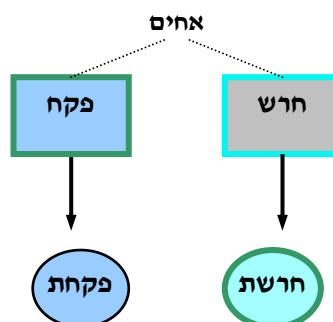
1. היינו כציור ב', אלא: ששתי הנשים (הפקחות) היו נכריות זו לזו.
2. ומת חרש בלי בנים.
3. הרי אשתו חולצת או מתייבמת.
4. ואם מת פקח בלי בנים.
5. כונס חרש את יבמתו, ואינו מוציא אותה לעולם.

ו. שני אחים פקחים וכו'.

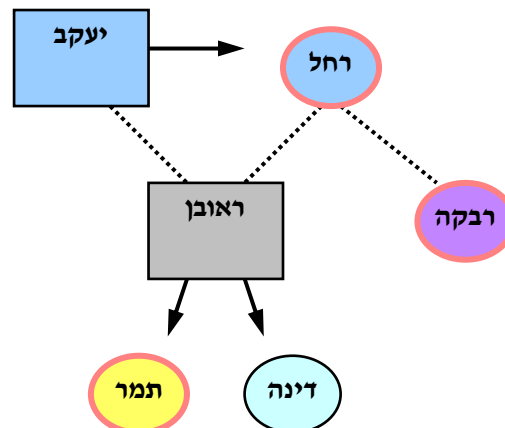
1. היינו כציור ג', אלא: ששתי הנשים (הפקחת והחרשת) היו נכריות זו לזו.
2. ומת פקח בעל החרשת בלי בנים.
3. מייבם ואינו חולץ (דאין חליצה בחרשת), ואם רצה (לאחר הייבום) להוציא, יוציא בגט.
4. ואם מת פקח בעל הפקחת.
5. הרי אשתו חולצת או מתייבמת.

ז. שני אחים אחד
חרש ואחד פקח וכו'.

1. היינו כציור ד', אלא: ששתי הנשים (הפקחת והחרשת) היו נכריות זו לזו.
2. ומת חרש בעל החרשת בלי בנים.
3. מייבם הפקח את יבמתו החרשת, ואינו חולץ.
4. ואם מת פקח בעל הפקחת בלי בנים.
5. כונס חרש את יבמתו, ואינו מוציא אותה לעולם.

מתני'. הכל נאמנים להעידה, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה ...

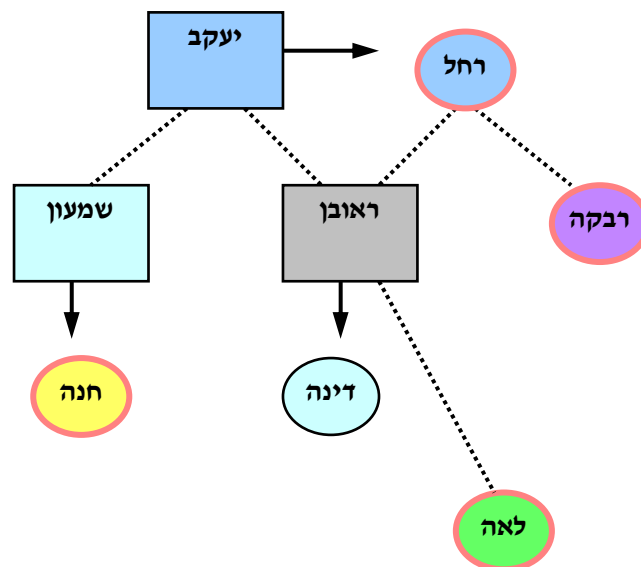
1. יעקב ורחל, איש ואשה.
2. ולהם בן ראובן.
3. ויקח ראובן את דינה לאשה.

(נמצא: רחל חמותה של דינה, ואינה נאמנת להעיד עליה שמת ראובן בעלה)

4. ואם לרחל היתה בת רבקה. (הרי רבקה בת חמותה של דינה, ואינה נאמנת להעיד עליה)

5. ואם לראובן היה עוד אשה, תמר. (הרי תמר צרת דינה, ואינה נאמנת להעיד עליה)

... ויבמתה, ובת בעלה.

1. לראובן היה אח (מן האב), שמעון.

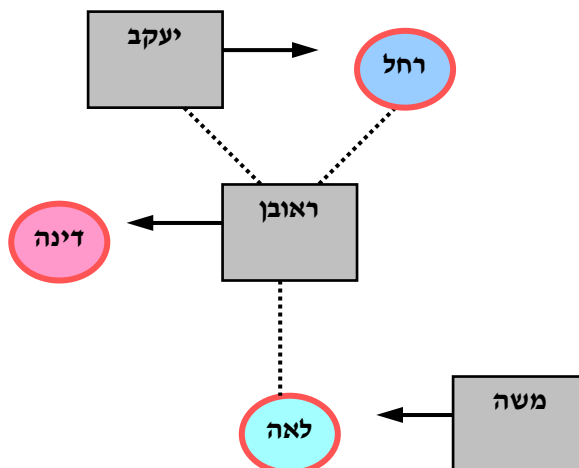
2. ולשמעון אשה, ושמה חנה.

(נמצא: חנה ודינה יבמות זו לזו, כי אם ימות ראובן (בלי בנים) הרי אשתו דינה נופלת לפני שמעון ליבום, וכמו כן להיפך, ולכן אין אחת נאמנת להעיד על חברתה)

3. ואם לראובן היה בת (מאשה אחרת) לאה.

(הרי לאה בת בעלה של דינה, ואינה נאמנת להעיד עליה)

ר"י מוסיף אף אשת אב, והכלה.

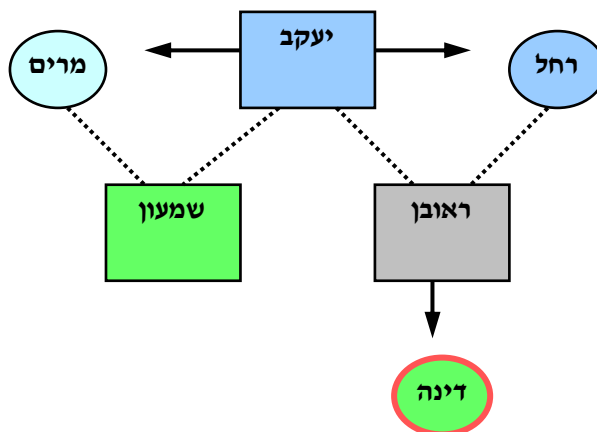
1. יעקב ורחל, איש ואשה.
 2. ולהם בן ראובן.
 3. ולראובן בת, לאה.
 4. ויקח ראובן את דינה לאשה.
- נמצא: דינה אשת אביו של לאה, ואינה נאמנת להעיד עליה שמת בעלה (משה).

וכמו כן, דינה היא כלת רחל (אשת בנה ראובן), ואינה נאמנת להעיד עליה שמת בעלה (יעקב).

ופרכין: הרי אשת אב (דהיינו דינה ללאה), בכלל בת הבעל כי הלא לאה היא בת ראובן (בעלה של דינה).

וכמו כן: הרי כלה (דהיינו דינה לרחל), בכלל חמותה (כי הלא רחל חמותה של דינה).

בעי במערבא, חמותה הבאה לאחר מכן מהו.

1. ליעקב שתי נשים, רחל ומרים.
2. ותלד לו רחל את ראובן, ומרים ילדה לו את שמעון.

(נמצא: ראובן ושמעון אחים מן האב)

3. ויקח ראובן את דינה לאשה.

וכיון שאם ימות ראובן בלי בנים, נופלת דינה לפני שמעון ליבום, ואם מייבם אותה שמעון, נמצאת מרים חמותה, לכן נקראת מרים חמותה הבאה לאחר מכן.